

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:47 • 14 Mart '98 • 100 000 TL.(KDV dahil)

Kızılay ve Taksim kitle direnişinin gücünü devletin aczini ve...

Parti ihtiyacını gösteriyor!

İÇİNDEKİLER

S.Y. Kızıl Bayrak'tan	2
Kapak	3-4
Kadın Hareketi	5-6
Devrim Cephesi	7
Sınıf Hareketi	8-9
Sınıf Hareketinin Sorunları	10-11
Sınıf Hareketi	12-13
Tarım ve Köylü Sorunu	
(Orta Sayfa)	14-17
Sınıf Hareketinin Sorunları	18-19
Uluslararası Hareket	20-21
Uluslararası Politika	22-23
Ekim'den	26
Mücadele Postası	27

Sosyalizm Yolunda Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:47 • 14 Mart 1998

Fiyatı: 100 000 TL. (KDV dahil)

Sahibi ve Y. İşl. Md.:Bülent H. Oğuz

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli cad.. No: 52/5 İstanbul
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
e-mail: kb@arti.net.tr

Baskı:

SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:
BİRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok.Karakas İşhanı
No:13/22,Kartal/İSTANBUL Tel:02164886705

Hacı Halil Mah. 1219. Sok. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ, Tel: 0 (262) 642 41 90

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604
Konak/İZMİR, Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5
Sıhıyye/ANKARA, Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19

Cemal Gürsel Cad. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA, Tel: 0 (322) 363 28 78

Terakki Mah. Cumhuriyet Cad. Papila İşhanı Kat: 2 No: 1
ZONGULDAK, Tel: 0 (372) 252 25 92

Ünlü Cad. Sarı Sok. Mavi Köşe İşhanı No: 8
BURSA, Tel: 0 (224) 223 65 39

S. Y. Kızıl Bayrak'tan

Baharı kazanmak azmiyle ileri!

Eylemlerle dolu bir döneme girdik. Mart ayının kendine özgü eylemliliklerinin yanında kitle hareketi de çeşitli kanallardan yükselen bir ivmeyle akıyor. Sermaye devletinin bu hareketlilikten duyduğu korku, pratikte kısa zamanda defalarca açığa çıktı. Bu kısa zaman içerisinde panzer sirenleri hiç susmadı, polis barikatları, coplar, biber gazı spreyleri, gaz bombaları kitleler üzerinde kullanıldı. Sermayenin faşist devleti, sokakta yükselen kitle hareketine karşı, işkenceyi sokağa taşıdı.

Kuşkusuz hareketliliğin başrollerinde, geçtiğimiz hafta devletin verdiği sendikal kısıntıya karşı, eyleme ve direnişe geçerek, bu konudaki taleplerini yükselten kamu emekçileri var. Kamu emekçileri Kızılay Direnişi'nin verdiği ruhla bu hafta da iş bırakmalarla, kitlesel yürüyüşler ve oturma eylemleriyle hareketliliğin içerisinde aktif olarak yer aldılar. KESK yönetiminin, giderek militanlaşan hareketi geçtiğimiz hafta nasıl daha uysal biçimlere hapsedmeye çalıştığını biliyoruz. Eylemlerin başlatıcısı da aynı yönetim olmakla birlikte, geçtiğimiz haftanın militan hattını belirleyen, 9 yıllık onurlu mücadelelerine sahip çıkan kamu emekçileri idi. Bugün halen devam etmekte olan eylemlilik sürecini geliştirerek devlete geri adım attırmak ve süreci "grev ve toplu sözleşme hakkı" ile taçlandırmak da yönetimin değil tabandaki kararlılığın ürünü olabilecektir.

Geçtiğimiz günlerin önemli olaylarından biri de Taksim'deki 8 Mart eylemiydi. Bu eylemin hafızalarda kalan bir yönü, devlet güçlerinin azgın saldırısı ve terörü ise, bir diğer yönü de bu saldırı karşısında alınan militan tutum oldu. Öyle ki, copu ile, kalkanı ile ve yine gaz bombaları ile saldıran kolluk güçleri, kitlenin kararlı tutumu ve karşı saldırısıyla komik denebilecek durumlara düştüler. Bu eylem kitle hareketinin giderek birikim olumlu refleksler biçiminde somutlandığını da gösterdi. Öyle ki Kızılay'da kitleyi paniğe sürükleyen gaz bombaları 8 Mart'ta aynı etkiyi yaratamadı. Kitleler Kızılay Direnişi'nde gaz bombasını polislerin arasına atan kamu emekçisinin yarattığı etkiyle üzerlerine gelen bombalarının tamamına yakını geriye, sahiplerine iade ettiler.

Bir diğer önemli gün de 12 Mart'tı. Bundan 3 yıl önce tutuşan Gazi sokaklarında binlerce kişi

şehitlerini andı. Devlet yetkililerinin açıkça "saldıracağız" tehditleri savurmasına ve tankıyla, panzeriyle, kadrolu-kadrosuz köpekleriyle Gazi'yi kuşatma altında tutmasına rağmen, Gazi büyük halk direnişinde düşenler layık oldukları biçimde anıldı. Gazi'nin sokaklarında, alışkın olduğu devrimci sloganlar saatlerce yankılandı. Sermaye sınıfının medyasıyla, polisiyle, askeriyle günlerden beri sürdürdüğü kampanyaya rağmen çeşitli semtlerden binlerce emekçi Gazi sokaklarında esen devrimci havayı soludu.

Makine Kalıp işçilerinin sınıfları için sürdürdükleri grev 80'li günlere ulaştı. Grevci Makine Kalıp işçileri de bu hafta belirgin bir hareketlilik içerisinde oldular. Hafta başından beri hazırlıklarını sürdürdükleri yürüyüşü Perşembe gün gerçekleştirdiler. Beşiktaş'taki Şişe Cam Holding önüne yapılan yürüyüşte sadece kendilerini değil tüm işçi sınıfını hedefleyen esnek üretim saldırısını susarak kabullenmeyeceklerini bir kez daha sermayenin Şişe Cam temsilcilerine haykırdılar.

Sermaye devletinin bir diğer saldırısı da öğrenci gençliği hedefledi. Ankara'da ve Edirne'de gerçekleştirilen faşist saldırılarda birçok öğrenci yaralandı, birçoğu da arkasından gelen ve faşist terörü tamamlayan polis saldırısında gözaltına alındı. 16 Mart Katliamı'nın yıldönümünün yaklaştığı günlerde gerçekleşen bu saldırılar sermaye devletinin sadece korkusunu göstermektedir. Gençlik 1000 operasyondan biri olarak bilinen 16 Mart Katliamı'nın hesabını alanlarda soracak ve katledilen yedi arkadaşlarını onlara yarasız bir şekilde anacaktır. 16 Mart'ta her yıl olduğu gibi bu yıl da "sesini bulacak Beyazıt; güvenin, sevginin sesini..."

Eylemlerle dolu olacak günler devam ediyor. Önümüzde Kürt halkının serhıldanlarla taçlandığı ve artık bir kavga günü olarak kutlanan ulusal bayramı Newroz var. Önümüzde tüm dünya işçi sınıfının kavga ve mücadele günü 1 Mayıs var. İşçi sınıfı, emekçi kitleler ve Kürt halkı varolan kitle hareketliliğinin birikimleriyle hesap sormak için alanlarda olacaklardır. Verili hareketliliğin birikimlerini süzmek, adım adım ileriye taşımak ve bugünlerde somutlamak bu yüzden yakıcı önemdedir.

**Baharı Kazanmak Azmiyle İleri!
Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!**

Gazetene sahip çık! Abone Ol! Abone Bul!

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık Yurt içi 2 000 000 TL. 1 Yıllık Yurt içi 4 000 000 TL.
Yurt dışı 130 DM. Yurt dışı 260 DM.

Fatma UNSAL adına, Yapı Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.

TL için :0079219-2

DM. için :3002991-8 No'lu hesaba yatırdım.

Makbuzun fotokopisi ektedir.

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Abone
Formu

Derleyen H. Fırat

Partileşme Süreci-1

**Perspektifler
ve
Değerlendirmeler**

H. FIRAT

Partileşme Süreci-2

Polemikler:

Devrimci

Proletarya'ya

Yanıt

Kızılay ve Taksim eylemleri: Kitle direnişinin gücü ve devletin aczi

Kitlelerin eylemi devletin iç yüzünü açığa çıkarıyor

4-5 Mart Kızılay ve 8 Mart Taksim eylemleri, nispi bir durgunluk döneminin ardından, kitlelerde hareketlenme eğilim ve potansiyelinin önemli göstergeleri oldular.

İlk belirtiler Aralık eylemleri ve komünist basındaki ilk değerlendirmeler, bugünkü gelişmelere de işaret eden bir öngörü ortaya koyuyordu: “Son birkaç ayın gelişmeleri kolay başarının biriktirdiği çelişkilerin ve açmazların ilk belirtilerine tanıklık etmektedir. Kitlelerde ilk hareketlenmeler başlamış bulunmaktadır. Bunun giderek daha geniş kesimleri kucaklaması ve daha ileri biçimler alması beklenmelidir.”

11 Aralık kamu emekçileri grevi, 16 Aralık DİSK Ankara eylemi ve öğrenci gençliğin 17 Aralık Ankara eylemleri idi bu “ilk hareketlenmeler”. Hareketin genişlemesi ve “daha ileri biçimler alması” için çok fazla beklemek gerekmedi. İki ay gibi kısa bir sürecin ardından, kamu çalışanlarının ilk kitlesel eylemi geldi. Bu eylem, hem sermayenin çeteleşmiş devletinin açmazlarını ve hem de kitlelerde biriken tepki ve hoşnutsuzluğu daha üst boyutta açığa çıkardı. 4 ve 5 Mart tarihlerinde binlerce kamu çalışanı tazyikli su, cop, kalkan, atlı-itli polis sürüsü ve nihayet gaz bombası göğüslemek gibi “bedelleri” göze aldı.

“Düzen cephesi Susurluk defterini nasıl bir kazançla kapadığını düşünürse düşünsün, yaşananlar etkilerini mutlak biçimde gösterecektir”, demiştik daha Eylül '97'de. Kamu çalışanları grev ve toplu sözleşme hakkı için bedel ödemeye hazır olduklarını, 8 yıl boyunca dost-düşmana kanıtlamışlardı. Son Kızılay eyleminin bu birikimin yanı sıra, Susurluk sürecinin birikimlerini de taşıdığı açıktır. Her hareketin kendi özgün birikimleri üzerinde yükseleceği bir gerçekliktir. Bununla birlikte, toplumun bir kesimi olarak kamu çalışanlarının, tüm toplumu kesen diğer gelişmelerden etkilenecek ve onları etkileyerek yükseleceği de gerçekliğin diğer yanıdır. Yani Kızılay'da patlayan öfkenin açığa çıkardığı salt 8 yıllık sendikal hak mücadelesinin değil, IMF reçeteleriyle sürekli ağırlaşan sömürünün, dizginsiz baskı ve terörün, Kürt halkına yönelik sömürgeci imha savaşının, faili

meçhullerin, gözaltında kayıpların, vb.'nin de birikimliydi.

Zaten Kızılay'ın hemen ardından 8 Mart Taksim geldi. Bu kez, hiç de “8 yıllık sendikal mücadelenin birikimleri”ne sahip olmak gibi bir özgünlüğü bulunmayan, 8 Mart kutlamaları için bir araya gelmiş çok farklı kesimlerden bir kitle, Kızılay'ın derslerini Taksim'e taşıdı. Birbirinden etkilenecek ilerleyen bir süreçte, binlerce kamu çalışanının omuzladığı bedelin altına binlerce omuz daha eklendi; bu bedeli birlikte ödemeye, bu yükü paylaşmaya hazır olduğunu gösterdi.

“Yığınlar bedellerini göze alıp ciddi kavgalara atıldıklarında, düzen geçmişe göre kat be kat çaresiz olacaktır” tespitimiz, henüz “ciddi kavgalar”ı ifade etmeseler de bu son iki eylemde gerçeklik bulmaya başladı. Sermaye düzeni, bir sendikal hak mücadelesi ve bir 8 Mart gösterisi karşısındaki acizliğini, “memuru”nun üstüne gaz bombasıyla yürüyerek, yaşlı kadınları “kışkırtıcı terörist” suçlamasıyla gözaltına alarak gösterdi. Üstüne yağın taşların önünden kaçmadan önce attığı bombalarla kanıtladı bu acizliğini. Saldırganlığının tek nedeni, en küçük bir hak talebine bile tahammülünün kalmamış olmasıdır. Bunun dışında, devletin savunma için dahi kullanabileceği hiçbir “taşkınlık” yaşanmadı saldırılardan önce. Eylemci kitlenin yaptığı tek şey saldırıya saldırıyla yanıt vermek oldu. Bu nedenle rejim saldırganlığına bir kılıf bile bulamadı. Yetkili kişi ve kurumlar, bir yandan basın-yayın organlarına el altından tehditler gönderirken, diğer yandan kameralardan uzak durmaya çalıştılar.

Oysa daha iki yıl önce, '96 1 Mayıs'ının ardından, devlet, gene ilk saldıran ve üstelik cinayet işleyen kendisi olduğu halde, büyük bir pervasızlıkla saldırıya geçebilmişti. Hem suçlu hem güçlü rolünü oynamakta çok fazla zorluk çekmemişti. Reformist solun da yardımıyla, katliamcı düzen haklı, varoşların öfkesi haksız gösterilebilmişti. Emekçi sınıflar içinde dahi belirli bir bilinç kırılması yaşanabilmişti.

Ama devlet Susurluk'ta görünmez bir kazaya uğradı. Bu kazada sistem öyle bir hurdaya dönmüştü ki, ciddi bir tamirata girişmek yerine, biraz tahkimat, biraz makyaj ile günü kurtarma telaşı başladı. Fakat bu operasyonların hiçbir mersedes hurdasındaki görüntüyü kapatmaya yetmedi. Tersine, o günden bu yana, yeni yeni pislikleri çıktı ortaya. İlk başta tepkisini “karanlık eylemleri”yle ifade etmeye çalışan kitle hareketinin bir süre sonra girdiği durgunluk, sistemdeki çürüme ve devletteki çeteleşmenin birden bire ve bu kadar çarpıcı biçimde ortaya çıkmasından kaynaklanıyordu. Emekçi kitleler, hızla gözler önüne serilen manzaranın verdiği şaşkınlık içindeydiler. Örgütsüzlük/öndersizlik koşullarında, manzaranın olduğundan da ürkütücü görünmesi doğaldı. Buna düzen cephesinin “temiz toplum”, “demokratik anayasa”, “laiklik-şeriat” manevraları da eklenince, bir süre için de olsa bilinçler bulandı, hedefler karardı.

Ne var ki sistemin sömürü çarkları eskisi gibi kan ve zulümle dönmeye devam ediyordu. Devletteki bu çeteleşmenin, sistemin yapısal krizi karşısındaki çaresizliğiyle, bunun yol

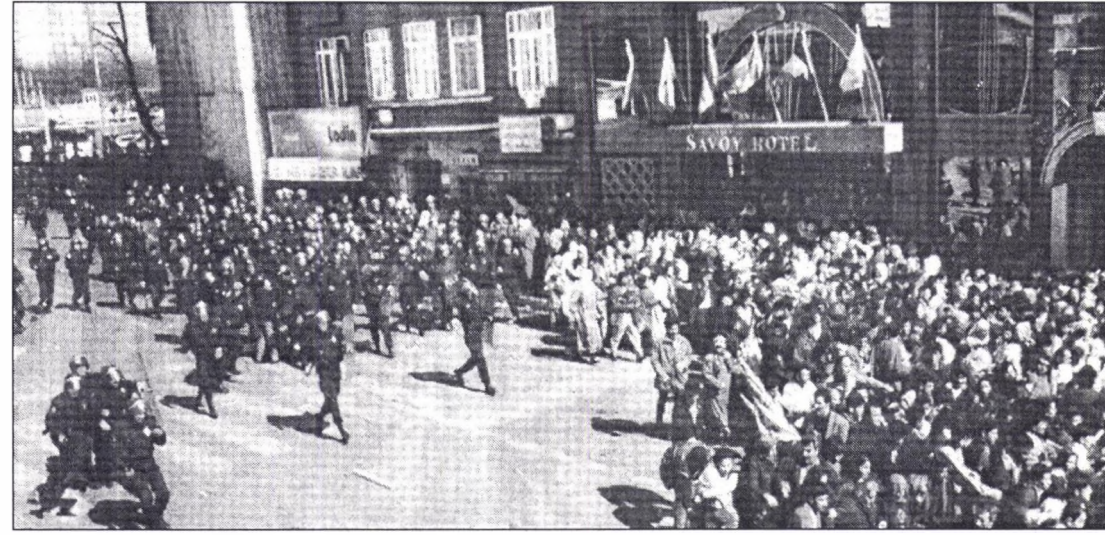
açtığı çürümeyle olan bağı her gün biraz daha teşhir oluyordu. Sistemin bu çıkmazları, bu acizliği, çete devletinin ürkünç görüntüsünün geçen süreçte yıpranmasını sağladı. Bir yıl gibi bir süreç, emekçi kitlelerin “Sistem çürüyor, emekçiler yürüyor” şiarlarıyla alanlara çıkmasına yetti. Ve nihayet '98 Mart eylemleri, çete devletinin “ürkütücü” görüntüsünü bozdu.

İki taş parçasıyla çil yavrusu gibi dağılan silahlı adamlar sürüsü, kendi adamlarını ezen polis panzerleri, yerlerde yuvarlanan robocoplar... İşte çete devletinin son görüntüleri bunlar.

Bu kavganın emek cephesinde ise yüz ağartıcı gelişmeler olduğu apaçık ortada. Daha on yıl öncesine kadar devletle özdeşleştirilen memurlar bugün devleti karşılarına alabildikten sonra, gerisinin gelmesini beklemek gerekiyordu. Kamu çalışanlarının bu kararlı direnişinin diğer kesimleri etkilememesi imkansızdı. Nitekim hemen ardından, 8 Mart Taksim gösterisi, emek cephesindeki olumlu gelişmelerin ikinci önemli göstergesi oldu.

Devrimci grupların katılmayı bile gerekli görmediği Kızılay eylemi, reformist önderliğe rağmen, kararlı ve militan bir direnişe dönüştü. Devletin kolluk güçleriyle göğüs göğüse bir çatışmayı göze alanlar devrimci hareketin politize olmuş kitlesi değil, emekçi kitlelerdi. Bunun kendisi kitlelere devrimci önderliğin maddi zemininin giderek daha fazla olgunlaşmakta olduğunu gösteriyor. Komünist hareketin parti atılımı ile üstüste düşen bu gelişme devrimci önderlik ihtiyacına yanıt verebilmek için büyük bir olanaktır. Bu olanağı sonuna kadar değerlendirmek, yükselme eğilimine girmiş bulunan kitle hareketinin devrimci önderlik ihtiyacını karşılamak için bütün güçlerimizi seferber etmek, bütün enerjimizi buna harcamak!.. Önümüzdeki dönemin sınıf devrimcilerine yüklediği görev budur. Bu görev hem militanlarımızı sinayıp eğitecek, hem de yükselen hareketin ortaya çıkaracağı yeni öncülerle partiyi beslememizi sağlayacaktır.

Emekçi kadınlar partili mücadeleye!

8 Mart hep direniş ve mücadele günü olarak geçti, geçiyor. Çünkü Dünya Emekçi Kadınlar Günü mücadeleden doğdu. Amerikalı kadın işçilerin kavgasından doğdu. Dokumada ve tekstilde çalışan kadın işçiler 8 saatlik işgünü, eşit işe eşit ücret ve sendika hakkı için grev silahını 8 Mart 1886 günü kuşandılar. Bugün olduğu gibi o gün de burjuvazi kan dökmekten, işçi sınıfı şehit vermekten çekinmedi. Sonunda bir kere daha son sözü direnenlerin söylediği açığa çıktı ve sermaye sınıfı bir yenilgi daha aldı. Böyle doğdu 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü.

Kadınlar her yerde baskı ve ek sömürüye maruz kalmışlar, kapitalist sistemin pisliklerini üzerlerinde iki kere hissetmişlerdir. Okulda, işyerinde aşağılanmış, çifte sömürüye maruz kalmışlardır. Bundan dolayı Türkiye'de de 8 Mart, emekçi kadınların mücadele günü olarak yaşanır.

TC ise diğer tüm sermaye devletleri gibi 8 Mart'ın içini boşaltmaya, onu bozmaya çalışmaktadır. 8 Mart'ın emekçi kadınlar günü olduğunu unutturmaya, kadınların bugün yaşadıkları sorunların kapitalizmden kaynaklandığını gizlemeye çalışmaktadır. Kadınların günde 14-16 saat çalışmak zorunda kaldıklarını, erkeklerle aynı işi yapmalarına rağmen aynı ücreti alamadıklarını, hamilelik ve doğum izni olmadan çalıştıklarını, çocuklarıyla ilgilenemediklerini, yok sayıldıklarını gözleyerek, tek sorunlarının "kötü" davranan erkekler olduğu izlenimini yaratmaya çalışmaktadır. Fakat kadınların yaşadıkları sorunların temelinde kapitalizmin yattığı o kadar açık ki; ne yapsa ne etse bunu bir türlü gizleyemiyor. 8 Martlar'a süslü kokonaların lüks binalarda yaptıkları ısıltılı geceler değil, emekçi kadınların meydanlarda yaptığı eylemler damgasını vuruyor.

Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne yakışır bir eylem daha gerçekleşti bu yıl. Emekçi kadınlar Taksim Meydanı'nda 1886'nın direniş geleneğini yaşattılar. Taksim Meydanı 8 Mart'ta kadınlı erkekli binlerce emekçi

tarafından özgürleştirildi. Saat 12:00'de başlayan eylemde, Özgür Örgütlü Kadın Platformu, Mezopotamya Kültür Merkezi, Özgür Kadın, HADEP Beyoğlu, Eminönü, Bayrampaşa, Bağcılar, Kağıthane, Samandıra ilçe örgütleri, İ.Ü. Çapa Kadın Komitesi, Demokratik Öğrenci Birlikleri, Yeni Dünya İçin Çağrı, Sosyalist Kadın, Deri İşçileri Kültür Dayanışma Derneği, ICAD (Gözetiminde Kayıplar), DMP, DHP, DAB-SEN, Sınıf Sendikacılığı Hareketi, Dayanışma, Atılım, Partizan, EKK, Alınteri ve Kızıl Bayrak pankartları açıldı. Katılım 8 bin civarındaydı. Eylemde sık sık "Yaşasın halkların kardeşliği", "Biji heşti adare", "Şehit namırın", "Ulusal, sınıfsal, cinsel sömürüye son", "Kadın erkek elele özgürleşmeye", "Her gün 8 Mart, her gün kavgaya", "Eşit işe eşit ücret", "Kadınlar örgütlü mücadeleye", "Leyla Zana, hapiste çeteler mecliste", "Yılgınlık yok direniş var", "Yaşasın Kızıl direnişimiz", "Her yer Kızıl her gün 8 Mart", "Kreş hakkını alacağız", "Anaların öfkesi katilleri boğacak", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz" sloganları atıldı.

Sermaye devleti eylemin böyle kuvvetli geçeceğini tahmin etmiyordu. Her eylemde olduğu gibi yoğun bir polis yığınağı yapmıştı ama kitlenin sayısı arttıkça sürekli ek kuvvet getirildi. Çevik kuvvet, robocoplar (robotlaşmış insan ya da hayvan), panzerler eylem alanının etrafını işgal ettiler. Eylem başlayalı iki saat geçmedi, ek kuvvetlerin neden geldiği anlaşıldı. Polisler Taksim Anıtı'nın önünde barikat kurdıkları için kitle oradan saldırı bekliyordu. Ancak düşman kallesini bir kere daha gösterdi ve kitlenin arkasından dolanıp İstiklal Caddesi yönünden saldırdı. Özel koruyucular takan itler kitleye aç kurtlar gibi saldırdı ve ne olduğunu anlayamayan insanlar panik halinde gerilemeye başladı. Ancak şaşkınlığın atılması fazla sürmedi ve köpeklerle gereken yanıt verildi. Bu sefer kaçanlar düzenin bekçi köpekleriydi. Ardından diğer polis grupları saldırıya geçti. Taksim'de kitleler robocoplara, gaz

bombaları atıldı. Fakat yine de kitle kararlı bir duruş sergiledi ve saldırganlar üçüncü kez püskürtüldü; gaz bombası, atanlara iade edildi. Ama dağınık duran polisler de şaşkınlıklarını attılar ve birleştiler. Düşman tek bir merkezden yönetildiği, örgütlü olduğu için güçlerini topladı ve son saldırıya hazırlandı. Kitle ise örgütsüz olmanın, tek bir çatı altında birleşmemenin acısı içinde ne yapacağını

bilmez bir halde duruyordu. Meydan'da yayılabileceği ve böylece de yeni saldırıyı boşa çıkartabileceği geniş bir alan varken, örgütsüz olmanın sonucunda yan caddeye (Sıraselviler) sıkışıldı. Bir kere daha örgütlü gücün örgütsüz daha büyük bir gücü yeneceği açığa çıktı. Artık mücadelenin sonucu belli olmuştu. Ama üç kere püskürtülmüş olmanın verdiği çekingenlikle ve kitlenin herşeye rağmen direnme eğilimi göstermesinden dolayı polis iki adım ileri bir adım geri ilerleyebiliyordu. Yavaş yavaş kitle erimeye başladı. Bir grup ise önce İstiklal Caddesi'ne girdi ardından Tarlaş'na çıktı ve polis karakolu taşlandı. Örgütsüz bir şekilde hareket eden gruplar yarım saat sonra tümüyle dağıldı. İt sürüleri bunun üzerine İstiklal Caddesi'nde zafer yürüyüşü yaptılar. Ne de olsa "vatan kurtarmışlardı". Panzerleriyle, kalkanlarıyla, coplarıyla, gaz bombalarıyla, özel korumalarıyla, ellerinde hazır herhangi bir silahı olmayan insanları döverek dağıtabildikleri için zafer yürüyüşü yaptılar. Fakat yürürken bile yürekleri titriyordu, yarın bu insanlar da tek bir merkezden yönetilirlerse, Kızıl'da tekrar ortaya çıkan, 8 Mart'ta kendisini gösteren direniş ruhu bundan sonraki eylemlerde de kedisini gösterirse ne yaparız diye. Eylem dağıtılsa bile yenilen taraf belliydi. Sergilenen militan direniş, atılan tek bir adımdı, diğerlerini daha kuvvetli, daha ileriye atabilmek için. Sermaye devleti kitleleri bastırabilmek için kullanabileceği tüm silahları kullanmaya başladı. Artık eylemler gaz bombalarına rağmen yapılıyor. Fakat bombalar da kar etmiyor. Bu, sermaye devletini, uyguladığı terörü arttırmaya itiyor, manevra alanını daraltıyor. Eylemi değerlendirirken unutulmaması gereken bir şey de eylemden dört gün önce gerçekleşen kamu emekçilerinin Kızıl direnişidir. Kamu emekçilerinin yarattığı devrimci atmosfer 8 Mart'a kadar sürmüştür. Eylemde atılan "Her yer Kızıl, her gün 8 Mart" sloganı da bu etkinin bir göstergesidir. Taksim'de kitleler robocoplara, gaz

bombalarına karşı "her yer Kızıl" sloganını hayata geçirirken, 8 Mart'ta salonlarda kutlayanlar da vardı. Aynı günü SİP, Bostancı Gösteri Merkezi'nde bir şenlik düzenleyerek geçirdi. SİP Genel Başkanı Aydemir Güler konuşmasında kadınların mücadele ederek özgürleşeceğinden dem vurdu. Kadınlar Taksim Meydanı'nda özgürleşirken, salonlarda özgürleşmekten, mücadeleden bahsedenlerin sözlerine kim ne kadar inanır? Olmayacak yerde Taksim diyenler, Taksim gerçekten de özgürleştirileceği zaman salonlarda mücadele etmeyi tercih ettiler.

Diğer bir parlamenterist-reformist parti olan EMEP de aynı gün ilçe örgütlerinde basın açıklamaları yaparak "mücadele" etti. Onlar için mücadelenin anlamı da, içeriği de buydu. Onlar için direniş demek "vandalizm" demekti. Gazetelerinde kendi yaptıkları etkinliklerden çok Taksim'i anlatmak zorunda kaldılar. Bu nedenle de, kaulan tek politik grup HADEP'miş gibi söz etmek zorunda kaldılar.

Bir de eylemlerine erkekleri istemeyenler vardı. Şişli'de yapılan ve ÖDP'nin düzenlediği bu eyleme erkeklerin katılımı yasaktı... Ne diyelim, kadınların erkeklerden ayrı mücadele etmesini önermek hangi emekçi kadının işine yarayacaktır? Yaşanılan düzenle bir çelişki olmayınca, emekçi kadınlar günü kadınlar günü oluyor, eylemlere erkeklerin katılımı yasaklanıyor. Sonuçta devletin istediği, en azından uygun gördüğü bir platformdan kadın mücadelesi veriliyor. Halbuki bugün kadınların yaşadıkları sorunlar, yaşadıkları toplumsal düzenden bağımsız ele alınamaz. Kadınların meta haline getirilmesi, erkeklere göre ikinci sınıf insan muamelesi görmeleri sınıflı toplumun ve günümüz koşullarında da kapitalizmin sonuçlarıdır. Bu temel zemin kaldırılmadığı oranda soruna bırakın kalıcı bir çözümü, geçici bir çözüm bile getirilemez. Burjuva demokrasisinin en ileri örneklerinin yaşandığı Avrupa'nın hangi döneminde kadın sorunu, geçici de olsa çözülmüştür. Ayrıca emekçi kadınlarla burjuva kadınların ne birlikte çözecekleri ortak bir sorunları, ne de ortak çözümleri vardır. Burjuva kadınlarla emekçi kadınların birlikte durabilecekleri ortak bir zemin yoktur. Bunu iddia edenler sadece emekçi kadınlara kendi sorunlarından vazgeçmelerini ve mücadelelerini burjuva kadınların platformuna sığacak kadar daraltmalarını öğütlemektedir. Burjuva kadınların "eşit işe eşit ücret", "kreş, hamilelik ve doğum izni", "seksiz saatlik işgünü" taleplerini savunamayacağını bile bile emekçi kadınlarla erkekleri ayırıp, emekçi kadınlarla burjuva kadınları bir araya getirmeye çalışmak, emekçi kadınların sermaye sınıfının çıkarları

doğrultusunda kendi taleplerinden vazgeçmesini istemek, onları mücadelelerinde başarısızlığa uğratmaya çalışmak demektir. Eğer ortaksa sorunlar, bu ülke kadın başbakan da gördü, emekçilerin bütününden vazgeçtik, emekçi kadınlarına ne hayırı geldi, onların hangi sorunu çözüldü.

8 Mart elbette ki bulutsuz gökte çakan bir şimşek değildi. Alttan alta mayalanan bir öfke ve tepkinin dışı vurumuydu. Daha çok da son bir haftalık süreç içerisinde anlamını buluyor. Konuyla ilgili ilk eylemlerin yapıldığı 1 Mart'tan 8 Mart'a kadar olan süreç değerlendirildiğinde ortaya çıkan tablo nedir? Bu süreçte hemen her gün bir eylem gerçekleşmiştir ve bunların çoğu da İstiklal Caddesi, Taksim, Kızılay gibi metropol merkezlerinde olmuştur. Bu sekiz güne damgasını vuran eylemler ise 4 Mart Kızılay eylemi ve 8 Mart Taksim eylemi olmuştur. Her iki eyleme de hakim olan, direniş ruhudur. Her iki eyleme de polis saldırmış, her ikisinde de militan bir karşı koyuşla karşılaşmıştır. Eylemlere copla, robocopla, panzerle, gaz bombasıyla saldırmış ama yine de istediği sonucu alamamış, tersinden hiç beklemediği bir yanıtla karşılaşmıştır. Sermaye devleti (sonunda eylemcileri dağıtabilse de) her iki eylemde de politik olarak yenilmiştir ve bu yenilginin temelinde kitlelerin militan direnişi vardır. Birbirini etkilese de iki ayrı dinamiği ifade eden alanlarda yaşanan bu eylemlerin gösterdiği bir şey varsa o da kitle hareketinin militanlaşmaya yüz tuttuğudur. Daha bugünden yeni bir döneme girdiğimizi iddia edemeyiz ancak belirtiler yeni bir dönemin ön gününde olduğumuzu işaret etmektedir. Devlet ilk defa bir kamu emekçileri eylemine gaz bombası atmak zorunda kalmış, yoğun tepkiler almasına rağmen 8 Mart'ta bir kere daha aynı silaha davranmak zorunda kalmıştır. Düşman ne kadar daha güçlü silahlarını kullanmak zorunda kalıyorsa o kadar manevra alanını yitiriyor demektir. Bugüne kadar kitle hareketini zor yoluyla bastırabiliyordu ancak iki eylemde kaba şiddet de yetmemiş kimyasal silahlara başvurmak zorunda kalmıştır. Yani bir kozunu daha tüketmiştir.

Kapitalist düzen çürümekte. Kendisi çürürken tüm toplumu da çürütmekte. Buna karşı koyanlar ise alanlarda, devletle savaşmakta. Üstelik artık savaş, kimyasal silahların konuştuğu bir seviyeye ulaşmış bulunmakta. Bunun anlamı önderlik ihtiyacının düne göre on kat arttığıdır. Yukarıda belirttiğimiz gibi, eğer kitleler tek bir merkezden yönetiliyor olsaydı, yaşanan eylemlerde mücadelenin toplam seyri de çok daha farklı olurdu. Bu, yakıcı bir önderlik ihtiyacı demektir. Tüm komünistlerin üzerine düşen; dönemin ihtiyaçlarını görmek, devrimin bizden beklediklerini gerçekleştirmek, parti düzeyine uygun bir mücadele kapasitesi ortaya koymaktır.

8 Mart etkinlikleri

Ankara'da 8 Mart:

Genel-İş Genel Merkezi'nde saat 14.00'de başlayan etkinlik, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün tarihçesinin anlatılması ve DİSK yönetimi'nin kadınlar konusunda aldığı kararların okunmasıyla başladı.

DİSK'in kararları şunlardı:

- İki yılda bir kadın kurultayı toplamak,
- Ulusal ve uluslararası kadın örgütleri ile beraber hareket etmek,
- Bülsenler çıkarmak ve kadını doğrudan eksenine almayan bülsenlerde bile en azından kadın sayfaları düzenlemek,
- Kreş hakkı gibi birtakım haklar için sendikal mücadele vermek.

Daha sonra "Kadın ve Sağlık" konulu dia gösterisi yapıldı. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden bir bayan öğrenci, genel kadın sorunları daha çok da sağlık ve beslenme sorunları üzerine yaptığı bir araştırmanın metnini sundu. Kadın sorunlarının ancak parasız ve eşit sağlık hizmetlerinin verildiği kolektivist bir toplumda çözülebileceğini bildirerek konuşmasını bitirdi.

Genel-İş Anakent Şube Yönetimi'nden şiir ve konuşmalar yapıldı. Konuşmada, kadının aile içindeki konumu, aile içi şiddet, evde eşler arası ilişkiler, kadının çalışırken maruz kaldığı sömürü yanında aile içindeki ezilmişliği vurgulandı ve çeşitli örnekler verildi. Sendikadaki kadın yönetici sayısının azlığı ve sendikal mücadeleye kadının katılımındaki yetersizliğinden bahsedildi.

Bir işçi, yaptığı konuşmada, toplumdaki çürümeden bahisle, buradaki katılım azlığının bir ölçüde bu çürümeden kaynaklandığını, yaşanan çürümenin ve yozlaşmanın sadece komünistlerce ortadan kaldırılacağını vurguladı.

Müzik dinletisi yapıldı ve halaylar çekildi.

SYKB/Ankara

İzmir'de 8 Mart:

İzmir'de 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü ile ilgili etkinlikler EMEP, ÖDP, HADEP, MKM, İHD, KESK, SİP, TÜM-TİS, Emek Kültür Merkezi'nin oluşturduğu platform tarafından yapıldı. HADEP ve ÖDP binaları önünden itibaren oluşturulan kortej, pankartlar ve sloganlar eşliğinde Cumhuriyet Meydanı'na girdi. Mitinge HADEP'li kadınların katılımı çok fazlaydı.

Devrimci yapıların, partilerin, DKÖ'lerin pankart açtığı, tutsak analarının "Tutsaklara özgürlük, hücreye hayır!" yazılı önlüklerle

katıldığı miting, özgürlük mücadelesinde şehit düşen tüm kadınların anısına saygı duruşuyla başladı. Yapılan konuşmalarda 8 Mart'ın öneminden, kadının sistemdeki yerinden bahsedildi ve Uşak Cezaevi'nde bulunan Bedia Ergün'ün mahkeme dönüşü boş araziye götürülüp infaz edilmek istenmesine karşı tepki dile getirildi. Leyla Zana ve Uşak Cezaevi'nde bulunan siyasi bayanların gönderdiği mesajlar okundu. "Ulusal sınıfsal, cinsel sömürüye son!", "Her gün 8 Mart, her gün mücadele!", "Kadınlar eyleme, özgürleşmeye!" vb. sloganlar atıldı. Genelde gruplar arası slogan yarışı olduğundan, ne hedef kitlelere ulaşılabilirdi, ne de atılan sloganlar duyulabilirdi.

Mitingdeki başka bir ilgi çekici olay da şöyle yaşandı. Grup Sevda Türküsü program için kürsüye çıktığında grubun solistinın erkek olduğu gerekçesiyle ÖDP ve HADEP kitesinin bir kısmı alanı terketti. Aslında bu şaşılacak bir durum değildi. Miting öncesi, günün "Dünya Kadınlar Günü" olarak mı, yoksa "Dünya Emekçi Kadınlar Günü" olarak mı kutlanılacağı tartışmaları had safhadaydı.

Daha sonra alınan kararlar arasında da, mitinge "sadece kadınlar katılsın, müzik dinletisini, şiir okumasını kadınlar yapsın" vardı. Bu davranışlar tamamen 8 Mart'ın içini boşaltıcı şeyler. Bizler "kadın olmadan devrim olmaz, devrim olmadan kadın kurtulmaz" diyoruz. Kadının durumundan, çifte sömürüye maruz kalmasından sistemin sorumlu olduğunu biliyoruz. Ve kadınlar da, erkeklerle birlikte örgütlü mücadeleye katıldıklarında özgürleşeceklerdir. Sorun kadın-erkek arasındaki bir sorun değildir. Ne yazık ki, 8 Mart'ı yaratanların verdiği mücadeleyi anlamayanlar bugünü içi boş kutlamak istiyorlar. Onlara söylüyoruz; kadının kurtuluşu sosyalizmedir. Bunun için, örgütlen, ileri çık, kavgaya atıl!

SYKB/İzmir

Adana'da 8 Mart:

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla Adana Kadın Platformu tarafından Uğur Mumcu Meydanı'nda organize edilen miting ve yürüyüşe yaklaşık 5 bin civarında katılım vardı. Eyleme, hastaneler kavgasında toplanarak kortejler oluşturulup yürüyüşe geçilmesiyle başladı.

Geçen yılki 8 Mart eylemiyle kıyaslandığında çok daha kitlesel olan miting, politik düzeyi ve

coşkusuyla da geçen yılıkinden bir hayli farklıydı. Yürüyüş ve miting boyunca alana devrimci bir atmosfer hakim olmuş, devrimci şiarlar hemen hemen tüm kitle tarafından yaygın ve gür bir tarzda haykırılmıştır. "Zafer direnen emekçinin olacak", "Yaşasın halkların kardeşliği", "Kürdistan faşizme mezar olacak" eylem boyunca en çok atılan sloganlar oldu. Polisin çeşitli tacizlerine rağmen bu olumlu duruşun sergilenmesi bir başka önemli noktadır.

Eylemin gerek kitleselliği, gerekse de politizasyonunda asıl belirleyici rolü oynayan ise HADEP oldu. Yaklaşık 2500 kişilik bir kitleyle alanda yerini alan HADEP, eyleme rengini veren çevre oldu adeta.

Kürt emekçiler eylem boyunca kendilerini devrimci sloganlarla ifade ettiler ve eylemin politizasyonunun yaratılmasında ve güçlenmesinde önemli bir yer tuttular. Son birkaç yıldır kulakları rahatsız edecek kadar sık tekrarlanan barış ve siyasal çözüm eksenli şiarlar yürüyüş boyunca neredeyse hiç duyulmadı.

8 Mart vesilesiyle ortaya konan bu tutumun güncel birtakım nedenleri var elbette. Birincisi, HADEP şahsında Kürt halkına dönük saldırıların artan dozudur. Bir süredir teslimiyet seçeneğine daha da zorlanıp ehlileştirilmeye çalışılan HADEP'in bunu kabul etmeyeceğini sergilemesi gerekiyordu. 8 Mart bu vesileyle değerlendirilerek sermaye devletine kararlılık mesajı verilmiştir. İkincisi ise, Kürt halkının mücadelesinde önemli yer tutan Newroz'un hemen ön günlerinde bulunulmasıdır. Bu, ulusal mücadeleyi omuzlayan Kürt emekçileri açısından politizasyonun arttığının açığa vurulduğu eylem olmuştur.

Eylemin bir diğer kitlesel katılımcısı ÖDP idi. Yürüyüş boyunca medyatik tutumuyla eylemi adeta şova çevirmeye çalışan bu reformist çevre, tüm marifetlerini sergilemesine rağmen eylemin devrimci havasını gölgelemeyi başaramadı. EMEP ise alanda büyükçe pankartı olmasa görülmeyecek kadar zayıftı. Eyleme katılma kararını da son anda almışlardı zaten. Katılmamakla ilgili gerekçelerinde ise, "alanda Kürtçe konuşma yapılacağı" gibi şovenist bir söylem vardı.

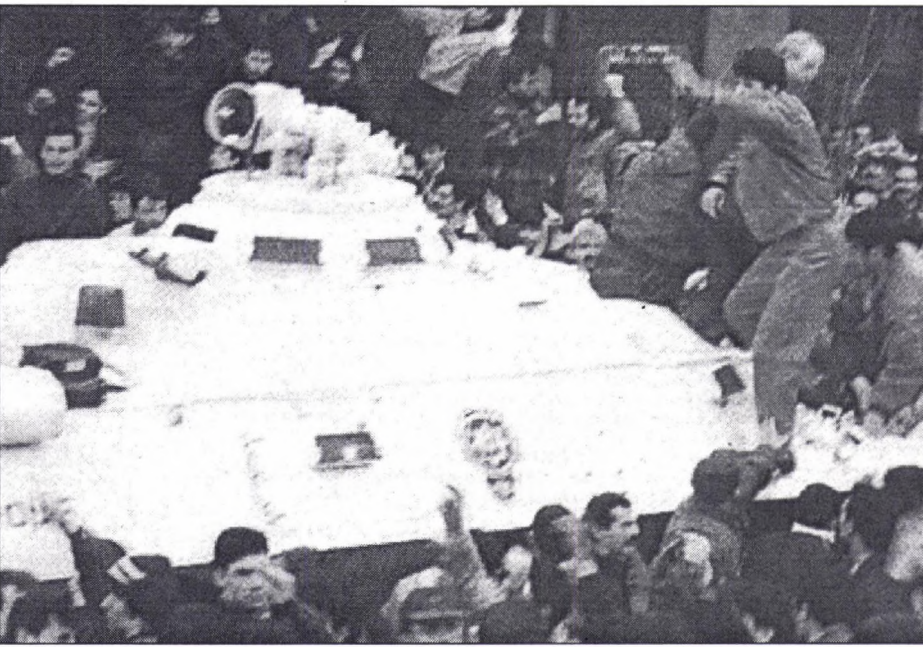
Fabrikalardan, sendikalardan ve devrimci çevrelerden katılım ise oldukça sınırlıydı. Katılım dışında, alanda devrimci çalışma da çok kısır kaldı.

SYKB/Adana

Yaşasın direniş yaşasın zafer!
Herşey parti için!
Herşey devrim ve sosyalizm için!

Katil devletten hesap sormak ve sermayenin topyekün saldırısını püskürtmek için

Gazi Ruhuyla Partili Mücadeleye!

Gazi'de 12 Mart 1995 tarihinde karşımıza çıkan, hiç de yabancıı olmadığımız bir devlet provokasyonu. Fakat bunu sermaye devletinin diğer kanlı operasyonlarından farklı kılan bir faktör vardı ki, o da Gazi'nin emekçi halkının bu oyunu bozarak öfkesini bu ve bunun gibi nice katliamın sorumlusu olan devlete ve onun kurumlarına yöneltmesi ve direniş bayrağını yükseltmesiydi.

Provoke edilmek istenen Alevi kitleleri, kendileri gibi bu sömürü çarklarının altında ezilen Sünnileri değil; hedefi şaşırmadan düzeni alıyordu karşılarına. Yani Alevi-Sünni Gazi emekçileri, üzerlerindeki politik edilgenliği kırıyor, ezen ve ezilen arasındaki uzlaşmaz çelişki yankısını buluyordu kurulan barikatlarda.

Düzen, Gazi'de ateşle oynadı. Emekçi kitlelerin bilinçlerinde gücünü koruyan devlet ve onun kolluk güçlerini ağır bir yenilgiye uğratması ve bu "yenilmez" sanılan katil güruhunu önüne katıp kovalaması karşısında onulmaz bir korkuyla sarsıldı.

Gazi'nin Katili Sermaye Devleti!

Sermaye devletinin katliamcı yüzü, bir kez daha ortaya çıktı Gazi'de. Fakat Gazi ne ilk örneğiydi bunun, ne de sonuncusu oldu. Biz bu yüzü, Kanlı Pazarlardan, '77 1 Mayıs'ından, 16 Mart'tan, Bahçelievler Katliamı'ndan, Kızılder'e'den, Maraş'tan, Sivas'tan... hatırlıyorduk. Aynı katiller, '96 1 Mayıs'ında Kadıköy'de çıktılar karşımıza. '96 Ölüm Oruçları'nda çıktılar. İşçi-emekçilerin ve kardeş Kürt halkının üzerinde estirdikleri terör, her defasında biraz daha netleştirdi bu kanlı-karanlık yüzü...

Bu yüz, Susurluk kazasında bütün pislikleri ortaya saçılan çete devletinin yüzüdür. MGK'sıyla, parlamentosuyla, düzen partileriyle, yargısıyla, "yasal" ve

"yasal olmayan" çeteleriyle çürüyen sermaye düzeninin yüzüdür.

Susurluk, bu ve bunun gibi sayısız katliamın arkasındaki devlet gerçeğini su yüzüne çıkardı. Bir anlamda, devrimcilerin resmetmeye çalıştıkları sermaye iktidarının katliamcı yüzünü teyit etti. "bu kaza"nın fotoğrafı hiçbir yapay gündemle bulandırılmayacak kadar nettir.

Tarihindeki en ciddi yapısal krizlerinden birini yaşamakta olan TC'nin kendini aklama operasyonuna girişen düzenin itiraf ettiği tekil gerçekler arasında devletin Gazi'deki katliamdaki rolü de yerini aldı. Ancak, devlet kurumlarının doğrudan içinde yer aldığı kimi operasyonları, tekil gerçekleri kabullenişin altında devletin alabildiğine yıpranmış olan meşruiyetini, dikkatleri bu zavallı tetikçilerin üzerinde toplayarak, bu operasyonların asıl planlayıcılarını, bunların arkasındaki çıkar ilişkilerini hedefin dışında tutma çabası yatıyor. Gazi katliamında JİTEM'li Yeşil'in görev aldığını verdiği ifadelerde ortaya koyan Hanefi Avcı'nın, daha sonra tutuklanması, bu tartışmaların içine ordunun, dolayısıyla MGK'nın çekilmemesi üzerine düzenin gösterdiği "hassasiyet"i gösterdi.

Aklama operasyonunun bir parçası olan Susurluk Raporu'ndaki itirafların "samimiyetini" en açık bir biçimde Gazi Davası'nda görüyoruz. Düzenin mahkemelerinde Gazi Halkı yargılanırken, Gazi'nin katili sermaye devletinin terör kurumları aklanıyor, bu kurumların doğrudan içinde yer aldıkları operasyonlara her gün bir yenisi ekleniyor.

O günden bu yana, anlayış ve uygulamada herhangi bir yenilik yok. Saldırı politikalarında bir süreklilik söz konusu. Hükümet değişiklikleri gündeme geldi, neredeyse "denenmemiş" düzen partisi kalmadı.

Sağcısı "sol"cusuyla, kemalisti islamcısıyla birer parçası oldukları bu düzenin pisliklerine ortak oldular. Sayısız "demokrasi ve insan hakları paketleri" açıldı, "temiz toplum", "temiz siyaset" masalları çok anlatıldı. Fakat bu saldırı politikalarının boyutlanarak sürmesi, işçilere, emekçilere ve Kürt halkına yönelik sistemli saldırıların temelinde yatan gerçeği gösteriyor. Bu gerçek, sermaye düzeninin kanlı tarihidir...

"Bin Operasyon" biz dur diyene dek sürecek

İçinde bulunduğumuz dönemde, sermaye her alandan, işçi sınıfı ve emekçi kitle hareketini kuşatıyor. Bir taraftan temel ekonomik saldırılar büyük bir hızla ve parça parça hayata geçiriliyor. Özelleştirme, taşeronlaştırma, sendikasılaştırma, esnek üretim uygulamaları yaygınlaştırılıyor, kamu emekçilerine grevsiz-toplu sözleşmesiz "sendika" dayatılıyor. SSK'nın tasfiyesi ve "mezarda emeklilik" gibi saldırılar için de uygun koşullar kollanıyor.

Diğer taraftan bu ekonomik saldırıların kolay ve pervasız bir biçimde gerçekleştirilebilmesi için sistemli siyasal saldırılar geliyor gündeme. Amaçları bu saldırı politikalarını en "rahat" uygulayabilecekleri koşulları yaratabilmektir. Saldırılarla düzen için tehlike potansiyeli taşıyan her dinamğin ehlileştirilmesi ve ehlileşmediği oranda da ezilmesi hedefleniyor.

Saldırıların her alanda ve herkese, işçi sınıfına, emekçilere, Kürt halkına yöneliktir. Saldırıların, operasyonların süreceği, bunlara düzen tarafından her zaman ihtiyaç duyulabileceği de pervasızca açıklanıyor MGK-TÜSİAD hükümetinin başbakanı M. Yılmaz tarafından. Bu pervasızlık, bizim örgütlü bir güç olarak sermayenin karşısına çıkamamamızdan kaynaklanıyor.

Evet bu kirli operasyonlar sürecek, çünkü kapitalizmin tarihi aslen bin operasyonlar tarihidir. Fakat unutulmaması gereken bir nokta var ki, o da bu düzenin

soluğu işçi sınıfının bu sömürü çarklarını tümünden parçalayıp çöpe atacağı güne kadardır.

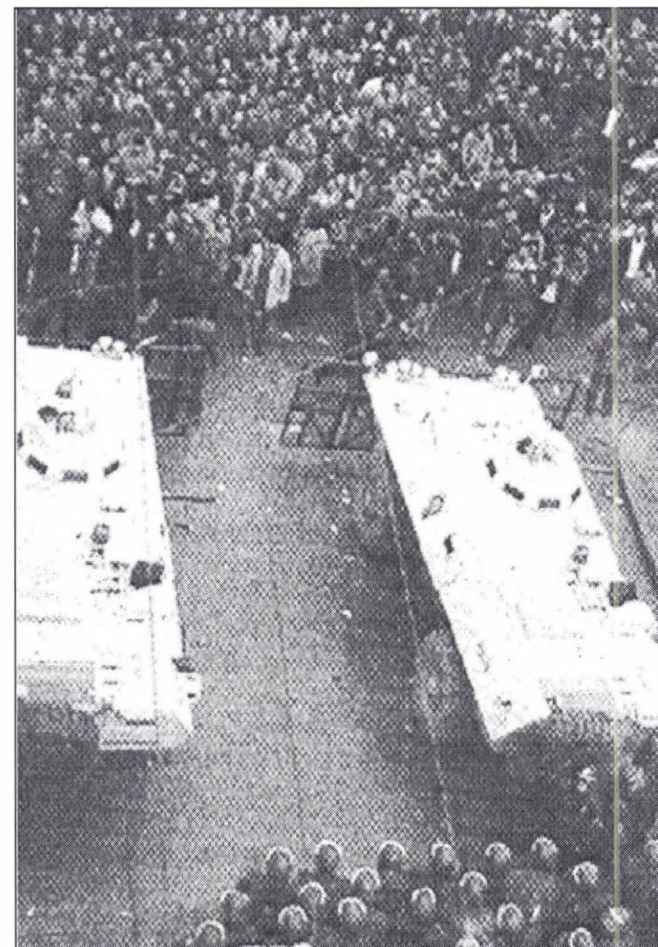
Düzenin yakaladığı her fırsatı en etkin ve hızlı biçimde kullanacağı, sınıflar savaşımının boşluk tanımadığı konusunda hiçbir şüphe yoktur. Onların, "münferit" olduğunu söylediği pisliklerin, münferit olaylarla sınırlı kalmadığı açıktır. Ve hatırlatıyoruz, Gazi'deki direniş ruhu da münferit bir olay değildir. Ankara'da kamu emekçilerinin eyleminde ve son olarak da 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde, düzen güçleriyle her türlü bedelin göze alınarak karşı karşıya gelinmesi bunun nüvelerini işaret etmektedir. Bu eylemler "yenilmez" sanılana, kararlı olduğumuzda nasıl da diz çöktürebileceğimizi bir kez daha göstermiştir.

Susurlukla birlikte tüm emekçi kitlelerin bilincinde kapanmamak üzere açığa çıkan devlet ve düzen gerçeğinin üzerine cesaretle ve kararlıkla yürünmelidir. Çürümüş sermaye düzeni ve onun iktidar aygıtı katil devlete karşı mücadele yükseltilmelidir. Zafere, parti silahını kuşanmış işçi sınıfının öncülüğünde ulaşılabilecektir. Bu sömürü düzeninin çarkları devrimle parçalanacaktır.

Ya kapitalist barbarlık içinde çöküş

Ya sosyalizm!

Gazi ruhuyla partiye, devrime, sosyalizme!

Her yeri Kızılay, Her yeri Gazi yapmak için ileri!

Bundan üç sene önce sermayenin kontr-terör örgütü Gazi'de bir provokasyon girişiminde bulundu. Üç alevi kahvesi tarandı. Sermaye devleti bir kere daha insan öldürerek sömürü çarkının devamını sağlamaya çalışıyordu. Ama olmadı, bu kez devletin hesapları boşa çıktı. Onbinlerce insan sokaklara döküldü. Üstelik devletin istediği gibi alevi-sünni çatışması değil, kitlelerin devletle çatışmasıydı söz konusu olan. Devlet yaptığına yapacağına pişman olmuştu. Artık her 12 Mart devletin yaptığı katliamın anılmasından çok isyanın anılması ve tekrarlanması şeklinde geçiyor, son Gazi anmasında olduğu gibi.

Anmanın devrimcilerin gövde gösterisi şeklinde geçeceğini bilen devlet bir gün öncesinden kitleleri korkutma girişimlerine başladı. Televizyonlarda bol bol çatışma görüntüleri çıktı. Birden bire polis eylemlere nasıl müdahale etmesi gerektiğinin tartışma ihtiyacı hissedildi ve tabii ki bu tartışmalarda bol bol kafa göz kırma sahneleri yayınlandı. Bu arada bir gün sonra yapılacak Gazi eyleminden bahsetmeyi de unutmadılar. Yani "yarın da böyle olacak gideceklere duyurulur" deniliyordu. Bu sayede katılımı düşürmeyi hedeflemişlerdi ama bir kere daha yanlış oldular. Anma her şeyden önce 4 ve 8 Mart eylemlerinden sonra yapılmıştı. Kitleler polisle çatışmayı göze aldıklarını bu eylemlerde göstermişlerdi. Bunun etkisini Gazi'de göstermemesi olanaksızdı.

Anma için 10:30'da Gazi Cemevi önünde toplanılmaya başlandı. İlk başta bir kitlelilikten bahsedilemez ama her geçen dakika kortejler kalabalıklaşıyordu. Polis kontrolünün yoğunluğuna ve bir gün önceden yapılan

propagandaya rağmen insanlar ölümü göze alıp gelmişti. Kortejler sürekli uzuyor kitlenin sonu görünmüyordu. Alana tümüyle devrimci atmosfer egemendi. Semt girişinde yoğun aramalar yapan polis, eylem yerinde gözükemiyordu. Yürüyüşün olacağı güzergah tümüyle yazılmalara, bayraklarla ve pankartlarla doluydu. Sokağa devrimciler hakimdi. Devlet sadece kendisini havadaki helikopteri ile gösterebiliyordu.

Saat 12:00 civarında kortejler (Halk Meclisleri, Halkevleri, HADEP, EMEP, SİP, ÖDP, DBP ve tüm devrimci örgütler) cemevinden mezarlığa doğru yürüyüşe geçti. Yürüyüşe başlanmadan ve yürüyüş boyunca sürekli coşkulu ve gür sloganlar her yeri inletiyordu. Tüm sokaklarda devrim ve sosyalizm çınliyordu. Adeta insanlar bir katliamı veya isyanı anmaya değil, yeni bir ayaklanmaya gelmişlerdi. Gazi şehitleri ve tüm devrim şehitleri için birden fazla

saygı duruşu yapıldı. Mezarlığın önünden geçen kortejler tekrar toplandıkları caddeye geldiler. Sokaklardan geçerken tüm halk bir kere daha devrime sempatiyle bakıyor, kortejlere katılmayanlar alkışlarla destekliyordu. Daha 5 yaşını geçmeyecek çocuklar devrim ve sosyalizm için yumruklarını kaldırıyorlardı. Yürüyüşün başladığı caddeye gelindikten sonra kitleler bir müddet burada da slogan atmaya devam etti. Polisin yaklaşmaya bile cesaret edemediği eylem, geniş kitlelerin kararlı duruşu ve bir haftadır devletin yediği tokatlar sayesinde olaysız bitti.

Bu yılki anmanın gösterdiği, 4 Mart ve 8 Mart eylemlerinde açığa çıkan militan ruhun devam ettiğidir. Eyleme katılan 15-20 bin civarındaki kitlenin herşeyi göze alarak geldiği unutulmamalıdır. Devlet iki eyleme gaz bombası atarak saldırmış, anmanın bir gün öncesinde de gözdağı vermişti. Tüm bunlara rağmen gerçekleşen katılım kitlelerin devletle karşılaşmayı göze almaya başladığını gösteriyor. Herkes "devlet kesin saldırır. Kamu emekçilerine, 8 Mart'ta gaz bombası atan Gazi'ye on katını yapar" diyerek eyleme katıldı. Bu düşünüldüğünde kitlenin kararlılığı anlaşılacaktır. Gazi bir ayaklanmanın adıydı ve o ada uygun bir anma yapıldı. Şimdi önümüzde duran görev Gazi ruhunu 16 Mart'a, 21 Mart'a ve 1 Mayıs'a taşımaktır. Her yeri Kızılay, her yeri Gazi yapmaktır. Gazi ruhuyla alanlarda haykırmaktır.

**Gazinin katili sermaye devleti!
Gazinin hesabını sorduk
soracağız!
Yaşasın gazi ayaklanması!
Yaşasın devrim ve sosyalizm!
Her şey parti için!**

Eksen Yayıncılık Kitapları

1. Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDKP Eleştirisi) 2. Baskı 300 000 TL.
2. Modern Revizyonizmin Çöküşü SB ve D. Avrupa Üzerine (Tükendi) 650 000 TL.
3. Yakın Geçmişe Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı .175 000 TL.
4. Devrimci Harekette Reformist Eğilim . . .400 000 TL.
5. Teori ve Program Sorunları 550 000 TL.
6. Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tük.) . . .250 000 TL.
7. Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi . . .450 000 TL.
8. Bir Gün Bile Yaşamak,(Tükendi) (Roman: O. İyiler) .1.400 000 TL.
9. EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar 550 000 TL.
10. ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi (Tükendi) 700 000 TL.
11. ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi .700 000 TL.
12. Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tük.) 350 000 TL.
13. İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık 400 000 TL.
14. EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları 550 000 TL.
15. Kürt Ulusal Sorunu-1 Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler . . .650 000 TL.
16. Kürt Ulusal Sorunu-2 Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler . . .850 000 TL.
17. Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapılanlar 450 000 TL.
18. Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Bas. 550 000 TL.
19. Gebze Direnişinin Ardından 175 000 TL.
20. 20 Temmuz Dersleri 175 000 TL.
21. Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı 175 000 TL.
22. "İş-ekmek-özgürlük" sloganı üzerine, Liberal Demokratizmin Politik Platformu Genişletilmiş 2. Baskısı 250 000 TL.
23. EKİM 3. Genel Konferansı Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler . . .650 000 TL.
24. Küçük Burjuva Popülizmi ve Proleter Sosyalizmi (Z.Ekrem'e Cevap) . .450 000 TL.
25. EKİM 3. Genel Konferansı Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar) 750 000 TL.
26. Demokratizmi Savunmanın Sınırları 200 000 TL.
27. EMEP Eleştirisi Bir sosyal reform partisinin ideolojik, politik ve örgütsel temelleri üzerine. 250 000 TL.
28. Partileşme Süreci-1 Perspektifler ve Değerlendirmeler 650 000 TL.
29. Partileşme Süreci-2 Polemikler: Devrimci Proletarya'ya yanıt . . . 650 000 TL.

Esnek üretim saldırısına karşı Makina Kalıp grevi inatla sürüyor

Cam-İş Makina Kalıp işçilerinin esnek üretim saldırısına karşı 24 Aralık '97' de başlattığı grev inatla sürüyor. İnatla diyoruz, çünkü Makina Kalıp patronu bu maddi imkansızlık koşullarında işçilerin fazla dayanamayacağını düşünüyordu.

Maddi imkansızlıkların olduğu doğrudur, fakat dayanma konusunda patron yanılmıştır. Bundan sonraki tahminlerinde de yanılacaktır. İşçi sınıfının dayanma gücünü belirleyen aslolarak maddi imkanları değil sınıf kinidir. Buradan aldığı inattır. Bunu Makina Kalıp işçisi "biz sınıfımız için grevdeyiz" diye tanımlıyor. Bu, Makina Kalıp işçisinin sorunu, sadece kendi ücret ve koşullarının iyileştirilmesi olarak değil, genel olarak sınıfa yöneltilmiş esneklik saldırısına karşı ilk mevziyi oluşturma olarak görmesi açısından çok önemlidir.

Sermayenin esneklik saldırısı neyi ifade ediyor

Türkiye kapitalizmi giderek derinleşen bir ekonomik kriz içerisinde boğuluyor. Asya ülkelerindeki mali krizin Türkiye ihracatını vurmasıyla birlikte krize çözüm bulma çalışmaları da zorlaşıyor. Sermaye devleti "bir açığını kapatayım" derken, başka bir yerinden kocaman bir gedik açılıyor. Fakat şu da bir gerçek ki sermayedarlar bugüne kadar hiçbir krizin faturasını kendisi ödemedi. Hatta kemer sıkma edebiyatıyla, krizin yoğunlaştığı dönemlerde daha çok kar bile yaptı.

Bugün de krizin faturası aynı şekilde ve her türlü acımasız yöntem ve demagoji kullanılarak, işçi-emekçilere ödetilmeye çalışılıyor. Bu acımasız yöntemlerin başlıcaları, özelleştirme, sefalet ücreti, tensikatlar, sendikasılaştırma, eşel-mobil ve esnek üretimdir. Bugün için esnek üretim saldırısının pilot fabrikası olarak Makina Kalıp seçilmiştir. Çünkü sermaye bunu Makina Kalıp'ta başarabilirse diğer fabrikalarda daha kolay başarabilecektir. Plan da hedef de budur. Bu anlamıyla Makina Kalıp grevi zannettiğimizden çok daha önemlidir. Her açıdan bir ilk örnek oluşturacaktır. Bu nedenle sermaye de bir bütün olarak son kozunu tüketinceye kadar bu saldırıyı hayata geçirmeye çalışacaktır.

Yılların mücadelesiyle kazanılmış haklar bir çırpıda yok edilmeye çalışılıyor!

Makina Kalıp işçisine yöneltilen esnek üretim saldırısının temel ayağını

yıllar süren mücadeleyle kazanılmış sosyal hakların gasbedilmesi oluşturuyor. Gasbedilmeye çalışılan sosyal hakların yanı sıra esnek üretim saldırısının değişik biçimleri de yer alıyor. Saldırı toplam olarak;

- *Fazla mesai dayatması,
- *Ücrette ve zamanda esneklik,
- *Doğum, ölüm, evlenme, bayram gibi sosyal izinlerin kaldırılması,
- *SSK'da geçen süreler, yıllık izinler, sendikal izinler ve hafta tatili ücretlerinin kaldırılmasını içeriyor.

Makina Kalıp işçileri için, bu uygulamaların hayata geçirilmeye çalışılması ve toplu sözleşme görüşmelerinin de bu dayatmalarla tıkanması bardağı taşıran son damla oldu. Kısa bir süre önce (yaklaşık 9 ay) Birleşik Metal-İş'te sendikal örgütlülüğüne kavuşan işçiler bu saldırının aslolarak örgütlülüklerine yönelik olduğunu anlamakta gecikmediler. Zaten esneklik saldırısının temel hedefi, işçi sınıfını kendi çıkarları doğrultusunda hareket etmekten, politika üretmekten ve eyleme geçmekten alıkoymaktır. Bu, patronlar için gelecekte tehlike oluşturabilecek her türlü işçi örgütlenmesinin dağıtılması anlamına gelir. Çünkü sermaye sınıfı, örgütlülüğü olmayan işçiye her türlü dayatmayı ve esnek üretim saldırısını daha kolay kabul ettirebileceğini iyi biliyor. Bu nedenle Cam-İş Makina Kalıp patronu, grevi kırabilmek için saldırılarını sendika üzerinde yoğunlaştırmış bulunuyor.

İstifa etme, onurunu koru!

Patron, sendikal örgütlülüğü dağıtmak için her türlü yöntemi deniyor. Kandırdığı birkaç zavallıyı sendikadan istifa ettirip onların üzerinden politika yapıyor. İşçilerde umutsuzluk yaymaya çalışıyor. İstifaların hızla çoğaldığı gibi bir yalanı da yine bu zavallıları kullanarak yaymaya çalışıyor. İstifa eden birkaç kişinin grevcilerin en düşkün olduğu açıktır. Çünkü bunlar istifa ederek, yüzlerce yıldır işçilerin kanını emerek beslenen sermaye sınıfına onurunu satmıştır. Hem de zaten yasal hakkı olan nemasını koparabilmek için başvurmuştur bu onursuzluğa...

Kapitalistin sendikal örgütlülüğü dağıtabilmek için uyguladığı bir diğer yöntem ise sendikaya karşı güvensizlik yaymaktır. Geçtiğimiz günlerde patron, her işçinin evine 4 sayfalık yazılı metin gönderdi. Bu metinde geçtiğimiz günlerde yani Şişe-Cam Holding'in merkezi olan Cam Han'a yürüneceği

gün sendikanın kändilerinden görüşme talebinde bulunduğu yazıyor. Halbuki Rıdvan Budak'ın da burada olmasını fırsat bilerek görüşme talebinde bulunan patronun kendisidir. Ve görüşmede aynı dayatmaları tekrarladığı için herhangi bir anlaşma olmamıştır. Patron "ben durumu önemsemiyorum, siz zor durumda olduğunuz için görüşmek istiyorsunuz" havası yaymaya çalışmaktadır. Oysa tam tersine, grevin 3 aya yaklaşmasıyla birlikte kendisi telaşa kapılmıştır.

Şişe Cam kapitalistine, güvensizlik yayma konusunda en büyük yardımın sendikadan geldiğini de belirtmek gerekiyor. Sendikalar böyle bir anti-propagandadan bağımsız olarak, kendi hareketleriyle zaten sınıfın güvenini çoktan yitirmiş durumda. Bu genel güvensizlik ortamında bir sendikaya karşı yürütülen anti-propaganda da hemen zemin bulabiliyor. ESK türünden ihanetçi tutumlarıyla da DİSK, bu güvensizliği en başta hak eden konfederasyonların başında geliyor.

Grev ve sorumluluklarımız

Makina Kalıp grevi sermayenin esnek üretim saldırısına karşı kurulmuş bir barikattır. Bu barikatı, olanca gücümüzle büyütmeliyiz. Bu grev hepimizin grevidir. İşçi sınıfının Makina Kalıp grevine bu bilinçle yaklaşması gerekiyor.

Grevin başarıya ulaştırılmasında sınıf dayanışması çok önemli olduğu gibi Makina Kalıp işçisine daha özel ve belirleyici görevler düşmektedir. Sorunun çözümü halkası, Makina Kalıp işçisinin grevinin ve yapacağı eylemlerin çekim merkezi haline gelebilmesidir. Sınıf dayanışmasını daha üst boyuta çıkaracak olan da budur. Bugün Makina Kalıp grevinin temel sorunu grevin geniş emekçi kitlelerine duyurulabilmesi ve onların eylemli desteğini alabilmesidir. Ancak bu yolla grev, Şişe-Cam patronu ve sermaye üzerinde bir basınç oluşturacaktır. Onları zora sokacaktır. Bunu başarabilmek için ise grevci işçilerin birbirine sıkı sıkıya kenetlenmesinin yanında herkes grevin başarıya ulaştırılmasında kendisini birinci dereceden sorumlu hissetmelidir. Grev komitesi elinden gelen çabayı göstermektedir fakat her yere yetişmek mümkün değildir. Bunun için tüm grevci işçiler iş bölümüne gidebilmeli ve grev komitesiyle kenetlenmiş bir biçimde davranmalıdır. Sadece grev nöbetine gelip onun haricinde grev yerine uğramamak hem sermayenin hem

de işçi sınıfının bu denli önem verdiği bir grev için çok yetersizdir. Göğüslenmesi gereken şeyin çapı büyüktür, biz de ona göre davranabilmeliyiz.

Grev yerine gelip gitmek için dahi maddi zorluklar yaşanıyor olabilir. Fakat maddi zorlukların dahi çözümü, grevin artık sokağa taşırılması ve kamuoyu yaratılmasından geçiyor. Zaten eylemli, coşkulu ve kendisini çekim merkezi haline getiren grev pratiğinin verdiği ruh hali tüm işçileri ve dayanışmaya gelenleri saracaktır. Grevci işçiler, böyle bir durumda grev yerine gitmek için can atacak ve gerektiğinde yürüyerek gidecektir. Bu, grevin daha üst boyutta sahiplenilmesini ve başarıya ulaştırma çabasını beraberinde getirir. Şu süreçte grev, Makina Kalıp işçisinin yaşamının merkezini oluşturmak zorundadır. Grev devam ettikçe işçi arkadaşlar geçici de olsa başka bir işe girmemelidir. Bu, grev kavgamızın yarım yamalak yürütülmesi anlamına gelir ki, sermayeye karşı kavga ancak tüm benliğimizle girdiğimizde kazanılabilir.

Sınıf dayanışmasını yükseltelim!

Bu grev hepimizin diyorsak bu, sözde kalmamalı, gerekleri yerine getirilmelidir. Sermaye sınıfı, esnek üretim vb. saldırılarını nasıl bir sınıf olarak yürütüyorsa biz de bir bütün halinde, bir sınıf olarak bu saldırıyı tersine çevirip, püskürtebilmeliyiz. Henüz yetersiz olan sınıf dayanışmasını hızla örmek zorundayız. Sermayenin esneklik saldırısını daha ilk mevzi olan Makina Kalıp'ta en güçlü bir biçimde karşılamak hepimizin görevidir.

Tüm sektörlerden işçiler, kamu emekçileri ve öğrenciler kendi alanlarından eylemli desteğiyle güç vermelidir Makina Kalıp grevine. Makina Kalıp işçisinin esnek üretim saldırısına karşı grevinin, kamu emekçilerinin grevli-toplusözleşmeli sendika mücadelesinin ve öğrencilerin parasız-bilimsel-demokratik eğitim mücadelesinin ortak muhatabı sermaye sınıfı ve devletidir. Bu bilinçle destek verilmeli, güç katılmalıdır Makina Kalıp grevine.

Emekçilerin eylemli dayanışması, sermaye sınıfının en büyük korkusudur. Gelin bu korkuyu büyütelim ve biz kazanalım!

Yaşasın Makina Kalıp işçilerinin onurlu mücadelesi!

Yaşasın işçilerin birliği!

İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!

Makina Kalıp'ın Cam Han yürüyüşü

Sermayenin Türkiye işçi sınıfına dayattığı ideolojik-ekonomik saldırı zincirinin halkalarından biri olan esnek üretim saldırısına karşı kavga bayrağını dalgalandıran Makina Kalıp işçisi, Grevin 79. gününde patronun çirkin saldırılarını (kendi ininde) Beşiktaş'taki Şişe Cam Holding önünde 300 kişinin katıldığı bir basın açıklamasıyla protesto etti. Saat 11:00'de Zincirlikuyu Mezarlığı'na otobüslerle gelen işçiler, kısa bir süre sonra yürüyüşe geçtiler. Yürüyüş boyunca sık sık "Rüşvet değil hak istiyoruz", "DİSK-KESK elele mücadele", "Baskılar bizleri yıldıramaz", "İşçiler kardeş patronlar kalleştir", "Sukun toplum istemiyoruz", "Yaşasın işçilerin birliği", "İşçi memur elele genel greve" sloganları atıldı. Kitlenin nicel zayıflığına rağmen atılan sloganlar ve coşku ileri sayılabilecek bir düzeydeydi. Yürüyüş Şişe Cam Holding önüne kadar sürdü ve holding önünde yapılan basın açıklamasıyla sona erdi. Basın açıklamasında ilk konuşan Birleşik Metal-İş Genel Başkanı Muzaffer Şahin şunları söyledi; "79 gündür direniyoruz. Makina Kalıp'taki işçi arkadaşlar Şişe Cam patronundan Türkiye'nin bütün işyerlerinde uygulanan şartları ileri sürdüler. Ancak patron değil çalışma koşullarının iyileştirilmesi, kazanılmış haklarımızı yok sayan, işçiyi tamamen köleleştirmeye yönelik yeni dünya düzeni ile hayata geçirilmeye çalışılan esnek üretim saldırısı ile karşımıza çıktı. Çünkü patron Makina Kalıp'ta köle istiyor. Bu emeline ulaşmak için bir dizi çirkin saldırı başlattı. Kendi yarattığı yoksulluğu kullanarak işçileri satın almaya çalışıyor. Yalnız unuttuğu bir şey var. Makina Kalıp işçisi satılık değildir. Bu grev işçi sınıfının grevidir."

Daha sonra DİSK merkez yöneticilerinden Çetin Uygur bir konuşma yaptı: "Bugün grevimizin 79. günü; Tam 79 gündür, işyerinin önünde grev nöbeti tutuyoruz. Bu grev, daha ücret aşamasına bile gelemeyen bir toplu sözleşme uyuşmazlığının bir ürünüdür. Bu uyuşmazlık, işverenin sözleşmenin amaç maddesine yeni dünya düzenindeki kavramları dayatmasıyla başladı. Bu uyuşmazlık ne pahasına olursa olsun işçilerin verimlilikten sorumlu kılınmaya çalışıldığı; çalışma sürelerini işverenin tek başına belirlediği; çalışıldığı sürece ücret ödendiği; evlenme, ölüm gibi sosyal izinlerde, sendikal eğitim izinlerinde ücret ödenmesinin kaldırıldığı bir saldırıyla başladı. İşveren, aylık asgari geçim endeksinin 60 milyonu aşığı bir devirde 23 milyona çalıştırdığı işçisinin kendisine çok yüksek maliyet getirdiğini ileri sürüyor. Ve Cam-İş Makina Kalıp işçilerinin ekmeleklerini büyütmesine olanak tanımayan bir savaş açtı.

Cam-İş Makina Kalıp işverenin açtığı bu savaş, aslında sermayenin işçi sınıfına karşı açtığı, başlattığı çok daha geniş boyutlu bir savaşın ilk adımı.

Cam-İş Makina Kalıp işvereni bir koç başı, bir öncülük görevi üstlendi.

Türkiye sermaye sınıfının armada gemisi metal sektöründe örgütlü olan MESS toplu iş sözleşmelerinde yeni döneme hazırlanıyor. Geçen dönem gündeme getirilen ancak hayata geçirilemeyen işçi sınıfını köleleştirip örgütsüz kılan, acımasız bir sömürü ve soygunun içine iten işverenin talepleri reddedilmiş, gerçekleşmemiştir.

Şimdi işverenler Cam-İş Makina Kalıp işyerinde bir dönem öncesi bu gerçekleştiremediklerini yeniden uygulamaya sokup, MESS sözleşmelerine zemin hazırlamaya çalışmaktadır.

Kurallarını işverenlerin koyduğu, işçilerin köle konumuna indirildiği, bir çalışma ortamının yaratılmasına metal işçisinin, Cam-İş Makina Kalıp işçisinin evet demesini kimse beklememelidir.

Bu grev işverenlerin dayatmasıyla ideolojik bir grev haline gelmiştir ve bundan başarı ile çıkacak olan işçilerdir.

İşveren bu saldırısını grevdeki işçilerin evlerine kadar uzandırmıştır. İnsanca yaşayabilecekleri bir ücreti isteyen, insanca bir çalışma düzeni ve iş güvencesi isteyen işçilerin evlerine kadar uzanan işveren yoksulluğumuzu bizlere silah olarak kullanmaya çalışmaktadır.

Grevdeki işçileri kredi kartlarıyla, para önerileriyle satın almaya çalışmaktadır. Sendika üyeliğinden ayrılmaya zorlamaktadır.

Bu yasadışı davranış, ülkemizin içinde bulunduğu durumla çakışmaktadır.

Cam-İş Makina Kalıp işvereni işçileri evlerinde rahat bırakmamanın da ötesine geçmiştir. Ekonomik zorlama, tehditlere varan psikolojik baskılara bir yenisi eklenmiştir.

İşveren, Makina Kalıp işçilerinin zorunlu tasarruf fonu nemalarını ödememektedir.

Bununla da yetinmeyerek vergi iadelerini ödememektedir.

İşçilerin ücretlerinden kesilen zorunlu tasarruf fonları ve yine işçilerin ceplerinden çıkan vergilerin iadeleri işveren tarafından gasp edilmiştir.

İşverenlere göre işçiler aklıla,

yoksullukla teslim alınabilecektir. Uygulamanın kanunsuzluğu önemli değildir.

Ancak işverenlere şunu bir kez daha hatırlatıyoruz:

Bizleri baskıyla, ekonomik zorlamalarla teslim almaya kalkanlar büyük yanılgı içindedirler" dedi.

Basın açıklamasından sonra işçiler taşıdıkları dövizleri, şapkaları ve ceplerinden çıkardıkları bozuk paraları holding merkezi önüne attılar. Geri dönerken işçilerin arasına giren bir sivil polis provokasyon çıkararak bir kişiyi gözaltına almaya çalıştı. Olaya müdahale eden Bank-Sen yöneticisi bir bayan gözaltına alınmaya çalışıldı. İşçilerin olaya sert tepki vermesine dayanamayan sermayenin köpekleri, Birleşik Metal-İş Topkapı Şube yöneticilerine saldırdı. İşçilerden gerekli tepkiyi alan patron köpekleri geri adım attı. Verilen tepki ile gözaltıları önleyen kitle otobüslere binerek oradan ayrıldı.

Eyleme Birleşik Metal-İş'in örgütlü olduğu işyerlerinden işçiler, DİSK'e bağlı sendikalar, KESK ve Kızıl Bayrak çalışanları destek verdi.

Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!

1965 Zonguldak direnişi

1965 Zonguldak direnişi Türkiye işçi sınıfının mücadele tarihinde bir dönüm noktası oldu. 11 Mart '65'te Zonguldak proletaryası iki şehit vererek yazdı bu tarihi. O gün, Mehmet Çavdar ve Satılmış Tepe, mücadele tarihimizde kanlarıyla bayraklaştılar. O günden sonra 15-16 Haziranlarda, 1 Mayıs'da daha onlarca işçi, sermaye devletinin azgın terörü karşısında Mehmet Çavdar ve Satılmış Tepe'nin kanlarına kattılar kanlarını. 1965'te Zonguldak maden işçisinin açtığı ve iki şehit verdiği direniş yolu Türkiye işçi sınıfının 15-16 Haziran'da yükselttiği militan sınıf savaşının da yolunu açtı.

Yer altındaki öfkenin gün ışığına çıkışı

1965 yılında gerçekleşen büyük Zonguldak direnişi, maden işçisinin üzerinde onyıllardır angaryalar ve mükellefiyetlerle süren azgın sömürü sonucu biriktirdiği öfke ve sınıf kininin bir kıvılcımla tutuşması sonucu patladı. Kıvılcım liyakat primlerinin dağıtımındaki eşitsizlik oldu. Liyakat primi devlet tarafından üretimin artırılması amacıyla uygulanan bir teşvik primiydi. Ancak bu primin büyük yüzdesi Ereğli

Kömür İşletmesi bürokratlarına dağıtılırken, çok az bir kısmı ölümle burun buruna, sefalet sınırında bir ücretle üretim yapan işçilere dağıtılmaktaydı. İşçiler bu eşitsizliğin düzeltilmesi talebiyle ocaklara inmeyi reddetti ve direnişe geçtiler. Direnişin diğer bir nedeni de, şef ve mühendislerin işçilere karşı uyguladıkları küfür, hakaret, dayak gibi baskılardı.

9 Mart'ta patlak veren direniş, ilk olarak Gelik'te başladı ve kısa sürede tüm havzaya yayıldı. Devlet yetkilileri ve işbirlikçi sendika yöneticileri tarafından kırılan her direniş, başka bir bölgede patlayan yeni bir direnişe yol açarak sürdü. 9 Mart'ta Gelik, onun hemen arkasından 10 Mart'ta Karadon ve Kilimli, 11 Mart'ta ise Üzülmüş, Asma ve Kozlu maden işçileri direnişe geçtiler. Direnişin hızla büyümesi üzerine Ereğli'den Zonguldak'a, direnişi püskürtmek üzere denizcileri getirdiler.

Bu arada direnişlerde meydana gelen çatışmalarda birçok işçi yaralanırken, birçoğu da gözaltına alınmıştı. Jandarma saldırılarında işçilerin karşılık vermesiyle bir çok jandarma da yaralandı. Ve 11 Mart günü Ereğli'de direnişteki işçilerin

üzerine asker kurşunları yağdırıldı. Mehmet Çavdar bu kurşunlar sonucunda hemen orada ölerken, Satılmış Tepe kaldırıldığı hastanede can verdi. İki işçinin ölümü direnişi alevlendirmişti. İşçiler ölen arkadaşlarına karşı askerden veya kurumdan bir ölü istiyorlardı. Direnişin giderek büyümesi ve militanlaşması üzerine devlet Zonguldak'ta sıkıyönetim ilan ederek on bin kadar askerini kente yığdı. Şehrin tüm giriş ve çıkışları barikatlarla kapatıldı. Arkasından da, Ankara'dan gelen bakanlar ve sendika ağalarının işbirliğiyle, çeşitli vaatlerle direniş kırıldı.

1965 direnişiyle işçi sınıfı artık toplumsal arenada yerini ve gücünü açıkça ortaya koyduğunu göstermiş, iki de şehit vererek bunu kanıtlamıştır. 1965 direnişinin diğer önemli bir yanı ise Türk-İş'in Amerikan sendikacılığından kopuşu hızlandıran ve önünü açan bir mihenk taşı olmasıdır. İşçi sınıfının nicel ve nitel anlamda '60'lı yılların başlarından itibaren yaşadığı hızlı gelişim, kendini '65 direnişiyle ileri bir safhaya ulaştırmış ve '65 direnişi karşısında DİSK'in önünü açan onun doğuşunu koşullayan bir etkene dönüşmüştür.

KAVGADA VARIZ, ZAFERDE DE VAR OLACAĞIZ!

7 Mart Cumartesi günü Taksim çifte eyleme sahne oldu. İlk eylem Cumartesi Anneleri'ne aitti. Cumartesi Anneleri bu hafta eylemi 147. haftaya taşımışlardı. 147. haftanın diğer haftalara göre anlamlı yanı, ertesi günün Emekçi Kadınlar Günü olması, önemli yanı ise bu haftaya yakışır şekilde emekçi kadınlardan eyleme destek gelmesi idi. Eyleme Özgürlük Örgütlü Güçte Kadın Platformu, KESK'li kadınlar, DİSK'li kadınlar, Tekel işçisi kadınlar, Türk-İş'li kadınlar ile komünistlerin yanı sıra SİP, EMEP, DBP, ÖDP gibi reformist partiler ve çok sayıda DKÖ katılırken, Kocaeli Emekçi Kadınlar Platformu, Diyarbakır Demokrasi Platformu ve birçok dernek de destek mesajları göndermişti. 1000'i aşkın bir katılım gözleniyordu. Emine Ocak, Nuriye Dizcan, Elif Tekin, Özgür Kadınlar Platformu kayıplarla mücadele kararlılığını ortaya koyan konuşmalar yaptılar. Konuşmalar sık sık; "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Devrim şehitleri ölümsüzdür!", "Sokağa eyleme Gazi'ye!" sloganları ile kesildi. Basın açıklamasının okunmasının ardından, alınan karar gereği Diyarbakır'da yapılacak Emekçi Kadınlar Günü kutlamasına katılacak heyeti uğurlama amacıyla KESK'in düzenlemiş olduğu mitinge katılmak üzere kitle Taksim'e dağılmış bir şekilde yürüyüşe geçti. Yürüyüş sırasında 8 Mart bildirisinin dağıtımı yapıldı. Taksim Meydanı'na gelindiğinde kortejler oluşturuldu ve kortejlerin düzenlenmesinin ardından İstiklal Caddesi üzerinden TÜYAP'a doğru yürüyüşe geçildi. Eyleme en "kitlese" katılım, kortejinde sadece kadınlara yer veren ÖDP ile tek radikal yanı olarak "... kahrolsun faşist diktatörlük" sloganı kalan sosyal reform partisi EMEP'te idi. ÖDP "Kadınlar savaşa karşı dayanışmaya", "Savaşa hayır barış hemen şimdi"yi pankart, döviz ve sloganlarına taşıırken,

eyleme davul zurna ile katılan, "bir kedisi bile olmayan" DBP'yi ve irili ufaklı birçok kadın grubunu/derneğini/platformunu kendisi ile beraber "Dünya yerinden oynar kadınlar özgür olsa" eşliğinde hoplattı. EMEP ise "Emekçi kadınlar bağımsızlık için özelleştirmeye karşı, esnek çalışmaya karşı örgütlenelim" pankartı ile katıldıkları eylemde "Kadın erkek elele genel greve", "Kadınlar partiye, parti iktidara", "Kadın erkek

birlik, iş-ekmek-özgürlük", "Emekçi kadınlar örgütlü mücadeleye" sloganlarını attılar. Reformist cenahtan SİP ise çok zayıf bir katılım gerçekleştirirken (25 kişi) "Kurtuluş devrimde sosyalizmde", "Eşitlik, özgürlük sosyalizmde" sloganlarını attı. SİP'in ardındaki kortejde "Kadınlar mücadelede özgürleşir" pankartı ile KESK'li kadınlar yer alıyordu ve sloganlarıyla direnişin sıcaklığını alana taşıyorlardı. "Kavgada varız, zaferde de var olacağız!", "Biz çocuklarımıza onurlu bir gelecek bırakacağız... ya siz!", "Kadın erkek elele özgürleşmeye!", "Kadınlar uyanın, harekete geçin, savaşın!", "Çeteler mecliste, Leyla Zana hapiste!", "Ulusal, sınıfsal, cinsel sömürüye son!", "Gözetim altında tecavüze son!", "Sokağa eyleme, genel greve!", "Genel grev, genel direniş!", "Sahte sendika yasasına hayır!", "Barikatı aştık sıra yasada!", "Yaşasın Kızılay direnişimiz!", "Yılgınlık yok, direniş var!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Bombanız, gazınız, vız gelir vız!", "Bombacı hükümet yasanı geri çek!", "Grev hakkımız söke söke alırız!", "Her yer Kızılay, her gün 8 Mart!" sloganlarını yükseltirken, "Yaşasın KESK'in onurlu direnişi" sloganını attıran komünistlerle

birlikte "Eşit işe eşit ücret!", "Çetelere kıyak, emekçiye dayak: Bu abluka dağıtılacak!", "Yüklen emekçi kazanacağız!", "Kurtuluş devrimde, çözüm sosyalizmde!", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber, ya hiçbirimiz!", "Faşizme karşı omuz omuza!", "Sistem çürüyor, emekçiler yürüyor!", "Kızılay; zafer! Taksim; zafer! Zafer direnen emekçinin olacak", "Baskılar, barikatlar, bombalar yıldıramaz, yaşasın Kızılay direnişimiz!", "Kadınlar saflara hesap sormaya!", "Kadın erkek elele mücadeleye!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!" sloganlarını attılar. Eyleme bir diğer anlamlı katılım da İÜDER'den geldi. "Üniversitede, yurtta cinsel tacize, ayrımcılığa son" pankartı ile eyleme katılan İÜDER, "İşçi-memur- gençlik alanlarda birleştik", "1, 2, 3 daha fazla Kızılay, daha fazla Beyazıt! Daha fazla işgal, daha fazla direniş", "Faşist, gerici, cinsiyetçi eğitime son", "16 Mart'ta Beyazıt'tayız" sloganlarını attılar. TÜYAP önünde basın açıklaması okunduktan sonra Diyarbakır mitingine gidecek heyet halaylar ve sloganlar ile uğurlandı. Halaya ÖDP'lilerin erkekleri almama tutumu oldukça gerici bir tavidir. Bir gün sonra yine alanlarda olmak üzere otobüsleri uğurlayarak eylemi bitirdik.

Yaşasın direniş, her yer Kızılay

KESK'te örgütlü sendikaların üyeleri, 10 Mart Salı günü saat 12:00'de Kartal Heykel Meydanı'nda, hükümetin meclise sunduğu ve kamu emekçilerinin fiili meşru mücadelelerle kazandıkları hakların da gerisinde bir yasal düzenleme içeren yasa tasarısını tanımadıklarını ve protesto ettiklerini ilan eden bir basın açıklaması gerçekleştirdi.

Basın açıklamasına Eğitim-Sen, Maliye-Sen, Tüm Bel-Sen, Yargı-Sen, SES ve Lastik-İş sendikaları ile EMEP Kartal ilçe yöneticileri, HADEP'liler, öğrenciler ve Kartal halkı katıldı.

Kartal Heykel Meydanı'nda toplanan kitleye hitaben basın açıklamasını sözlü olarak Eğitim-Sen 5 No'lu Şube Başkanı okudu. Basın açıklamasında Ankara Kızılay direnişi ve emekçileri bu direnişe sürükleyen süreç kısaca anlatıldı. Hükümet ve bölge milletvekilleri, fiili olarak kullandıkları sendikal haklarının gerisindeki sendika yasa tasarısını onaylamamaları ve geri çekmeleri konusunda uyarıldı. "Bu yasa tasarısı geri çekilinceye dek her

yerde direnecek, her yeri Kızılay Meydanı'na çevireceğiz, demokratik bir hak olan direnme hakkımızı kullanacağız. İşveren devlet baskı ve yasaklarla engelleyemediği 8 yıllık fiili/meşru mücadelelerle kurduğumuz sendikal haklarımız ve sendikalarımızın önüne, kontra sendikalar olan devlet güdümlü sendikaları kurdular. Bu kontra sendikalar mücadelemizin önünde engel oluşturamayacaktır" denildi.

Yaklaşık yüz kişiyle başlayan basın açıklaması üçyüz kişiyi geçtiği sırada eylemden yeni haberdar olan polis şefleri geldiler ve "daha ne kadar sürdüreceksiniz. Basın açıklaması bitti, dağılın" uyarısında bulundular. Kızılay direnişinin morali ve sendikaların kurulmasında belirleyici olan fiili-meşru mücadele hattının sonucunda kamu emekçileri bu uyarıyı kaale almadı. "Biz burada kimseye zarar vermiyoruz. Halayımızı da çekip ondan sonra gideceğiz. Bize engel olmak, saldırmak isteyen olursa, en demokratik ve meşru hakkımız olan direnme hakkımızı kullanacağız" yanıtını verdiler. Bu karar megafonla

alana duyuruldu. Büyük bir öfke ve kinle haykırılan "Yılgınlık yok, direniş var!" sloganını da duyan polis kenara çekilerek eylemi izlemek, görüntü almakla yetinmek zorunda kaldı. Kamu emekçileri, eylemlerinin çarşamba günü 14:30'da Sultanahmet Meydanı'nda, Perşembe günü 13:00'de Kadıköy Söğütözü'nde, Cuma günü 14:30'da Barbaros Bulvarı'nda basın açıklamaları şeklinde süreceğini, Çarşamba gününden itibaren hizmet üretimini durduracaklarını ilan ettiler.

Halaylar çektikten sonra dağılan emekçiler sık sık, "Yılgınlık yok, direniş var!", "Yüklen emekçi kazanacağız!", "Baskılar bizi yıldıramaz!", "Zafer direnen emekçinin olacak!", "Yaşasın Kızılay direnişimiz!", "Her yer Kızılay, her yer Ankara, İşçi memur el ele genel greve!", "Sahte sendika yasasına hayır!", "Devlet güdümlü sendikaya hayır!" sloganlarını haykırdılar.

Yoğun yağmura rağmen basın açıklamasına anlamlı ve coşkulu bir katılım vardı.

Sahte sendika yasası geri çekilene kadar; Eyleme Devam!

Ankara'da KESK eylemi

Tüm Maliye-Sen'in, 10 Mart 1998'de saat 12.30'da başlayan eyleminde, sık sık "Sahte sendika yasasına hayır", "Yaşasın Kızılay direnişimiz", "Çetelere kıyak, emekçiye dayak, bu abluka dağıtılacak", "Biz çocuklarımıza onurlu gelecek bırakacağız, ya siz" sloganları atıldı.

Ayrıca Ankara'daki kamu emekçileri birçok işyeri önünde kitlesel basın açıklamaları yaptı. Batıkent Metro İstasyonu, Yıldırım Beyazıt ve Tuzlu Çayır Lisesi, Çankaya Belediyesi Başkanlığı, Dikmen Ahmet Arif Parkı, DSİ Genel Müdürlüğü, SSK Genel Müdürlüğü ve Çalışma ve Kültür Bakanlıkları, SHÇEK Genel Müdürlüğü, Defterdarlık ve Adliye önünde yaklaşık bir saat süren oturma eylemleri gerçekleştirildi.

Tüm Yargı-Sen, Tüm Sosyal-Sen, Enerji Yapı Yol-Sen, Tüm Bel-Sen, SES, Eğitim-Sen, Kültür-Sen Ankara şubeleri, işyerleri önünde bildiri dağıtılmasının ardından açıklamalarda "Türkiye'yi sahtekarlıkla idare edenlerin, bizlere dayattıkları sahte sendika yasasına karşı direnişimiz büyüyerek sürüyor ve kamu emekçileri Türkiye'nin her yanını Kızılay'a çeviriyor; Türkiye namusuyla, onuruyla yaşama çabasındaki bizleri kölelik koşullarını dayatan sahte sendika yasasıyla yaşamayacağız" denildi.

KESK Zafer Çarşısı önü

Kamu emekçilerinin sabah başlayan

işyerleri önündeki eylemleri Atatürk Bulvarı'nda toplanarak sürdürüldü. 11.3.1998 tarihinde saat 12.00'de toplanılmaya başlandı. Eğitim-Sen, Turizm-Sen, Kültür-Sen, Tüm Maliye Sen, Tarım Gıda Sen, BTS, Tüm Sosyal Sen, Tüm Bel-Sen, Bem-Sen, Enerji Yapı Yol-Sen, SES, Tüm Yargı Sen, kamu emekçilerinin dışında Tümtis, Harb-iş, Emek-Sen de destek verdi. Yaklaşık 6000 kişilik katılım vardı. Ayrıca Cebeci Kampüsü, ODTÜ, DTCF öğrencileri de pankartlarıyla katıldı.

Alandaki Kızılay'a çıkma tartışmalarında SES'in çıkma yönündeki tavrına diğer sendika şubelerinden destek verilmedi. SES yarınki oturma eylemine ise "Yarın Kızılay'dayız, ya siz", "Sahte eylem istemiyoruz" sloganlarını kürsüye yöneltmesi üzerine kürsüdeki KESK Yönetimi'ni hoşnutsuz etti.

Kamu emekçilerinin tabanındaki rahatsızlığın önünde set olan yönetimler ancak birimlerde net sınıf politikasıyla aşılabilir. Bugünkü eylemin coşkusu ise öncesine göre kırılma yaşandığını ortaya koydu. Bu atılan sloganlarda bile kendini gösteriyordu.

"Sahte yasa tasarısına hayır", "Baskılar bizi yıldıramaz", "Çetelere kıyak, emekçiye dayak", "Yaşasın halkların kardeşliği", "Yüklen emekçi kazanacağız", "Bombacı hükümet hesap verecek", "Zafer direnen emekçinin olacak" sloganları atıldı.

SYKB/Ankara

İzmir'de KESK eylemi

Sahte sendika yasasının bu hafta Meclis gündemine girmesiyle kamu çalışanları eylemlerine tekrar başladılar. Kızılay'da, Taksim'de yılmayacaklarını, barikatları aşacaklarını gösteren emekçiler eylemlerine yasa geri çekilinceye kadar devam edeceklerini söylüyorlar ve İzmir'de de bu direnişin bir ağını örüyorlar.

12:00'de Sümerbank önünden yürüyüşe geçen KESK'e bağlı emekçiler, Konak Meydanı'na gelerek burada bir basın açıklaması yaptılar. Bu sefer yağmurlu havaya rağmen çıplak ayakla yürüyen emekçiler burjuva medyanın yoğun ilgisini çekti. "Zafer direnen emekçinin olacak!", "Sahte sendika yasası çöpe" vb. dövizlerinin taşındığı eylemde "Kızılay Zafer-Zafer direnen emekçinin olacak" pankartı açıldı.

KESK İzmir Şubeler Platformu dönem sözcüsü Ramis SAĞLAM yaptığı açıklamada 4 Mart'ta sahte sendika yasasına karşı başlatmış oldukları mücadelenin ülkenin tüm alanlarında ve iş yerlerinde devam ettiğini, hükümetin memur eylemlerini kırmak için yıllardır denediği soruşturma saldırısına devam ettiğini ve bu direktifle alınan isim listelerinin hükümete yeni eylem ve iş bırakmalarla geri döneceğini açıkladı. Bu yasayı isteyen memur sendikalarından(Kamu-Sen) bahsedildi ve "Çeteçi Kamu-Sen Hesap Verecek" sloganı atıldı. Bu mücadele karşısında hiç bir engelin memurları yıldıramayacağı, 12 Mart'ta Cumhuriyet Meydanı'nda sahte sendika yasasına karşı emekçi zinciri oluşturulacağı, 14 Mart'ta Konak'ta oturma eylemi yapılacağı belirtildi. Eylemde "Zafer direnen emekçinin olacak", "Yılgınlık yok direniş var!", "Yaşasın Kızılay direnişimiz!", "Genel grev genel direniş!" sloganları atıldı. Eyleme Genel-İş'e bağlı işçiler de destek verdi. Yağmurlu olan havaya rağmen emekçilerin coşkusu yerindeydi. Şarkılar eşliğinde halaylar çekildi. Eylemin sonunda Manisa'daki işkenceci polislerin davasında 10 işkenceci polisin de beraat ettiği haberi geldi. Bunun üzerine eylem, "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek!" sloganlarıyla sonlandırıldı.

Adana'da KESK eylemi

BASINA VE KAMUOYUNA

Kamu emekçilerinin her türlü uyarılarına kulak tıkayarak komisyonlarda kabul edilen ve 04.03.1998 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda görüşülmesine başlanan sahte sendika yasa tasarısına karşı tüm baskı ve saldırılara rağmen, mücadele ve direnişimiz devam etmektedir.

Ankara Kızılay'da 55. Hükümet'in coplu, panzerli, gaz bombalı saldırısı karşısında kararlı, özverili, direngen tutumumuz giderek bütün ülkeyi bir sarmaşık gibi sarmıştır. Bu sahte sendika yasasının geri çekilerek; grev ve toplu sözleşme hakkı ile donatılmış, örgütlenmenin önündeki yasak ve sınırlamaların kaldırıldığı bir yasa, uluslararası sözleşmelere, evrensel hukuka, dokuz yıllık fiili-meşru mücadelemize ve ödediğimiz bedellere uygun bir yasa hazırlanıncaya kadar mücadelemiz sürecektir.

Hükümet bu toplumsal destek ve haklılığımız karşısında taleplerimizi çarpıtma, eylemlerimizi karartma ve kitleselleşerek daha yaygın hale gelmesini önlemek amacıyla.

Ancak; bugün (11 Mart 1998) TBMM Genel Kurulu'nda tekrar görüşülmeye devam edilen sahte sendika yasasının geri çekilmesine yönelik demokratik direnme ve meşru mücadelemiz genişleyerek devam etmektedir.

Bu arada, bugün; ilimiz bütün milletvekillerine ve basınımız köşe yazarlarına, üyelerimiz tarafından mektuplar ile TBMM'de grubu bulunan siyasi parti grup başkanlarına taleplerimiz bir kez daha iletilecektir.

Ayrıca yarın; konfederasyonumuzun aldığı karar gereğince, sahte sendika yasasının TBMM'den bu haliyle görüşüleceği her gün tepkimizi alanlarda dile getireceğiz. Bu nedenle yarın (12.03.1998) saat 11:00'den itibaren İnönü Parkı'nda olacağız.

Yaşasın örgütlü mücadelemiz!
Yaşasın KESK!

KESK Adana Şubeler Platformu

*Kamu emekçilerinin örgütlü mücadelesini destekliyoruz. Herkesin hakkı olan, sözleşmeli sendika talebine karşı,

TBMM Komisyonu'ndan geçen "Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı" na karşı KESK'in yaptığı acil eylem çağrısıyla gelişen eylemler silsilesi yurt çapında devam ediyor.

Acil eylem çağrısıyla Adana KESK de, 6 Mart 1998 tarihinde başlattığı eylemlere 3 Mart 1998 tarihinde bir yenisini daha ekledi. Adana İnönü Parkı'nda toplanıp bir basın açıklaması yapan kamu emekçileri, daha sonra Fazilet Partisi'ne çekilecek olan telgraflar için kortejler halinde Adana Postanesi'ne doğru yürüyüşe geçtiler. Yaklaşık 1500 kamu emekçisi, "Hükümet yasayı geri çek", "Emekçiyiz, haklıyız, kazanacağız", "Zafer direnen emekçinin olacak" ve "Sahte sendika yasasına hayır" sloganlarıyla coşkulu bir şekilde yürüdüler. Postane önünde de sloganlarına devam eden kamu emekçileri halktan da destek gördüler. Telgraf eylemi, eylemlerin devam edeceği çağrısıyla sona erdi.

Zafer direnen emekçinin olacak!

SYKB/Adana

SYKB/İZMİR

KESK Dönem Sözcüsü ve Eğitim-Sen Zonguldak Şube Başkanı Nuri Genç'le Röportaj:

Gereken dersleri meydanlarda ve hayatın her alanında vereceğiz

SYKB: KESK'in süreci ve son eylemleri üzerine ne düşünüyorsunuz?

Nuri Genç: Kamu emekçileri olarak dokuz yıldır sürdürdüğümüz sendikal hak ve özgürlükler mücadelemiz bugün çok kritik bir noktadan geçmektedir. Bu nokta bugüne kadar hiçbir hükümetin cesaret edip grev ve toplu sözleşme içermeyen bir yasa metninin parlamentoya girip bugün maddelerin görüşülmesinin geçildiği bir süreci yaşıyoruz. O nedenle kamu emekçileri olarak bizim verdiğimiz dokuz yıllık demokrasi mücadelesine denk düşmeyen, bizi ifade etmeyen demokratik hiçbir hak ve özgürlüğümüzün önünü açmayan, hatta bugün içinde bulunduğumuz durumu bile çok geriye çeken, zapturapt altına geçen bir yasa. Bu yasanın içeriğine baktığımız zaman işyerleri örgütlenmemizden işyeri temsilciliğimizin açılışına kadar büyük bir sınırlama getirmekte. Bugün yürüttüğümüz bu görevi ve kendimizi ifade etmek amacıyla zaman zaman kamuya yansıttığımız basın açıklamalarımızı, demeçlerimizi ve çalışmalarımızı mülki idareciliğe yönelik bir basın açıklamasını mülki idareciler kaymakamlar, valiler bu siyasal temsilcilikler, çok rahatlıkla temsilciliğimizi ve şubemizi kapatma yolunu seçeceklerdir. O nedenle, şiddetle 4 mart 1998'de Kızılay'da yürüttüğümüz şanlı direnişimiz bugün Ülke genelinde iş bırakmalar şeklinde devam etmektedir. Bizim amacımız bu yasanın muhakkak geri çekilmesidir ama şu anda siyasal iktidar bizim vermek istediğimiz mesajı almamaktadır, almamakta direnmektedir. Çünkü bu ülkede Osmanlı'dan gelme bir devlet yönetme felsefesi vardır. Ben devletim, asarım, keserim, sürerim, ben istediğimi yaparım. Bir yandan demokratik, sosyal bir hukuk devleti olduğunu iddia edeceksin, hem bu ülkede demokrasinin var olduğunu iddia edeceksin, diğer yandan da demokrasinin kurum ve kurallarının hayata geçmesinde, insanların temel hak ve özgürlüklerini kullanmasında hiçbir yatırım yapmayacaksın, aksine uluslararası doğan sözleşmelerdeki haklarımızı yok etmek için hazırladığın yasal düzenlemeyi bize dayatacağın. İşte kamu emekçileri olarak şiddetle buna karşı çıkıyoruz. Eylemlerimiz devam ediyor, bugün itibarıyla iş bırakmalar hizmet üretiminden gelen gücümüzü kullanıyoruz. Ve bu süreç devam edecektir. Şu anda arkadaşlarımız Ankara'da yine meydanlarda, Zonguldak'ta meydanlarda, İstanbul'da meydanlarda, ülkenin dört bir yanında, ilinden ilçesine kadar arkadaşlarımız

meydanlarda bu haykırışlarını bu demokratik tepkilerini, bu yasa bizi ifade etmiyor, bizi zapturapt altına alan bu yasa kesinlikle kabul etmeyeceğiz, diyerek seslerini yükseltmekte, direnişlerini ortaya koymakta ve şanlı bir direniş gerçekleştirmektedirler. Bu mücadelemiz sürecektir. Biliyoruz ki, Türkiye gibi demokratik kurum ve kuralların oluşmamış olduğu ülkelerde demokrasi mücadelesi çok zordur ve çok ağır bedeller ister. Ve çok ağır bedeller ödedik; kıyıldık, sürüldük, açığa alındık, görevimize son verildi. Onbinlerce demiyorum, yüzbinlerce kamu emekçisi ceza aldı, yeri değiştirildi, ailesinden, çocuğundan ayrıldı, baskı altına alındı. Korkutma, sindirme ve cezalandırma mantığı ne yazık ki devlete egemen olarak kamu emekçileri üzerinde sürdürülmektedir. 1994'te sendikalarımızı kurarak yürüttüğümüz bu mücadeleyi, belli bir süre sonra, dizginleyemeyeceğini, kendi kontrolü altına alamayacağını düşünen siyasi erk, ne yazık ki, kendi yandaşı devlet güdümlü sendikaları 1992'de kurdurarak kamu emekçilerinin mücadelesini bölme yoluna gitmiştir. Dün, bugün ve yarın -kendilerini Türkiye Kamu-Sen olarak ifade eden- bu sendikalar siyasetçilerin bize söyleyecekleri sözlerin -çünkü bize daha önce vermiş oldukları sözleri vardır- onların aracılığıyla söyleyerek, bugün, bu güdümlü olan, bu ucube olan, bu bizim mücadelemize hiç denk düşmeyen ve hiçbir hakkımızı kullanıma yönelik ortaya koymayan bu yasa destekleyerek siyasal iktidarın yağdanlığını yapmaktadır, koltuk değnekliğini yapmaktadır. O nedenle bir yandan biz KESK olarak, Eğitim-Sen olarak demokrasi mücadelemizi sürdürürken, diğer yandan gerçekten kamu emekçileri mücadelesini bölen ve siyasal iktidarın yanında yağdanlığını yapan, efendilerine devlet hiyerarşisi içinde koltuk sağlamak için örgütlenmemizi parçalayan, bölen bu anlayışa karşı şiddetle mücadele etmek açık bir gündem olarak önümüzde durmaktadır. Geçmişte biz bu arkadaşlarımıza karşı iyi niyetli davranarak örgütlenme hakkımızı kullanma konusunda, sendikal taleplerimizi ortaya koyma konusunda kendilerinin de duyarlı davranacağını düşünerek bunlara yönelik olarak kampanyalar ortaya koymamıştık ama bundan sonra çok açık ve net olarak, bu devlet güdümlü sendikalara karşı açık tavrımızı ortaya koyarak bunların ikiye bölünmüşlüğüne kamuoyuna sereceğiz ve kamu çalışanlarına da bunları teşhir etmenin yollarını arayacağız ve bulacağız. Çünkü kamu çalışanları burda çok duyarlı. İşte sizin de

gördüğünüz gibi, bu mücadeleyi yansıtan KESK'e ve Eğitim-Sen'e en genç arkadaşım üye oldu. İşte, bu süreci biz kamu çalışanlarının önüne koyup demokrasi mücadelesini birleştirdiğimiz zaman inanıyoruz ki, hem bu ikiye bölünmüş örgütlenmelerin önüne geçeceğiz, hem de bugün bizi ifade etmeyen böyle bir yasa çıkararak öğünecek olan insanlara da yarın gereken dersleri alanlarda, meydanlarda ve hayatın her alanında vereceğiz inancındayım. Şu andaki mücadelemiz sürüyor; bu sıcaklık içinde -ve umuyorum yeni gelişmeler karşımıza çıkacaktır, ona göre de- zaten KESK ani refleks geliştirebilen bir örgüttür, buna karşı duyarlılığını en geniş kitleleriyle ortaya koyacaktır.

SYKB: Bugünkü yürüyüşü nasıl değerlendiriyorsunuz? Yüz kadar kişiyle başladı, bin kişiye ulaştı.

Nuri Genç: İşte bu, bizim dokuz yıldır sürdürdüğümüz haklı mücadelemizi kitlelere ulaştırabilmişiz, kitleler bunu içselleştirmişler demektir. Örgütün olmadığı yerlerde bile işyerlerinden bire bir koparak gelen arkadaşlarımız bu duyarlılığı ortaya koyuyorlarsa -bizim zaten gücümüz o, duyarlı olan, haklarını kullanmak isteyen kamu emekçisidir - yöneticilerin tavırları yanlış bile olsa o kamu emekçileri tavırlarını ortaya koyarak direncini ve direnişini ortaya koymakta, kendi hakkına kendi hukukuna, kendi yaşamına sahip çıkmaktadır. O açıdan bunu çok önemsiyorum ve bu kitleleşecek, bu mücadele sürecektir. Kamu emekçilerinin bu duyarlılığı ve bu tavrı ortaya koyması çok sevindiricidir.

SYKB: Bundan sonra ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Nuri Genç: Eylemimiz şu anda ani reflekslerle değişebilir, gelişebilir. Eylem takvimine bağlı.

SYKB: Eylem takviminde neler vardı?

Nuri Genç: Bu yasanın meclisten çıkmaması için bütün gücümüzü ortaya koymaktı. Zaten bu gücümüzü dün şanlı bir direnişle Kızılay Meydanı'nda gösterdik. Bugün bu, değişik il ve ilçelerde devam etmektedir. Yarın nasıl bir yere sığar, cumartesi-pazar ne olur, şu an için gelişmelere ve genel merkezlerimizden gelecek olan değerlendirmeye göre hareket edeceğiz.

SYKB: Teşekkürler.

Üniversite Kitap Arsivi - <https://rante.org>

Zonguldak KESK'in 11-12 Mart Eylemlikleri

Kamu çalışanlarının sahte sendika yasasına karşı yaptıkları eylemler sürüyor. 4-5 Mart'ta Kızılay'da dişe diş bir mücadele veren kamu emekçilerinin kararlı tavrı KESK reformizmi tarafından dağıtılırken, illerde yayılan eylemlilikler hareketin geri ve beklemeci bir çizgiye çekildiğini göstermektedir. Sermaye devleti içerisinde gedikler açan Kızılay direnişi arkasından; illeri doğru kaydırılan süreç kamu emekçileri için pasifleştirici bir rol oynuyor.

11-12 Mart'ta Zonguldak'ta yapılan eylemliliklerde de katılım ve coşkun giderek düştüğü görülüyor. 11 Mart'ta yapılan yürüyüşe 1000 kadar kamu emekçisi katılırken 12 Mart'ta ki yürüyüş 500 kişiyi zor buluyordu. Tabii bunda organizasyon bozukluğunun etkisi olduğu da bir gerçektir ancak kararlılık ve coşkunun yine epeyce düşük olması var olan durumu değiştirmemektedir. Coşku ve kararlılıkta var olan düşüşün en büyük nedenlerinden biri, Kızılay direnişinin sonrasında kendini yalın bir tarzda ortaya koyan KESK yönetiminin uzlaşmacı ve pasifist çizgisinin, yerellikte de kendini ortaya koymasından ileri gelmektedir. Polis, yürüyen kitleyi istediği gibi, tek şeritte yürüttüğü gibi zaman zaman korteji bölüp bir iki arabayı geçirtirebildi kortejin arasından. Kızılay direnişi devletle bir savaş havasındaydı. Oysa Zonguldak'ta polisin hassaslığı "göz doldurdu". Bunu değiştirmek ve bu eylemleri bir direniş havasına sokmak amacıyla hareket etmeye çalışan birkaç sendika şubesinde yalnız kalarak etkili olamadılar.

Kızılay direnişi sonrasında ve Zonguldak üzerinden bakıldığında yokluğunu en çok hissettiren devrimci önderlik sorunu oldu. Yaşanan süreç reformizmin önderliğinin sınırlılığını çok net ortaya koyduğu gibi, devrimci önderliğin yaratılmasının aciliyetini de göstermektedir.

Zonguldak/SYKB

Zonguldak/SYKB

Gelişen kitle eylemleri üzerine

Son dönemin eylemleri, yaygınlaşacak ve militan bir çizgide gelişecek bir kitle hareketinin ilk işaretlerini vermektedir. Sermayenin önümüzdeki süreçte daha da yoğunlaşacak iktisadi-sosyal saldırıları biriken dinamiklerinin açığa çıkmasını hızlandıracaktır. Sınıf cephesinden gelişecek eylemler güçlü bir gerici ve reformist barikatla yüz yüze kalacaktır. Sosyal-reformist partiler de hareketi geriye çekme rollerini başarıyla oynamaya çalışacaklardır. Fakat girilen yeni dönemde hareket bunları aşma dinamiklerine sahiptir.

Susurluk sonrası süreç, olayın kendisine yönelen tepkiyle birlikte kitlelerin eylemlilik sürecine girdiği bir evre olarak yaşandı. Ancak gerçekleşen kitlesel mitingler, düzenleyicileri sayesinde, esas olarak hava boşaltma işlevi gördü. Bu sayede devlet belli bir rahatlama ve manevralara girişme gücü bulabildi. Işık söndürme eylemleriyle ortaya konan tepki bir süre sonra denetimden çıkıp sokağa taşsa da, ileriye taşınamaması ve hedeflere ulaşabilecek araçların yetersizliği nedeniyle kitleler yoruldu ve geriye çekildi. Düzen cephesi laiklik-şeriat üzerinden giriştiği manevra ile toplumsal muhalefeti yedeğine almayı başardı.

Fakat tüm manevralara rağmen devlet ve düzen gerçekliği kitleler nezdinde daha açık görülür hale geldi. Devlet bir yandan imajını yenilemeye çalışırken, öte yandan kitlelerin karşısına gerçek kimliği ile, çıplak terörle çıktı. Kitleler en ufak bir hak arama eylemlerinde dahi bu şiddetin muhatabı oldular. Sürecin toplamı üzerinden düşünüldüğünde, devlet şiddeti bir taraftan sindiren ve pasifize eden bir işlev görürken, diğer taraftan emekçi kitleler içinde mücadele dinamiklerinin mayalanmasını sağladı.

Son kitle eyleminin özellikleri

Aralık ayının ilk haftalarında gerçekleşen eylemliliklerle birlikte suskunluk dönemi kırılmaya başladı. KESK'in 11 Aralık iş bırakma

eyleminin bütün tehditlere karşın yaygın bir şekilde yapılabilmesi, DİSK'in Ankara yürüyüşüne işçilerin gösterdiği ilgi, öğrencilerin Kızılay eylemleri, sınıf cephesinde mevzi direnişler, santrallerde özelleştirmeye karşı gerçekleştirilen eylemler, toplumun genelinde girilen yeni dönem kitle hareketinin habercileri olmuşlardır. Daha sonraki süreç ise belli bir süreklilik arz eden kitle gösterilerine ve mitinglere sahne oldu. En son yaşanan kamu emekçilerinin Kızılay eylemi ise yeni bir niteliği tanımlamaktadır. Hemen ardından gerçekleşen 8 Mart Taksim eylemi ise, farklı dinamiklerle ortaya çıksa da, bunu tamamlamaktadır.

Kamu emekçilerinin Ankara eylemi belli verileri sunması açısından oldukça önemlidir.

Eylemi besleyen dinamikler

Kamu emekçilerinin 8 yıldır sürdürdükleri ekonomik-sendikal mücadele sürecinin kendisi önemli bir etkidir. Yürütülen mücadele gücünü meşruluğundan alan ve yasaları zorlayan bir kimliğe sahiptir. 8 yılın sonunda devlet, yaratılan mevzileri geri almak üzere harekete geçmiş, toplu sözleşmesiz ve grevsiz içi boşaltılmış bir sendika dayatmasıyla kamu emekçilerinin karşısına çıkmıştır. Kamu emekçileri yıllardır sürdürdükleri mücadeleye sahip çıkarak yasanın geri çekilmesi talebiyle harekete geçmişlerdir. Kamu emekçilerinin toplumsal sorunlara duyarlı yarı-aydın kimliği mücadele dinamiklerini besleyen bir diğer etkidir. Bir başka etken ise, KESK yönetiminin taban basıncıyla ileri bir tutum ortaya koymak zorunda kalmasıdır. Bunlar özel dinamiklerdir.

Kamu emekçilerinin mücadelesini besleyen nesnel etkenler ise, sermaye düzeninin çok yönlü krizi ve çeteleşen devlet gerçeğinin açığa çıkmış olmasıdır. Susurluk'la birlikte ortaya dökülen pislikler, düzen ve devlet gerçeğini orta yere sermiştir. Belli bir süre çeşitli manevra ve gündem saptırmalarla emekçi kitlelerin bilinci bulandırılıp onları sahte hedeflere yönlendirmek başarılabilese bile, bunun uzun süre etkili olmayacağı görülmüştür. Düzendeki çürüme ve devletteki çeteleşme olgusunun üstünü örtmek mümkün olamamakta, düzen bir dönem başarı sağlasa bile onun ayağına daha güçlü bir şekilde dolaşacak dinamikleri beslemektedir. Sermayenin yapısal krizinin ürünü sistematik iktisadi saldırıları ise diğer önemli etkidir. IMF paketleri, özelleştirmeler, ardı arkası kesilmeyen zamlar, örgütsüzleştirme saldırıları, hoşnutsuzluğu artırmakta ve mücadele

istegini kamçılamaktadır. Bugün hareketlilik kendisini kamu emekçileri ve 8 Mart'ta Taksim'de Kürt kitleleri üzerinden ortaya koymakla birlikte, esasen toplumun geneline yansıyacak ve yaygınlaşacak bir karakter taşımaktadır.

Devlet şiddetinin hedefleri

Devlet şiddetini bugüne kadar en fazla hissedenler devrimciler ve Kürt kitleleri oldu. Yine Aleviler devletin denetiminin dışına çıktıklarında bu şiddeti hissettiler. Fakat düzen, militarist gücünü aslolarak sömürünün sürmesi ve kapitalist sistemin bekası için sınıf mücadelesini bastırmak üzere konumlandırır. En şiddetli çatışmalar da bu çerçevede meydana gelir. Son gelişen eylemlerde şiddetin daha çıplak bir biçimde kitlelere yönelmesi, emekçilerin üzerine bombalarla gidilmesi nedensiz değildir. Yaygınlaşma eğilimi gösteren kitle hareketinin baştan bastırılması düzen için büyük bir önem taşımaktadır. Kamu emekçilerine atılan bombalar yalnızca onların mücadelesini bastırmak için değildir, aynı zamanda diğer ezilen kesimlere "sokağa çıkarsanız ezeriz" mesajı verilmektedir.

Düzenin yapısal krizi ona fazla esneme olanağı tanımamaktadır. Onun için şiddetin dozunu artırarak ve daha çıplak uygulayarak gelişecek hareketi cepheden karşısına almaktadır. Devlet, yaygınlaşacak bir kitle hareketini şiddet yoluyla bastırmak dışında bir seçeneğe sahip olmadığının bilincindedir. Bunun için de kullandığı şiddeti açıkça savunmaktadır.

Devlet şiddeti karşısında gelişen tavır

Kızılay'da devlet şiddeti hedefine ulaşamamıştır. Kamu emekçileri saldırıyı boşa çıkartmayı başarmışlardır. Açık saldırıya kitlesel bir biçimde karşı koymuşlar ve direnmişlerdir. Sürgünlere, tehdit ve gözdağlarına eklenen bombalar da kamu emekçilerini yıldırıp sindirememiştir. 8 Mart Taksim eylemi de benzer karakterdedir. Bu iki örnek, devlet şiddetinin başarı kazanamadığı koşullarda, hareketin militan ve radikal bir çizgiye oturacağını göstermektedir. Sermaye devleti açık bir terörle sindirebileceğinin hesabını yaparken, tersi bir sonuçla yüzyüze kalmaktadır.

Ancak gelişecek kitle mücadelesini bekleyen tuzaklar ve handikaplar da bu süreçte kendisini ortaya koyuyor. Bombayla sindirilemeyen ve direnen, "Gemileri yaktık, geri dönüş yok!" diye haykıran emekçileri sendika bürokratları döndürmeyi başarıyorlar. "Mücadeleci Türkiye geneline yaymak" adına "geriye dönüşü" örgütleyerek,

mücadele alanının ve yakalanan mevzinin terk edilmesini sağlayabiliyorlar.

Reformizmin sınırları

Toplumsal mücadeleler tarihi defalarca göstermiştir ki, gelişen hareket devrimci bir kimlik kazanmaya başladığında devlet terörünü karşısında bulmakla kalmaz, bir başka barikat da içerden örülmeye başlanır. Bu, kitlelerin bilincini en fazla bulanıklaştıran ve bir dönem için aşmakta zorlanılan reformizmin barikatıdır. Reformizm, yaydığı boş hayal ve vaadlerle kitleleri bir dönem için ve belli bir yere kadar tutmayı başarabilir. Hatta kimi zaman hareket geri bir seyir izlerken öncülüğe de soyunabilir. Fakat mücadele keskinleştğinde ve saflar belirginleşmeye başladığında kitlenin gerisine düşer ve onu bulunduğu konuma çekmek için çaba harcar. Bunun için kazandığı mevzileri kullanır. Kamu emekçileri eyleminde bu kimlik karşımıza çıkmakta, reformizm yine bu uğursuz rolünü oynamaya çalışmaktadır.

Önce Ankara'ya mücadeleye çağrılan emekçiler, daha sonra orta yerde bırakılarak daha geri mevzilere çekildiler. Devlet terörüne karşı koyan emekçiler "geriye dönme"ye tepki gösterdilerse de, başka bir örgütlülüğe sahip olmadıkları için gönülsüzce boyun eğmek durumunda kaldılar. Emekçi hareketi bu reformist barikatı kendiliğinden aşabilecek durumda değildir. Devrimci öncüye duyulan ihtiyaç çok daha açık hale gelmiştir.

Sonuç yerine

Son dönemin eylemleri, yaygınlaşacak ve militan bir çizgide gelişecek bir kitle hareketinin ilk işaretlerini vermektedir. Sermayenin önümüzdeki süreçte daha da yoğunlaşacak iktisadi-sosyal saldırıları biriken dinamiklerinin açığa çıkmasını hızlandıracaktır.

Sınıf cephesinden gelişecek eylemler güçlü bir gerici ve reformist barikatla yüz yüze kalacaktır. Sosyal-reformist partiler de hareketi geriye çekme rollerini başarıyla oynamaya çalışacaklardır. Fakat girilen yeni dönemde hareket bunları aşma dinamiklerine sahiptir.

Komünistler gelişecek bir kitle hareketliliğine devrimci müdahale görevlerinin bilinciyle sürece daha bir sıkı yüklenmek zorundadırlar. İşçi ve emekçi kitleler içinde derinleşen, genel ile özgül olanı başarıyla birleştiren, sürekli ve sistemli bir siyasal faaliyet demektir bu. Süreci kazanmak için daha fazla hırs, daha ısrarlı çalışma. Bugün şiarımız budur!

Program sorunları üzerine konferanslar: Tar

Marksist tarım p

Tarım ve köylü sorunu üzerine tüm bu konu boyunca ve özel olarak da marksist tarım programının sorunlarını tartışmaya başlarken, önemle hatırlattığımız gibi, köylülüğün küçük toprak mülkiyeti, yalnızca feodal ilişkilerin parçalanması ve feodal mülkiyetin tasfiyesi esnasında, bu alandaki tarihsel ilerlemenin bir ilk ürünü ve sonucu olmak konumuyla, iktisadi gelişmeye uygun düşer ve ilerici bir rol oynar. Marks'ın 19. yüzyılın başında “Fransız köylü nüfusunun özgürlüğünün ve zenginleşmesinin zorunlu koşulu olan” bu mülkiyet biçimi derken kastettiği de zaten budur. Fakat tarihsel ilerlemenin bu aşaması geride kalır kalmaz, bir başka ifadeyle, burjuva devriminin bir ürünü olarak köylülük, feodal ilişkilerin köleliğinden kurtulup kendini burjuvazinin toplumsal egemenliği koşullarında özgür bir küçük mülk sahibi halinde bulur bulmaz, bu kez onu bu yeni toplumsal egemenlik koşullarında farklı türden bir toplumsal kölelik bekler: Sermaye köleliği.

Küçük köylü: Köylü sorununda “işaret noktası”

Engels köylü sorununa ilişkin olarak ortaya koyduğu teorik çerçeve için “küçük köylü”yü hareket noktası olarak alır. Bunu yalnızca küçük köylünün o günün Batı Avrupa’sında en önemli köylü kategorisi olmasıyla değil, fakat aynı zamanda, “tüm bu sorun bakımından” en kritik konumu temsil etmesiyle de gerekçelendirir: *“Eğer küçük köylü karşısındaki konumumuzu saptarsak, kırsal nüfusun öbür öğeleri karşısındaki tutumuzu belirlememizi sağlayan işaret noktasına da sahip oluruz.”*

Öncelikle, küçük köylüyü “işaret noktası” olarak ele alan bu tutumun teorik ve pratik önemine değinmeliyiz. Kapitalist egemenliğin tarımsal ilişkileri de kapsadığı bir ülkede, bu köylü kategorisini çok bilinçli bir tutumla ayırmak ve anlamlandırmak, marksist açıdan köylü sorununa yaklaşımın en temel, en kritik, en ayırdedici yönlerinden biridir. Gelgelelim bu küçük köylü kategorisini genel olarak “köylülük” kavramı, ya da daha özel olarak “orta köylülük” kategorisi içinde boğmak, çok sık rastlanan bir tutumdur. Burjuva bilimi, onun iktisatçıları ve istatistikçileri, bunu çok bilinçli bir tutumla yaparlar. Kırsal emekçiler ile kırsal sömürücüler, yoksul ve emekçi küçük köylü ile zengin ve sömürücü büyük köylü arasındaki derin uçurumu örtmek her açıdan

onların işine gelir.

Fakat bunu yapanlar hiç de yalnızca dolaysızca burjuvaziye hizmet edenler değildir. Küçük-burjuva yazarlar, iktisatçılar ya da tarım uzmanları da çoğu kez bilinçli bir oportünizmle bu aynı şeyi yaparlar. Bu farklılığı örtmek, gizlemek ya da önemsizleştirmek, onların küçük-burjuva önyargılarıyla olduğu kadar, kendi konumlarına uygun düşen ılımlı ve uzlaşmacı siyasal tutumlarıyla da bağlantılıdır. En büyük korkuları “devrim korkusu” olan İkinci Enternasyonal oportünistlerinin bu tutumun klasik temsilcileri olmaları bu açıdan rastlantı değildir.

Türkiye’nin geleneksel sol akımlarının da bu küçük köylü kategorisini açık bir ayrıma tabi tutmadığını biliyoruz. Bunun gerisindeki temel neden bir kez daha burjuva demokratik devrime ilişkin saplantılardır. Burjuva demokratik devrime ilişkin kavram ve kategorilerle iş gören bu akımlar için genel olarak “köylülük” ve onun geleneksel yoksul, orta ve zengin katmanları vardır. Burada yoksul köylülük kavramı daha çok kır yarı-proleterleri için kullanıldığına göre, kır yarı-proleterlerinden farklı bir köylü kategorisi olan küçük köylülüğün geleneksel sol akımlarca da orta köylülük içinde boğuntuya getirildiği kendiliğinden anlaşılır.

Bu sorunun taşıdığı özel önemi bir örnek üzerinden kısaca göstermek istiyoruz. Prof. Korkut Boratav, *“1980’li Yıllarda Türkiye’de Sosyal Sınıflar ve Bölüşüm”* başlıklı kitabında, farklı ölçütler üzerinden yapılmış bir hesaplama atıfta bulunarak, Türkiye kırının sosyal çehresine ilişkin şu rakamları veriyor: *“Çiftçi işletmesinde ‘yabancı emek’ kullanım oranları, işlenen alan ve iş aletleri sahipliği gibi ölçütlerin bir bileşkesi olarak elde edilen bir sınıflama, Türkiye tarımındaki toplam çiftçilerin %3’ünün büyük toprak sahibi ve zengin köylü, %64,6’sının orta köylü, %32,5’inin ise yoksul köylü gruplarına ayrılabilceğini ortaya koyuyor. Bu, esas olarak tarımsal nüfusun büyük çoğunluğunun küçük meta üretimi içinde yer aldığını gösteren bir saptamadır.”* (age., Gerçek Yayınevi, s.139)

Bu veriler için kullandığı kaynağa baktığımızda (Feride Altan’ın makalesi, *11. Tez*, sayı:7, Kasım 1987), yapılan hesaplamalarda 1980 yılına ait Tarım Sayımları sonuçlarının kullanıldığını görüyoruz. 1991 tarihi taşıyan ve **“1980’li yıllar”**ın iktisadi politikalarının sosyal sonuçları üzerinde duran bir kitabın, bu politikaların kırsal alandaki sonuçlarına ilişkin olarak, incelediği dönemi değil de onu önceleyen bir döneme ait verilere (1980 Tarımı Sayımının sonuçlarına) dayandırılmış bir incelemeden kendi tezlerine dayanak arama çabasındaki tutarsızlığı bir yana koyalım. Kaynak olarak kullanılan Feride Altan’ın makalesinde “üst-orta”, “orta” ve “geçimlik” işletme kategorilerine ilişkin olarak verilen rakamların tümünü Korkut Boratav alıp “orta köylü” ortak paydasında birleştirmiş. Böylece de “Türkiye tarımındaki toplam çiftçilerin %64,6’sının orta köylü” olduğu sonucuna varmış. Oysa bu toplama dahil edilenlerden, hiçbir fazlaya ve yabancı işçi kullanımına elverişli olmayan “geçimlik işletme”, tam da küçük köylü işletmesidir. Feride Altan’ın karmaşık matematiksel hesaplarla ulaştığı oranların ne kadar sağlıklı ve isabetli olduğunu bir an için bir yana bırakalım. Bundan bağımsız olarak, ulaştığı sonuçlara göre, “geçimlik işletme”nin toplam tarımsal işletmeler içindeki payı %21,43. Bunun küçük köylü

işletmeleridir ve gerçek oranları bu rakamın çok çok üstündedir. Kullandığı hesaplama tekniklerinin zengin köylüyü ve küçük köylüyü orta köylü lehine olduğundan az göstermesi gerçeği bir yana; 1980 yılı Tarım Sayımları sonuçlarını kullanan Feride Altan’ın kendisi de, 12 Eylül politikalarının ürünü ağır sömürü ve yıkımın etkisiyle, “orta köylü ailelerinin bir kısmının hızla daha alt gruplara kaydığı”nı önemle vurguluyor. Kitabının asıl konusu “1980’li yıllar” olan Prof. Korkut Boratav bunu da es geçerek, ne de güçlü ve istikrarlı bir orta köylüler sınıfının olduğunu bize göstermeye çabılıyor.

DİE 1991 Genel Tarım Sayımları sonuçlarına göre, salt toprak büyüklüğü ölçüsüne göre, 1-20 dekar arası büyüklüğe sahip tarımsal işletmeler, toplam tarımsal işletmelerin %36,7’sini oluşturuyor. Yine aynı verilere göre, bu gruptaki işletmelerin ortalama toprak büyüklüğü yalnızca 7,5 dekardır. Yani bunlar kelimenin gerçek anlamıyla cüce işletmelerdir. Elbetteki toprak büyüklüğü, sözkonusu olan tarıma kapitalizmin egemen olduğu bir ülkeyse eğer, kendi başına yeterli bir ölçüt değildir. Üretim girdileri, ürün yapısı ve toprağın doğal verimliliği burada önemli faktörlerdir. Fakat sözkonusu olan genellikle ilkel iş aletleri ve üretim koşulları ile karakterize olan cüce işletmeye eğer, toprak büyüklüğü burada kendi başına çok şey anlatır. Ortalama büyüklüğü 7,5 dekar olan bu işletmelerin işletme sahiplerini geçindirmeye hiçbir biçimde yetmediği, bunların en azından ezici çoğunluğunun geçinmek için ek olarak işgüçlerini satmak zorunda olan yarı-proleterlerden oluştuğu hemen hemen kesindir. Ve yineylelim, 1991 rakamlarına göre, bunların toplam tarımsal işletmeler içindeki oranı %36,7’dir. (Veriler için bkz., *1. Tarım Şurası Çalışma Belgesi*, T.C. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Kasım 1997)

Aynı 1991 yılına ait DİE rakamlarına göre, 21-50 dekar arası toprağa sahip işletmelerin toplam işletmeler içindeki oranı ise %31,4’dir. Bu kategorideki işletmelerin ortalama büyüklüğü ise yalnızca 25,8 dekardır. Yani ortalama büyüklük alt sınıra alabildiğine yakındır. Bu onların cüce işletmeler sınırına yakınlığına da bir göstergesidir. İşte “geçimlik” bir üretime ancak yetebilecek büyüklükteki bu işletme kategorisi, gerçekte küçük köylülere denk düşer. 1-20 dekar kategorisindeki %36,7 ile bu kategorideki %31,1’i topladığımızda %67,8 rakamını buluruz, ki bu Türkiye tarımındaki gerçek yoksul köylüler oranını verir bize. (Bu rakama topraksızların ve hiç toprağı olmayan tarım işçilerinin dahil olmadıklarını parantez içinde belirtelim.)

Son bir nokta. 1991 Tarım Sayımı sonuçlarına göre, 51-100 dekar grubundaki işletmelerde (toplam işletmelerin %17,5’i) ortalama toprak büyüklüğü 54 dekardır. Bu ortalama, en alt sınırın yalnızca üç dekar üzerindedir. Bu, bu kategorinin önemli bir bölümünün de gerçekte küçük köylüye dahil olduğunun bir göstergesidir. Nitekim Türkiye’de 100 dekara kadar olan işletmeler, salt toprak büyüklüğü ölçüsü üzerinden, küçük işletme sayılmaktadır. (Öteki üretim faktörleri hesaba katıldığında sorunun önemli değişiklikler gösterebildiği de bir gerçektir.)

Bu son noktayı ya da bırakarak, söylenenleri toparlarsak; Türkiye tarımında tarımsal işletmelerin, en ihtiyatlı hesaplarla, üçte ikisinden fazlası (%67,8’i) gerçekte yoksul köylü+küçük köylü işletmelerinden oluştuğu halde, “küçük meta üretimi” üzerine gerici

am ve köylü sorunu-8

rogramının sorunları

(Devam)

teorilerin teorisini Prof. Boratav, kalkıp bunu bize orta köylü oranı olarak sunabiliyor. Nasıl peki? Çok basit; küçük köylü kategorisini, marksistler için farklı köylü kategorilerine yaklaşımda “işaret noktası” olarak kullanılması gereken bu temel kategoriyi, orta köylü kategorisine yedirerek!

Buradaki tavır acaba basit bir teorik yanılgı ya da saplantıdan mı ibarettir? Elbette değil. Bu ne bir yanılgı ve saplantıdan ibarettir, ne de bir rastlantıdır. Bu bir sınıfsal-siyasal konunun ideolojik yansımasıdır. Marksistler, somutta incelediğimiz makalesinde ve köylü sorununa değindiği başka vesilelerle Engels’in kendisi, dikkatleri bilinçli bir tutumla küçük köylüye çekerler; orta köylüden ise, küçük köylüden zengin köylüye uzanan ara aşamalar çerçevesinde sözederler. Oysa küçük-burjuva ideolog ve yazarlar, kapitalist toplumun köylüsünü hep orta köylülük ekseninde tartışır. Orta köylüyü belirgin bir biçimde önplana çıkarmak ve abartmakla kalmazlar, bu arada küçük köylüyü de orta köylü içinde değerlendirir, böylece bu emekçi köylü tabakasını yok sayarlar.

Aynı kimseler, bir başka yönden ise, zengin köylünün önemlice bir bölümünü de orta köylü içinde değerlendirir, böylece sömürücü kır burjuvazisini de olduğundan daha güçsüz ve önemsiz gösterirler. Örneğin Prof. Boratav’a bakılırsa, Türkiye tarımında, toplam çiftçilerin yalnızca %3’ü (kullandığı kaynaktaki orijinal rakamla, yalnızca %2,9’u) büyük toprak sahibi ve zengin köylülüktür. Oysa 1991 DİE rakamlarına göre, Türkiye’de 200 dekardan büyük tarımsal işletme sahiplerinin oranı %5,3’tür. (Boratav’ın yararlandığı kaynağın kullandığı 1980 Tarım Sayımlarında, aynı oran %6,2’dir.) Demek ki, Prof. Boratav sömürücü kırsal kesimleri en ihtiyatlı hesapla bile yarı yarıya az göstermektedir.

Aynı ekol içinde yeralan ve işi küçük meta üretiminden kapitalizme geçişin “imkansızlığı” ve buna dayalı işletmenin kapitalizm karşısında “yıkılmazlığı” noktasına varıran Çağlar Keyder’e göre ise, “Haymana’nın 400 dönüm (toprak sahibi) traktörlü, biçer-döverli buğday çiftçisi” ile, “Doğu Anadolu’nun hayvanlılık yapan, mevsimlik göç eden 5-10 dönümlük toprak sahibi” köylü arasında herhangi bir “sınıfsal” fark yoktur. Bunların hepsi “aynı sınıftan”dır, yani basitçe “küçük üreticiler”dir. (Türkiye’de Tarımsal Yapılar içinde, Yurt Yayınları, s.172)

Tüm bu küçük-burjuva solcu akademisyen takımı, kırsal yaşamımızdaki derin sınıfsal farklılaşmanın üstünü örterek, zengin köylü ile küçük köylüyü aynı “küçük üreticiler” kategorisi içinde eriterek, gerçekte burjuvaziye hizmet ediyorlar. Marksistlerin “küçük köylüler -çünkü büyükleri burjuvaziye katılır-” (Engels) sözlerinde ifadesini bulan tutumu ile, 400 dekar toprak sahibi köylü ile 15-20 dekarlık cüce işletme sahibini aynı sınıfsal kategori içinde ele alan tutum arasında, derin bir siyasal-sınıfsal uçurum olduğuna kuşku yoktur. Bunun üzerinde ayrıca durmamız gerekecek.

Konumuza devam edelim. Engels, “işaret noktası”

Türkiye’nin geleneksel sol akımlarının da bu küçük köylü kategorisini açık bir ayrıma tabi tutmadığını biliyoruz.

Bunun gerisindeki temel neden bir kez daha burjuva demokratik devrime ilişkin saplantılardır.

Burjuva demokratik devrime ilişkin kavram ve kategorilerle is gören bu akımlar için genel olarak “köylülük” ve onun geleneksel voksul, orta ve zengin katmanları vardır.

Burada voksul köylülük kavramı daha çok kır yarı-proleterleri için kullanıldığına göre, kır yarı-proleterlerinden farklı bir köylü kategorisi olan küçük köylülüğün geleneksel sol akımlarca da orta köylülük içinde boğuntuya getirildiği kendiliğinden anlaşılr.

olarak ele aldığı küçük köylüyü şöyle tanımlıyor: “Küçük köylüden, burada, onun ailesi ile birlikte düzenli olarak işleyebileceğinden daha büyük, ve ailenin beslenmesi için zorunlu olandan da daha küçük olmayan bir toprak parçasının sahibi ya da kiracısını - özellikle sahibini- anlıyoruz.” (s.136) Bu tanımlama marksistlerin daha sonraki tüm küçük köylü tanımlamalarının temelini oluşturmuştur. Nitekim, Lenin’in Komünist Enternasyonal İkinci Kongresine tarım sorunu ile ilgili sunduğu ve kongrece benimsenen temel tezleri, bu tanımlı yineler: “Küçük köylüler, yani yabancı işgücü kullanmadan, ancak işletmelerinin ve ailelerinin gereksinmelerini karşılayacak kadar küçük toprağı olan ya da bu toprakları kiralayan küçük tarım üreticileri”.

Demek ki küçük köylü, kendi üstündeki orta köylüden, genel kural olarak, birikime elverişli olmayan geçimlik boyutta bir işletmeye sahip olmasıyla ve yine genel kural olarak ücretli işçi kullanmamasıyla ayırdedilir. Oysa orta köylüler, “hiç olmazsa bereketli yıllarda”, sermaye olmaya elverişli bir kazanç fazlası sağlayabilirler ve “çoğu kez (örneğin, 2 ila 3 işletmede bir) ücretli işgücüne başvururlar” (Lenin, Komintern Tezleri). Öte yandan, aynı küçük köylü, kendi altındaki bir yarı-proleterden, kendisini işgücünü satmak zorunda bırakmayacak büyüklükte bir küçük tarımsal işletmenin sahibi olmakla ayrılır. Oysa kır yarı-proleterleri, geçimlerini, “kısmen kapitalist nitelikte tarım ve sanayi işletmelerinde ücretli emekle, kısmen de kendilerine ait ya da kiraladıkları ve ailenin gıda maddelerinin ancak bir bölümünü karşılayan küçük bir toprak parçasını işleyerek” sağlarlar. (Lenin, aynı yer).

Engels, küçük köylüye ilişkin tanımlamasını sürdürüyor: “Öyleyse, bu küçük köylü, küçük zanaatçı gibi, modern proleterden, çalışma araçlarını henüz elinde bulundurması bakımından ayrılan bir emekçi, yani aşılmış bir üretim biçiminin kalıntısıdır.” Sözü edilen “çalışma aracı”, herşeyden önce sahip olunan küçük toprak parçasıdır. Marks üzerinden görmüş bulunuyoruz ki, küçük köylünün bu küçük toprak parçası, kapitalist toplum koşullarında, gerçekte, “kapitaliste topraktan kâr, faiz ve rantı çekip almasına ve köylünün kendisine de nasıl olup da gündeliğini çıkarabileceğinin tasanını bırakmasına olanak veren bir bahaneden başka bir şey değildir.” Bu nedenledir ki, küçük köylü işletmesi, hiçbir birikime olanak

vermediği gibi, sürekli bir biçimde yoksullaşmakta, bir taraftan işlenen küçük toprak parçasını öte taraftan ise bu toprak parçasını işleyen köylüyü sürekli bir biçimde tüketmektedir. Bu son nokta önemlidir. Zira küçük köylüye karşı izlenecek tutumun teorik temellerine ışık tutmaktadır. Hiçbir birikime elvermediği gibi, kapitalist sömürü mekanizmaları içinde sürekli yoksullaşan bir küçük köylü işletmesi, böylece, işlediği toprağı yatırım yapma, modern tarımsal makina ve girdi kullanma, üretim tekniklerini geliştirme, toprağı iyileştirme olanaklarından da tamamen yoksundur. Kapitalist sömürü ve büyük işletmenin üstünlüğü karşısında ayakta durabilmek için, küçük köylü, aşırı ölçülerde çalışmak, tüketiminden sürekli kısmak, günden güne daha kötü yaşam

koşullarına razı olmak, ve nihayet, neredeyse tek sermayesi olan toprağı yüklenerek onun gücünü sürekli bir biçimde tüketmek zorundadır. Bunu başarabildiği ölçüde ve sürece zar zor da olsa ayakta kalır, yani gerçekte voksul ve acılı bir yaşam içinde sürünmesini sürdürür.

Fakat bu hem ona ve hem de topluma pahalıya malolur. Zira kendi ağır ve sancılı yıkımı olarak ilerleyen süreç, aynı zamanda toplumsal ilerlemeyi de geciktiren bir süreçtir. Ayakta kalmak için gösterdiği olağanüstü çabaya rağmen, yaşadığı yoksulluk ve perişanlık, çektiği acılar, onun ödediği faturanın; bu süreç içinde kullandığı toprağın gücünün tükenmesi (toprak tarımda temel üretim nesnesi olduğuna göre, bu gerçekte üretici güçlerin tahribi demektir), tarımsal üretimin düşmesi ya da toplumun artan tarımsal ihtiyaçları ölçüsünde artmaması ise, toplumun ödediği faturanın bir ifadesidir.

Bu durumdan yalnızca küçük köylünün “güçbirliği etmiş sömürücüleri” yarar sağlarlar. Onlar yalnızca onun insan üstü bir çabayla yarattığı artı-ürüne çeşitli sömürü mekanizmaları içinde el koymakla kalmazlar; yanısıra, onun gerçekte “imgesel”, yani görünüşte kalan, çok yönlü kapitalist sömürünün bir “bahanesi” olmaktan öteye gidemeyen mülk sahipliğini, buradan gelen tutuculuğunu ve buradan beslenen önyargılarını kullanarak, onu özel mülkiyet düzenine bağlamaya, “mülkiyet düşmanı” işçi sınıfına, onun devrimci hareketine karşı kıskırtmaya çalışırlar ve çoğu durumda bunu başarırlar da.*

Demek ki küçük köylünün içinde bulunduğu toplumsal varlık koşullarından yarar sağlayan yalnızca egemen burjuva sınıfın kendisidir. Zaman içinde bu aynı küçük köylüyü ağır ve sancılı bir yıkıma, yani geleceğin proleterleri olmaya hazırlayan kapitalist düzene egemen o aynı burjuva sınıfı.

Engels’le sürdürelim: “Böylece köylü gitgide daha aşağı düştü. Vergiler, kötü hasatlar, paylaşmalar, duruşmalar, köylüler birbirleri arkasına tefecinin ocağına düşürürler, borçlanma, herbiri için, gitgide daha genel ve gitgide daha büyük bir şey olur; kısacası, bizim küçük köylümüz, aşılmış bir üretim biçiminin her tür kalıntısı gibi, çaresiz bir biçimde yıkıma mahkumdur. Gelecekteki bir proleterdir.” (s.137) “Toprağı kendi hesabına işleyen küçük köylü, ne toprak parçasının sağlama bağlanmış mülkiyetine

sahiptir, ne de özgürlüğe. Tıpkı evi, avlusu, birkaç tarlası gibi o da tefecinin malıdır; varlığı, borçların kölesi olan köylünün hiç yapamadığı yapıp, şurada burada birkaç dingin gün geçirebilen proleterin varlığından daha da güvensizdir.” (s.141)

Tüm bunlardan marksist tarım programı açısından çıkarılması gereken temel bir sonuç var. Engels bunu şöyle ifade ediyor: *“Küçük köylüyü, kendi mülkiyeti içinde koruma girişiminiz, onun özgürlüğünü değil, ama sadece köleliğinin özel biçimini korur; içinde ne yaşayabildiği, ne de ölebildiği bir durumu uzatır.”* (s.141-142)

Demek ki marksistler, kapitalizm koşullarında, küçük köylüyü “kendi mülkiyeti içinde koruma” yolunu tutamazlar. Başlıca dört nedenden dolayı.

İlkin, bu tür bir “koruma” girişimi, kapitalist ekonominin genel işleyişi ve kuralları içinde uzun vadede beyhude bir çabadan başka bir şey değildir. Kapitalizm koşullarında küçük köylünün, onun küçük işletmesinin yıkımı kaçınılmazdır.

İkinci olarak, ilkel küçük işletmenin yıkımını geciktirici önlemler toplumsal ilerlemeye ve üretici güçlerin gelişmesine karşı önlemler olabilir ancak, ki bu da marksistlerin işi olamaz. Kapitalizm koşullarında küçük köylü işletmesini geriye dönük önlemlerle korumayı reddeden biz marksistler, sosyalizm koşullarında ise bu işletmeyi adım adım kooperatif vb. yollarla büyük işletmeye dönüştürerek, küçük köylü mülkiyetinden kollektif köylü mülkiyetine geçişi örgütleyerek, küçük köylülüğü refaha ve kurtuluşa götürmeyi hedefleriz. Bu biricik devrimci çözüm, hem köylünün hem de toplumun yararınadır, ve doğal olarak, genel toplumsal gelişmeye, üretici güçlerin toplumun genel ihtiyaçları ve çıkarları doğrultusunda gelişmesine en uygun olan tek çözüm şeklidir.

Üçüncü olarak, kapitalizm koşullarında, uzun vadede küçük köylünün yıkımını önlemek ne denli imkansızsa, kısa vadede onu “kendi mülkiyeti içinde” koruma girişimi de gerçekte o denli yararsızdır. Zira bu, küçük köylünün “içinde ne yaşayabileceği, ne ölebildiği bir durumu” uzatmaktan öte bir anlam taşımaz. Engels’in bir başka veciz ifadesiyle; *“Eğer bunu yapabilseydik, kaçınılmaz bir biçimde, zorunlu olarak bugünkü duruma varmış bulunan bir gelişmenin çıkış noktasına dönmüş olurduk. Köylüyü kurtarmış olmaz, ama ona yeni bir cançekişme zamanı vermiş olurduk!”* (s.148)

Dördüncü olarak ise, bu tür bir korumanın başarısı ölçüsünde, gerçekte başarılan şey, küçük köylüyü kendi küçük mülkiyetine ve bu “imgesel mülkiyet” üzerinden kapitalist mülkiyet düzenine perçinlemekten başka bir sonuç yaratmaz. Yani sonuçta bu, küçük köylüyü gerçek ve kalıcı bir devrimci çözümden uzaklaştırmaktan ve kurulu düzene tutucu bir toplumsal güç olarak bağlamaktan başka bir işe yaramaz.

Tüm bunların ardından ve tüm bunlardan çıkarılması gereken sonucun özlü bir ifadesi olarak, Engels’in makalesinin en temel pasajlarından birine geçebiliriz: *“Öyleyse partiye de, köylülere de, niyetimizin küçük toprak mülkiyetini sürekli bir biçimde korumak olduğu izlenimini uyandıran açıklamalarda bulunmaktan daha kötü bir hizmette bulunamayız. Bu köylülerin kurtuluş yolunu kapamak, partiyi güdültücü bir Yahudi düşmanlığı düzeyine düşürmek olur. Tersine, partimizin ödevi, köylülere, kapitalizm iktidarda olacağı sürece, o mutsuz durumlarını durup dinlenmeden açıklamak; küçük mülkiyetlerini, küçük mülkiyet olarak korumasının kesenkes olanaksız olduğunu, büyük kapitalist üretimin, tıpkı bir demiryolunun bir elarabasını ezdiği gibi, onların o güçsüz ve günü geçmiş küçük işletmeleri üzerinden geçmesinin kaçınılmaz bulunduğunu onlara göstermektir. Eğer böyle davranırsak, kaçınılmaz iktisadi gelişme yönünde davranmış olacağız, ve bu gelişme, küçük köylülere sözlerimizin doğruluğunu göstermiş olacak.”* (s.151)

Engels’in, döne döne aynı temel fikri, küçük köylüye onun küçük toprak mülkiyetini koruyacağımız türünden bir vaatte bulunamayacağımız temel düşüncesini yinelemesi nedensiz değildir. Zira Fransız ve Alman oportünizminin köylü sorununda bile bile oportünizme saplandıkları temel nokta tam da budur. Kapitalizm koşullarında küçük köylü mülkiyeti, aşılmış bir üretim tarzının kalıntısı (ve tam da bu

nedenle, “kaçınılmaz bir biçimde yokolmaya aday”) olmanın ötesinde, köylünün yaşadığı yoksulluğun ve perişanlığın, çektiği acıların en birinci nedenidir de. Marksizmin kurucularının küçük köylü sorununda altını çizdikleri ve köylülüğün sermayenin köleliğinden kurtuluşu sorununu ele alırken önemle hatırlattıkları temel nokta budur. Nitekim Marks, Fransız köylülüğü üzerinden, bu temel gerçeği şu türden vurucu ifadelerle dile getirmektedir: *“Ama işte tam da köylünün bu tarlası, toprağın bölünmesi, Napoleon'un sağlamlaştırdığı bu mülkiyet biçimidir ki, şimdi Fransız köylüsünü yıkıma götürüyor.”* “19. yüzyılın başında, Fransız köylü nüfusunun özgürlüğünün ve zenginleşmesinin zorunlu koşulu olan bu ‘napolyonca’ mülkiyet biçimi, yüzyıl boyunca, köylünün köleliğinin ve yoksullaşmasının en birinci nedeni haline geldi.” *“Kendi gelişmesi, onu, kaçınılmaz olarak, sermayeye karşı bir kölelik durumuna sokan toprak mülkiyeti, Fransız ulusunu birer mağara adamları durumuna getirdi.”* vb. (Louis Bonaparte’ın 18 Brumaire’i, vurgular bizim)

Tarım ve köylü sorunu üzerine tüm bu konu boyunca ve özel olarak da marksist tarım programının sorunlarını tartışmaya başlarken, önemle hatırlattığımız gibi, köylülüğün küçük toprak mülkiyeti, yalnızca feodal ilişkilerin parçalanması ve feodal mülkiyetin tasfiyesi esnasında, bu alandaki tarihsel ilerlemenin bir ilk ürünü ve sonucu olmak konumuyla, iktisadi gelişmeye uygun düşer ve ilerici bir rol oynar. Marks’ın 19. yüzyılın başında “Fransız köylü nüfusunun özgürlüğünün ve zenginleşmesinin zorunlu koşulu olan” bu mülkiyet biçimi derken kastettiği de zaten budur. Fakat tarihsel ilerlemenin bu aşaması geride kalır kalmaz, bir başka ifadeyle, burjuva devriminin bir ürünü olarak köylülük, feodal ilişkilerin köleliğinden kurtulup kendini burjuvazinin toplumsal egemenliği koşullarında özgür bir küçük mülk sahibi halinde bulur bulmaz, bu kez onu bu yeni toplumsal egemenlik koşullarında farklı türden bir toplumsal kölelik bekler: **Sermaye köleliği**.

Ve onu bu köleliğin içine sokan ve adım adım yıkıma götüren, tam da kapitalist gelişmenin kaçınılmaz bir biçimde yıkıma sürüklediği küçük toprak mülkiyetinin ta kendisidir. Bu nedenledir ki, kapitalizm koşullarında bu küçük mülkiyeti savunarak köylülüğü güya böylece korumaya kalkmak, yalnızca iktisadi gelişmenin kaçınılmaz sonuçlarına karşı boşuna kürek çekmek değil, yalnızca sosyalizmin genel çıkarlarına ve ilkelerine aykırı davranmak da değil**, fakat aynı zamanda küçük köylüyü (onda dayanaktan yoksun hayaller yaratarak) aldatmak anlamına da gelir. Engels’in “partiyi güdültücü bir Yahudi düşmanlığı düzeyine düşürmek” derken kastettiği bu son nokta ile ilgilidir. (Batı’da ultra gerici siyasal çevreler, köylülüğü, onu yıkıma sürükleyen kapitalist iktisadi gelişmenin ve kapitalizmin genel sömürü mekanizmalarının kendisi değil de aç gözlü “Yahudi tefeciler” olduğuna inandırmaya ve onda, küçük işletmesinin ve küçük mülkiyetinin ilelebet yaşayacağı hayalini yaratmaya çalışırlardı.)

Peki, işçi sınıfı partisi, *“kendi kendine ihanet etmeksizin ölmekte olan küçük köylüye ne verebilir?”* *“Genel sosyalist programın temel ilkelerini çiğnemeksizin, köylüye, gelecekteki proleter olarak değil, ama bugünkü kırsal mülk sahibi olarak nasıl yardım edebilir?”* Bu sorular Engels’e aittir ve Marksizmin küçük köylü sorununu hangi temel kaygı ışığında, hangi ilkesel çerçeve içinde ortaya koyabileceğine açıklık getirmektedir.

Engels soruyor ve yanıtlıyor: *“Öyleyse küçük köylüler karşısındaki konumumuz nedir? Ve iktidarı ele alacağımız gün onlara karşı nasıl davranmalıyız?”*

“Önce, Fransız programının şu sözünden göğe kadar doğru: Küçük köylünün kaçınılmaz yokoluşunu önceden görüyoruz, ama biz bu yokoluşu çabuklaştırmakla hiç de yükümlü değiliz.

“Sonra, iktidara geçtiğimizde, büyük toprak sahipleri için yapma zorunda kalacağımız gibi, küçük köylüleri (karşılığını ister ödeyerek, ister ödemeyerek) zorla kamulaştırmayı aklımızdan bile geçiremeyeceğimiz de bir o kadar açık. Küçük köylü karşısındaki ödevimiz, ilkin, onu buna zorlayarak değil, ama örnekler aracılığıyla buna götürerek, ve toplumun ödevini, yani, bu köylüleri, toprak, onun bireysel mülkiyeti ve işletmesini, kooperatif

işletmeye dönüştürmektir.” (s.148-149)

Ve daha ilerde: *“Asıl önemli olanı, köylülere, onların mülkiyetini, bu mülkiyeti ancak kooperatif bir mülkiyet ve işletme durumuna dönüştürerek kurtarıp koruyabileceğimizi anlatmaktır. Çünkü köylüleri yıkıma götüren şey, bireysel mülkiyet sonucu olan bireysel işletmenin ta kendisidir. Eğer bireysel işletmeyi korumak isterlerse, onların aşılmış bulunan üretim biçimi yerini büyük kapitalist işletmeye bırakırken, onlar da, zorunlu olarak, kendi topraklarından kovulacaklardır. Durum gözler önündedir; ve biz, köylülere, kapitalist hesabına değil ama kendi ortak hesaplarına, büyük işletmeye girme olanağını sunduğumuz zaman, bunun kendi yararlarına olduğunu, bunun tek kurtuluş yolu olduğunu onlara anlatmak olanaksız mı olacaktır?”* (s.150)

Bu elbette olanaksız değildir, fakat bunun pratikte bir hayli zor bir iş olduğu da kesindir. Buradaki zorluk, Lenin’in bize, *“Batıda sosyal-demokratların tarım programının, çözümü en güç olan kısmı, kesinlikle ‘köylü sorunu’dur”* derken kastettiği olguya da ışık tutmaktadır. Gerçekte zorluk teorik alanda olmaktan çok pratik alandadır. Fakat Batının oportünist partileri pratik zorluktan sıyrılmanın yolunu, marksist bakış açısını bir yana bırakmada, sosyalizm programının genel ilkelerini çiğnemede buldular. Böylece sorunu teorik planda karmakarışık hale getirerek zora soktular. Bir yandan, hiç değilse resmi planda, küçük köylü mülkiyetinin ve küçük tarımsal işletmenin kaçınılmaz bir biçimde yıkılmaya aday olduğundan söz ettiler. Öte yandan ise, Fransız partisi örneğinde olduğu gibi, küçük toprak sahibi köylülere, kapitalizm koşullarında, onları bireysel mülk ve işletme sahipleri olarak koruma vaadinde bulunabildiler. Hatta hatta bunu ücretli tarım işçisi çalıştıran orta ve zengin köylülüğe kadar genişletme eğilimi bile gösterebildiler. (Engels, makalesinde bu tutumu; *“küçük topraklı köylülere varlıklarını küçük köylüler olarak sürdüreceklerini vaadetmek, eğer bizim için sadece bir budalalıkta, aynı şeyi orta ve büyük köylülere vaadetmek, hemen hemen dolaysız bir ihanet olur”*, sözleriyle mahkum etmişti.)

Pratik zorluk, köylülüğü bugünden yarına aldatıcı çözümlere değil, fakat uzun vadede de olsa kalıcı çözümlere kazanmaktadır. Küçük köylülüğü kapitalizm çerçevesinde ve küçük mülkünün koruma vaadiyle değil, fakat kapitalizme karşı ve kendisi için tek kurtuluş yolu olacak olan proleter devrime, kalıcı devrimci çözümlere kazanmaktır. Onu, borçlarından, ipotekten, ilkel üretim koşullarından, yoksulluktan ve her türlü yoksunluktan, ancak sermayenin devrilmesi yoluyla kurtulabileceğine inandırmaktır. Küçük mülkiyetin yarattığı tutuculuk ve önyargılar karşısında bu elbette kolay değildir, fakat olanaksız da değildir. Sermaye köleliğinin yarattığı sürekli yıkım, yoksullaşma ve dayanılmaz acılar zemini, bunun için, bu tür bir kazanma için uygun bir nesnel zemindir. Proleter devrim küçük köylünün bugün sahip olduğu hiçbir şeyi elinden almayacak, tersine, ona daha ilk andan itibaren, temel önemde sayısız yararlar sağlayacaktır. Bugün onu köleleştiren, yıkıma götüren her türlü kölelik bağı ve yük bir anda üzerinden alınacak ve gerçek kurtuluşu için gerekli iktisadi koşulların önü açılacaktır.

Engels’in programatik makalesi, “işaret noktası” saydığı küçük köylünün ardından öteki köylü gruplarını, orta ve zengin köylüleri ele alıyor. Burada bizim için aslolan “işaret noktası” ve bu çerçevede köylü sorununa yaklaşımdaki teorik esaslardı. Bu nedenle öteki köylü gruplarını ele almayı Komünist Enternasyonal’in konuya ilişkin temel tezlerine bırakıyoruz. Zira bu tezler, yalnızca Marks ve Engels’in ortaya koyduğu temel teorik çerçeveyi gözetmekle kalmıyor, bunu Ekim Devrimi’nin ve emperyalist savaşı izleyen Avrupa devrimlerinin somut deneyimleriyle de birleştiriyor.

Yine de Engels’in öteki köylü grupları hakkında söylediklerine kısaca değinebiliriz. En önemli noktalardan birini az önce parantez içinde belirtme fırsatı bulmuştuk. Öteki kritik noktalar maddeleştirilmiş şekliyle kısaca şöyledir:

1) *“Orta ve büyük köylüler, orta ve büyük köylüler olarak varoldukları sürece, ücretliler olmaksızın işlerini yürütemezler.”*

Marksizm-Leninizmde köylü sorunu

Farklı köylü gruplarına karşı tutum

Friedrich ENGELS

Öyleyse küçük köylüler karşısındaki konumumuz nedir? Ve iktidarı ele alacağımız gün onlara karşı nasıl davranmalıyız?

Önce, Fransız programının şu sözü yerden göğe kadar doğru: Küçük köylünün kaçınılmaz yokoluşunu önceden görüyoruz, ama biz bu yokoluşu çabuklaştırmakla hiç de yükümlü değiliz.

Sonra, iktidara geçtiğimizde, büyük toprak sahipleri için yapma zorunda kalacağımız gibi, küçük köylüleri (karşılığını ister ödeyerek, ister ödemeyerek) zorla kamulaştırmayı aklımızdan bile geçiremeyeceğimiz de bir o kadar açık. Küçük köylü karşısındaki ödevimiz, ilkin, onu buna zorlayarak değil, ama örnekler aracılığıyla buna götürerek, ve toplumun yardımını onun buyruğu altına koyarak, onun bireysel mülkiyeti ve işletmesini, kooperatif işletmeye dönüştürmektir. Ve bu konuda, daha bugünden gözlerine çaracak üstünlükleri, küçük köylüye belli belirsiz de olsa gösterme araçlarımız eksik değil. (...)

Asıl önemli olanı, köylülere, onların mülkiyetini, bu mülkiyeti ancak kooperatif bir mülkiyet ve işletme durumuna dönüştürerek kurtarıp koruyabileceğimizi anlatmaktır. Çünkü köylülerin yıkıma götüren şey, bireysel mülkiyet sonucu olan bireysel işletmenin ta kendisidir. Eğer bireysel işletmeyi korumak isterlerse, onların aşılması bulunan üretim biçimi yerini büyük kapitalist işletmeye bırakırken, onlar da, zorunlu olarak, kendi topraklarından kovulacaklardır. Durum gözler önündedir; ve biz, köylülere, kapitalist hesabına değil ama kendi ortak hesaplarına, büyük işletmeye girme olanağını sunduğumuz zaman, bunun kendi yararlarına olduğunu, bunun tek kurtuluş yolu olduğunu onlara anlatmak olanaksız mı olacaktır?

Küçük topraklar üzerinde çalışan köylülere, kapitalist üretimin üstünlüğü karşısında, onları bireysel mülk ve işletmelerinin sahipleri olarak koruyacağımız vaadinde bulunamayız. Onlara, sadece onların mülkiyet ilişkilerine, onların isteğine karşı, kaba güç yardımıyla karışmayacağımızı vaadedebiliriz. Ayrıca, kapitalistler ile büyük toprak sahiplerinin küçük köylülere karşı savaşımının daha bugünkü dolaysız soygun ve dolandırıcılığın olanak ölçüsünde engellenmesi için, elimizden geleni de yapabiliriz. Bu, ancak, bazı ayrık durumlarla başarılı olacaktır. Gelişmiş kapitalist üretim biçimi içinde, dürüstlüğü nereden bitip dolandırıcılığın nereden başlayacağını kimse bilemez. Ama kamu erkliğinin aldatan ya da aldanan yanda olup olmadığına göre, işler her zaman birbirinden çok başka olacaktır. Ve biz kesinlikle küçük köylüden yana olacağız; kooperatife geçişini kolaylaştırmak, ve hatta, eğer akli yatmamışsa, ona kendi küçücük toprak parçasının sahibi olarak düşünme zamanını bırakmak için, elden gelen her şeyi yapacağız. Önce kendi hesabına çalışan küçük köylünün, güçlü olarak bizden olduğunu düşündüğümüz, sonra da partimizin çıkarına olduğu için, böyle davranıyoruz. Proletarya içine düşüşlerini önleyeceğimiz, henüz köylü olarak kazanabileceğimiz köylülerin sayısı ne kadar büyük olursa, toplumsal dönüşüm de o kadar hızlı ve kolay olacaktır. Bu dönüşüm için, kapitalist üretimin her yerde son vargılarına kadar gelişmesine, son küçük zanaatçının, son küçük köylünün, büyük kapitalist işletmenin kurbanları durumuna düşmelerine dek beklemeye zorlanmak, bize hiç bir yarar sağlamaz. Bu yönde, köylüler yararına, kamu fonları yardımıyla yapılabilen maddi sungulara, kapitalist ekonomi açısından, sadece sokağa atılmış bir para olarak bakılabilir; ama gene de bu paralar iyyinin iyisi bir yatırımdır, çünkü toplumsal yeniden örgütlenme harcamalarında belki on kez daha büyük bir pay tasarruf ederler. Öyleyse, biz, bu yönde, köylülerle birlikte büyük bir el açıklığı ile davranabiliriz. Burası ayrıntılara girmenin, bu yönde belgin önerilerde bulunmanın yeri değil; sadece genel ilkeler söz konusu olabilir.

Öyleyse partiye de, köylülere de, niyetimizin küçük toprak mülkiyetini sürekli bir biçimde korumak olduğu izlenimini uyandıran açıklamalarda bulunmaktan daha kötü bir hizmette bulunamayız. Bu köylülerin kurtuluş yolunu kapamak, partiyi gürlütcü bir Yahudi düşmanlığı düzeyine düşürmek olur. Tersine, partimizin ödevi köylülere, kapitalizm iktidarda olacağı sürece, o mutsuz

durumlarını durup dinlenmeden açıklamak; küçük mülkiyetlerini, küçük mülkiyet olarak korumasının kesenkes olanaksız olduğunu, büyük kapitalist üretimin, tıpkı bir demiryolunun bir elarabasını ezdiği gibi, onların o güçsüz ve günü geçmiş küçük işletmeleri üzerinden geçmesinin kaçınılmaz bulunduğunu onlara göstermektir. Eğer böyle davranırsak, kaçınılmaz iktisadi gelişme yönünde davranmış olacağız, ve bu gelişme, küçük köylülere sözlerimizin doğruluğunu göstermiş olacak. (...)

Şimdi daha zengin köylülere gelelim. Bu kategoride, her şeyden önce kalıtım sonucu, ama borçlandırma ve toprakların zorunlu satışları aracılığıyla da, kullanma hakkından yararlandıkları tüm eski toprakları (*tenure*) ve hatta daha da çoğunu elinde tutan, ve küçük topraklı köylüden büyük köylüye kadar uzanan tüm bir aracı aşamalar örneklemesini buluyoruz. Orta köylü, küçük köylüler arasında oturduğu zaman, onların çıkarları ve görüşleri ile, kendi çıkar ve görüşleri arasında pek bir ayırım olmayacaktır; çünkü deneyi, benzerlerinden ne kadarının küçük köylüler yığını içinde batıp gittiklerini ona söyleyecektir. Ama orta ve büyük köylülerin ağır bastıkları, çiftlik işletmesinin, genellikle çiftlik uşakları ile hizmetçilerin yardımını gerektirdiği yerlerde, durum bundan başkadır. Bir İşçi Partisi doğal olarak, ilkin ücretlileri, yani hizmetkarları, çiftlik hizmetçilerini ve gündelikçileri koruyup savunacaktır; bundan ötürü, köylülere işçilerin ücretlilik sürekliliğini içeren vaadlerde bulunmayı kendine yasaklar. Orta ve büyük köylüler, orta ve büyük köylüler olarak varoldukları sürece, ücretliler olmaksızın işlerini yürütemezler. Öyleyse, küçük topraklı köylülere varlıklarını küçük köylüler olarak sürdüreceklerini vaad etmek, eğer bizim için sadece bir budalalıksa, aynı şeyi orta ve büyük köylülere vaad etmek, hemen hemen dolaysız bir ihanet olur.

Kentlerin zanaatçıları ile yeniden bir karşılaştırma yapabiliriz. Gerçi bunlar, sonlarına köylülerinden de yakındırlar, ama gene de sadece çırak değil, işçi de çalıştıranları, ya da çıraklarına bir işçinin işini yaptıranları hala vardır. Küçük patronlar arasında, sonuna kadar patron kalmak isteyenlerin o yanda da kurtuluş olmadığını görmeleri için, Yahudi düşmanları içine girmekten başka bir yapacakları yoktur. Kendi üretim biçimlerinin kaçınılmaz yokoloşunun bilincine varmış bulunanları bizim yanımıza getirir ve daha sonra tüm öbür işçileri bekleyen yazgıyı paylaşmaya da hazırdırlar. Durum, büyük ve orta köylüler için de başka türlü değildir. Hizmetkarları, hizmetçileri ve gündelikçileri, doğal olarak bizi onların kendilerinden daha çok ilgilendirirler. Eğer bu köylüler, bizim onlara, işletmelerinin oldukları gibi kalacakları yolunda güvence vermemizi isterlerse, biz, bunu hiç bir biçimde yapamayız. Bunların yeri, her şeyi vaadettikten sonra hiç birini tutmamaktan daha büyük bir zevkleri bulunmayan Yahudi düşmanlarının arasında, Köylüler Birliği ya da bu türlü öbür partilerin içindedir. İktisadi bakımdan, kapitalist rekabet ve denizaşırı ucuz tahıl üretimi nedeniyle, orta ve büyük köylülerin de kesenkes ezileceklerine inanıyoruz; zaten durmadan artan borçlanma ile tüm bu köylülerin gözle görülür yıkımı da bunu kanıtlamaktadır. Bu yıkıma karşı, mülklerin, ücretlilerin sömürsünü gitgide ortadan kaldıracak ve yavaş yavaş büyük ulusal üretim kooperatifinin aynı hak ve aynı ödevlere sahip kolları durumuna dönüşecek kooperatif bir işletme içinde toplanmasını salık vermekten başka, hiç bir şey yapamayız. Eğer bu köylüler bugünkü üretim biçimlerinin kaçınılmaz yıkılışını anlarlar, eğer bundan gerekli sonuçları çıkartırlarsa, bize geleceklerdir, ve onların dönüşmüş üretim biçimine geçişlerini elimizden geldiğince kolaylaştırmak da bizim işimiz olacaktır. Böyle olmazsa, onları kendi yazgılarına bırakmak, ve bizim de onların çağrılarımıza kulak verecek olan ücretlilerine yönelmemiz gerekecektir. Çok olanaklıdır ki, zorla kamulaştırma burada da söz konusu olamayabilecek, ve bu biraz kalınca kafaları sağduyuya açmak için burada da iktisadi gelişmeye güvenilebileceğiz.

Fransa'da ve Almanya'da Köylü Sorunu
(*Köylüler Savaşı* içinde, Sol Yayınları, s.148-154)

2) “Bir İşçi Partisi doğal olarak, ilkin ücretlileri, yani hizmetkarları, çiftlik hizmetçilerini ve gündelikçileri koruyup savunacaktır.” “Hizmetkarları, hizmetçileri ve gündelikçileri, doğal olarak bizi onların kendilerinden daha çok ilgilendirir.”

3) “Eğer bu köylüler bugünkü üretim biçimlerinin kaçınılmaz yıkılışını anlarlar; eğer bundan gerekli sonuçları çıkartırlarsa, bize geleceklerdir, ve onların dönüşmüş üretim biçimine geçişlerini elimizden geldiğince kolaylaştırmak da bizim işimiz olacaktır. Böyle olmazsa, onları kendi yazgılarına bırakmak, ve bizim de onların çağrılarımıza kulak verecek olan ücretlilerine yönelmemiz gerekecektir. Çok olanaklıdır ki, zorla kamulaştırma burada da söz konusu olamayabilecek, ve bu biraz kalınca kafaları sağduyuya açmak için burada da iktisadi gelişmeye güvenilebileceğiz.” (age., s.152-154)

Ve nihayet büyük toprak mülkiyeti ve tarım işçileri sorunu: “Ancak büyük mülkiyete ilişkin olarak ki, her şey çok yalındır. Burada karşımızda açık bir kapitalist işletmeden başka hiç bir şey yok, ve herhangi bir iç tedirginliği de söz konusu olamaz. Önümüzde tarımsal proleter yığınlarını görüyoruz, ve bu da ödevimizi çok açık duruma getiriyor. Partimiz iktidara geçer geçmez, yapması gereken şey, tıpkı büyük sanayiciler gibi, büyük toprak sahiplerini de mülksüzleştirmektir.” (s.154)

Engels, bu durumda, tarım proleterlerine, en azından sanayi proleterlerinininki kadar parlak bazı perspektifler gösterebiliriz diyor ve işçi sınıfı partisi için tarım proleterlerini kazanmanın küçük köylülerini kazanmaktan **çok daha önemli, çok daha öncelikli ve sonuç alıcı bir görev** olduğunu önemle vurguluyor. (Marks ve Engels'te tarım proletaryası kavramına “parsel köylüleri”nin, yani yarı-proleterlerin de dahil olduğunu bu arada belirtelim.)

(Devam edecek...)

* Tarım sorununa ilişkin temel marksist belgelerden biri sayılan “*Toprağın Ulusallaştırılması*” başlıklı yazısında, Marks, küçük köylü işletmesi hakkında şunları söylemektedir: “*Toprak mülkiyetinin bu biçimi ve bunun zorunlu kıldığı parçalı işletme, yalnızca her türlü modern tarımsal iyileştirmelerin uygulanmalarını dışlamakla kalmaz, ekicinin kendisini de toplumsal ilerlemenin ve, her şeyden çok da, toprağın ulusallaştırılmasının en amansız düşmanı haline getirir. Göreli olarak küçük bir gelir elde etmek için bütün dirimsel enerjisini ona harcamak zorunda olduğu toprağın esiridir, ürünün büyük bir kısmını vergi biçiminde devlete, adli giderler olarak hukukçular takımına, ve faiz olarak da tefeciye vermek zorundadır, kendi küçük uğraş alanı dışındaki toplumsal hareketlerden tamamıyla habersizdir; ama gene de o küçücük toprağına ve yalnızca sözde kalan mülkiyet hakkına akıl almaz bir tutkuyla sarılır. Fransız köylüsü, böylelikle sınıai işçi sınıfıyla en amansız bir karşıtlık içerisinde itilmiştir.*” (Seçme Yapıtlar, C.2, Sol Yayınları, s.345)

** “Bireysel mülkiyet, ... hiçbir zaman ve hiçbir yerde tüm üreticilere yayılmamıştır; bu nedenle, ve üstüne üstlük sanayiinin gelişmesi onu yokettiği için, sosyalizmin çıkarı onu sürdürmekte değil, ama yokolduğunu görmektedir; çünkü bireysel mülkiyet varolduğu yerde ve varolduğu ölçüde, ortak mülkiyeti olanaksız kılar.” (Engels, age., s.141)

Kardemir pratiğinde özelleştirmenin tanımı

Özelleştirme, işsizlik, örgütsüzlük, soygun, talan, dalavere, sınıf bilincinin bulandırılması, yani tek kelimeyle işçi sınıfının düşmanı bir uygulamadır. Ve yine Kardemir pratiği gösteriyor ki, işçi sınıfı ya özelleştirmeye cepheden karşı olur ya da teslim... Bunun ortası yoktur İşçi sınıfı özelleştirme saldırısına karşı cepheden bir saldırıyı örgütlemek zorundadır. Bunun orta yolu yoktur. Kardemir pratiği ortavolculuğun ne anlama geldiğini çok net göstermiştir. İşçi sınıfının tek çıkar yolu vardır; yüzünü devrim ve sosyalizme dönmek, komünist işçi partisinin kıvılcık bayrağı altında sermayeye karşı savaşım vererek, zafere, yani iktidara yürümek...

Bugün emperyalist-kapitalistlerin temelli iktisadi konsepti özelleştirme. Özellikle modern revizyonizmin çöküşünden sonra Keynesçi "sosyal devlet" anlayışını terkeden sermaye, özelleştirme adı altında, işçi sınıfına yönelik kapsamlı bir saldırı başlattı. Ölümcül bir salgın virüsü gibi hızla dünyaya yayıldı özelleştirme virüsü; Şili'ye, Brezilya'ya, Avusturya'ya, Doğu Avrupa ülkelerine.. Türkiye'ye ise bu virüs 24 Ocak kararlarıyla girdi. Ve böyle bir virüs, emekçilere ancak darbe sopasıyla enjekte edilebilirdi, nitekim öyle de oldu.

Bunca çıgırtkanlığı yapılmasına rağmen özelleştirmenin Türkiye'deki performansı oldukça düşük! OECD ve Dünya Bankası'nın yirmi beş ülke arasında yaptığı sıralamada Türkiye, İngiltere'den bir önce, sondan ikinci sıradadır. Bu yüzdendir ki sermayenin çanak yalayıcı kaleşörleri ve IMF, ağızlarını her açtıklarında, şu özelleştirmeleri tamamlayın, diyorlar.

Tekelci sermayenin kaygıları da IMF'ninkinden pek farklı değil. 1985 yılından bu yana 3.5 milyar dolar (135 trilyon lira) tutarında özelleştirme gerçekleştirilmiş. Gayretkar bir şekilde yenilerini gerçekleştirmeye çabalayan

sermaye devleti, 1998 yılı özelleştirme hedeflerini şu şekilde belirlemiş:

İş Bankası'nın %12.93 oranındaki hazine hisselerinin Nisan'a kadar satılması; özelleştirmenin "yüz akı", "kurtarıcısı" olacak olan Türk Telekom'un -biçilen değer uygun görüldüğünde- ivedilikle satılması; %7 hissesi borsada işlem gören Petrol Ofisi'nin %44 hissesinin daha uluslararası petrol şirketlerine satılması; THY'nin prosedüre uydurularak satılması; bunların yanı sıra Türkiye Demir Çelik İşletmeleri, Türkiye Şeker Fabrikaları, SEKA, TÜGSAŞ gibi KİT'ler de '98 yılı özelleştirme hedefleri içinde yer alıyor.

Sermaye devleti özelleştirmeyi hep "kara delik", "bütçeye ağır bir yük" olan KİT'lerin elden çıkarılması biçiminde propaganda etti. Oysa ki gerçek tam tersidir. Şimdiye dek gerçekleştirilen bütün özelleştirmelerde olduğu gibi, '98 yılında gerçekleştirilmesi hedeflenen KİT'lerin kar-zarar bilançosuna bakıldığında kesinlikle kar getiren KİT'ler oldukları görülecektir. Bu konuda çok şey söylendiği için yeni bir tekrara gerek yok, ama bir örnekle özelleştirilen KİT'lerin nasıl ballı kaymaklar olduğunu somutlamak istiyoruz.

Örneğimiz, hala satışı üzerine fırtınalar koparılmaya devam edilen HAVAŞ'tır. HAVAŞ satışa çıkarıldığında talip olan ve ihalede en yüksek teklifi yapan, özellikle Susurluk sonrasında epeyce aşına olduğumuz bir isim Ö. Lütfi Topal. HAVAŞ'a talip olanlardan biri de Park Holding ve YAZEKS şirketlerinin sahibi Turgay Ciner'dir. Ve Ciner'in başkanı olduğu şirket yönetim kurulu üyelerinden birinin adı da Y. Ağar'dır. Adıyla değilse de soyadıyla yine aşına olduğumuz bir isim. Normalde en yüksek teklifi veren kumarhaneci Topal'ın HAVAŞ'ı alması gerekirken, Ağar devreye giriyor ve Topal HAVAŞ yerine havasını alıyor. HAVAŞ ise, hatırlanacağı gibi YAZEKS'e satıldı. Mehmet Ağar, bir nevi iş takipçiliği olan bu "iyiliği" her halde yalnızca kardeşinin gül hatırı karşılığında yapmamıştır! Bunun yanı sıra HAVAŞ'ın YAZEKS'e satıldığı dönemde özelleştirmede yetkili ve etkili, azımsanmayacak sayıdaki bürokrat tayfası da bugün Ciner'in şirketlerinde çalışmaktadır. Turgay Ciner bir anlamda bu bürokratlara HAVAŞ'ın kendisine satılmasının diyetini ödüyor. Bütün bu bilgiler Başbakan'ın hazırattığı

Susurluk Raporu'nda yer alıyor.

Çetelerin özelleştirmeye el atması, elinin nerelere kadar uzandığını göstermenin yanı sıra, özelleştirilen KİT'lerin zarar etmek şöyle dursun, epeyce bir kar ettiğini hiçbir yoruma yer bırakmasızın tanıtıyor.

Özelleştirme sermaye devleti için ekonomiden elini nispeten de olsa çekip, kendi asli görevine, emekçi sınıfları baskılama ve zor altında tutma görevine tümüyle serbestleşmesini sağlıyor. Özel sermaye için yeni kazanç kapıları, işçi sınıfı içinse işsizlik, açlık, sefalet anlamına geliyor.

Petrol-İş'in yaptığı bir araştırmaya göre, 1997 yılında işten çıkarılan 12.156 işçinin %46.8'i iş yasasının 13. maddesinden, %25.5'i sendikal örgütlenmeye gittiklerinden dolayı, %17.6'sı çeşitli nedenlerden ve %10.1'i özelleştirme sonucu işten çıkarılanlardan oluşuyor. Yaklaşık 1.300 işçi Türkiye'nin özelleştirme sıralamasında 24. olduğu koşullarda ve sadece bir yılda işinden olmuş. Demek ki IMF reçeteleri eksiksiz olarak uygulanabilecek olsaydı bu rakam misli misli artacak, binlerce işçi işten atılırken, geride kalanlarsa sefaletle kaşık sallayarak çalışmaya devam edecekti.

Pis Kokuların Yayıldığı Bir Özelleştirme "Mucizesi"!

Özelleştirmenin işsizlik ve artan sömürü anlamına geldiği, kısa zamanda, pratikte yaşanarak öğrenildi ve bu, cılız da olsa özelleştirmeye karşı bir muhalefeti geliştirdi. Var olan muhalefet, şu anda ciddi bir tehlike teşkil etmese de, taşıdığı potansiyel açısından sermayeyi farklı çözümler üretmeye yöneltti. Sermaye açısından en ideal çözümlerin başında, sendika ağalarını kullanmak vardı. Sendika ağaları her zaman olduğu gibi uğursuz rollerini oynadılar ve özelleştirmeye meşruluk kazandırmaya çalıştılar. Bunun en somut biçimi

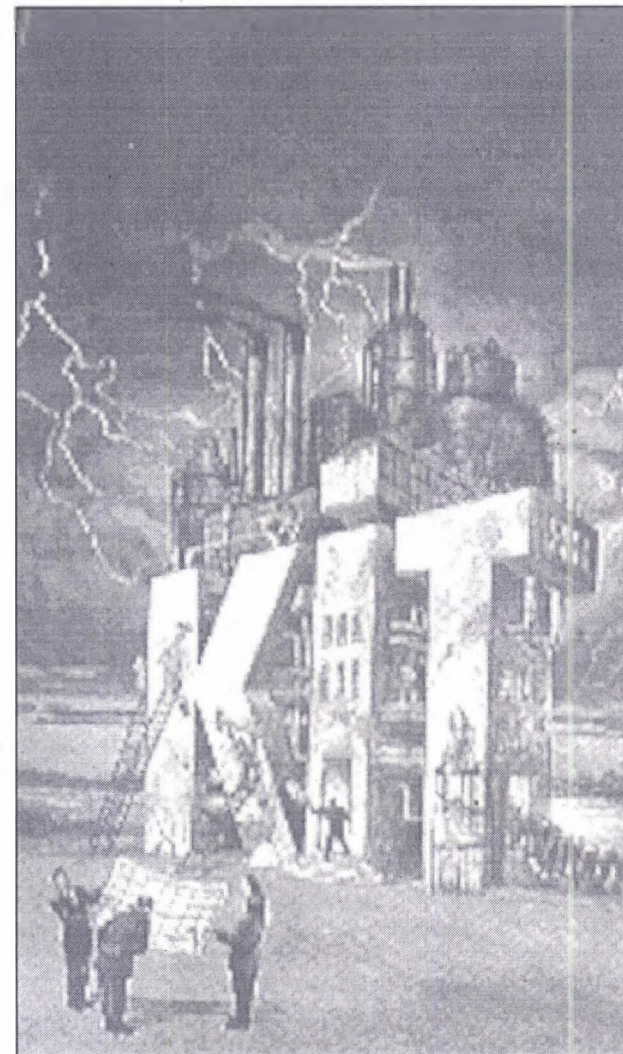
ise, kapatılacağı söylenen Karabük Demir Çelik fabrikası için "ille de satılacaksa, işçilere satılsın" gibisinden sınıfın bilincini bulandıran bir politika geliştirmeleriydi.

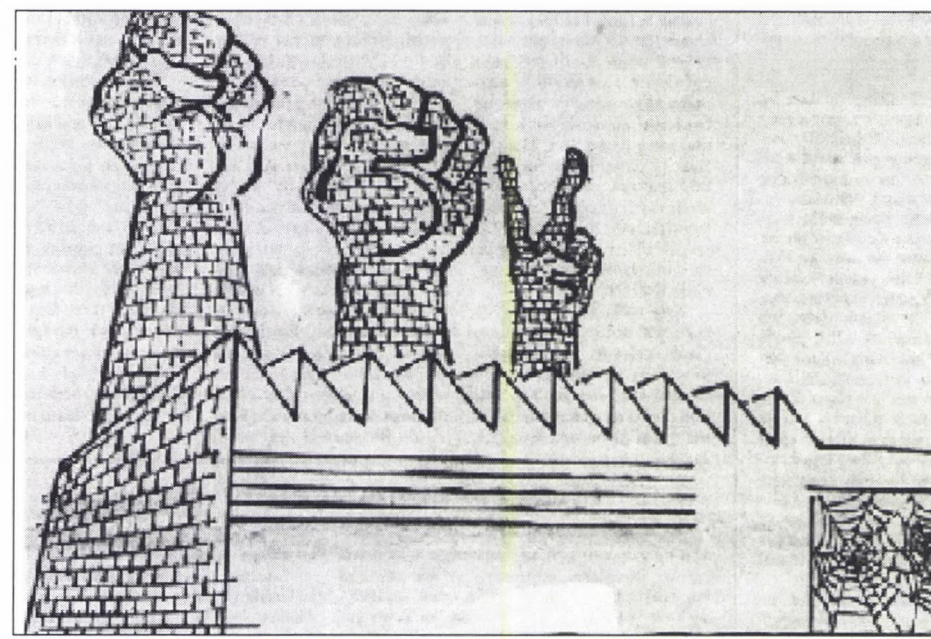
Sonunda Karabük Demir Çelik fabrikası, çoğunluk hissesi işçilerde olan KARDEMİR AŞ'ye satıldı. Bu satışla, sözüm ona, işçiler kendi işlerinin patronu olmuşlardı! Ne var ki işin kokusu çabuk çıktı. Yaşanılan çok profesyonelce hazırlanmış bir tezgah olduğu daha satış sırasında dönen dalaverelerden belliydi.

5-7 Ocak tarihleri arasında Radikal Gazetesi'nde "Kardemir'de kirli oyun" adında bir yazı dizisi yayınlandı. Yazı dizisinde, satış sırasında gerçekleşen dalavereler şöyle sıralanıyor:

Satış sözleşmesinde şirketin kurucularının Karabük'te oturmaları ve bir derneğe üye olmaları koşulu yer alıyordu. Ancak kurucu on üyeden altısı Karabük'te oturmuyordu, bu bir.

İkinci olarak; "...esnaf grubunun temsilcisi olarak, esnaflıkla alakası olmayan dönemin Karabük Haddeciler Derneği Başkanı Muttullah Yolbulan, halk grubunun temsilcisi olarak da Karabük halkından olmayan Şefik

Dizdar atandı.”(age)

Üçüncü olarak, halk grubu için ayrılan hisse senetlerinin, bilgilendirmeme sonucu, çoğu satılmadı. Bunun üzerine yönetim kurulu bir düzenleme yaparak satılmayan bu hisse senetlerini işçi grubuna aktardı. Böylece %35 olan işçi hisse payı, %51.8'e çıkarıldı. Bu son derece masumane görünen düzenlemenin altında yatan Çapanoğlu ise sonradan ortaya çıktı.

İşçiye ayrılan hisse payı değil %52, %70 bile olsa, o şirkette işçinin tek söz etme hakkı ve yetkisi olamaz. Çünkü işçinin elindeki hisse dağıntıdır, binlerce eldedir. Buna karşın sermayedarların hisseleri bir ya da bir kaç eldedir. Ve bu yüzden otuz hisseye sahip bir kişi diğer hisselerin dağıntı olduğu koşullarda, tek kelimeyle patrondur. Hisselerini satışa sunan anonim şirketlerde durum hiç de Kardemir örneğinden farklı değildir. Şirket sahipleri %51 hisseyi elinde bulundurmaya özen gösterse de, zaman zaman diğer hisselerin küçük parçalar halinde dağıntı olması koşuluyla pekala %51'in altına inebilir. ve bu durumda bile şirketin patronu olma vasfından hiç bir şey yitirmez. Kısacası, yaklaşık %52 hisseye sahip olsa da Kardemir'de işçinin patron olduğu demagoji bile değil pis bir yalandır.

Zaten 1995'ten beri Kardemir'de yaşanan pratiğe baktığımızda bu, çok daha açık olarak görülüyor. Kardemir satılmadan önce işçilik maliyeti %36 iken, satıştan sonra %15'e düşüyor. Nasıl mı? Daha fazla artı-değer sömürsü, daha az ücretle gerçekleştirilerek. Yanısıra, ikramiyeler 112 günden 60 güne düşürülüyor ve ikinci yıl ancak 75 güne çıkarılıyor. İşçi ilk yıl sıfır zam alırken, ikinci yıl ancak %36 zam alıyor. Ve bugün “patron” işçinin aldığı ücret yaklaşık 30 milyondur. Satış sonrası 500 işçi resmen emekli edilirken, satış öncesi 400 olan taşeron işçi sayısı, satış sonrasında 3.400'e çıkarıldı. Kardemir'de Destekleme Birimleri arasında bir taşeron firma kuruldu ve Öz-Çelik-İş Genel başkanı Recai Başkan taşeron şirket kurmayı, bir “yüzakı” olarak ifade ediyor.

Sermayenin işçi sınıfını örgütsüzleştirmek için uyguladığı bir genel politika olan taşeronlaştırmanın (Kardemir'deki taşeron işçilerin tümü sendika üyesi yapılması durumunda bile) bir işçi sendikası başkanı tarafından, kurulan taşeron firmanın “yüzakı” olarak ifade edilmesi, gerek sendika ağasının gerçek sınıfsal duruşunu, gerekse Kardemir'de yaşanan kirliliği, başka hiçbir söze gerek bırakmadan tanıtlamaya yeterlidir.

Kaldı ki, ana sözleşmeye göre 3 yıl hisse devrinin yasaklanmasına rağmen, işçiler sürekli hisselerini satmaktadır. Kağıt üzerinde hala %52 olan işçi hisseleri gerçekte %30'a düşmüştür.

Bu el altından satışlar hiçte kendiliğinden gerçekleşmiyor. Şirketi tümüyle ele geçirmeye çalışan Muttullah Yolbulan, Kamil Güleç, Şefik Dizdar, Ahmet Yaman gibi yönetim kurulu üyeleriyle, söz konusu yazı dizisinde zimnen ifade edilen Özçelik-İş sendikası ağaları bu oyunu tezgahlıyor. Öyle ki “İşçilere zam yaparsak hisse satmazlar” diyerek işçi ücretini düşük tutmaya vardiıyorlar tezgahlarını. Ve ekonomik olarak zor duruma düşen işçi, hisselerini satmak zorunda kalıyor. Satılan hisseler ise, yukarıda adı geçen şahsiyetlerde toplanıyor. Bu şahsiyetler, Kardemir AŞ'nin -bugün de öyle olmakla beraber- gelecekteki gerçek patronlarıdır.

Bu bilgilerin yer aldığı Radikal gazetesi, yazı dizisi süresince Karabük'te okuyucuya ulaşamamış. Kardemir güvenlik görevlileri aldıkları emir üzerine Karabük'teki bayileri dolaşarak Radikal gazetesinin hepsini satın almış. Yazı dizisinden rahatsız olanlardan biri de Özçelik-İş Karabük Şube Başkanı Taner Canyurt. Canyurt gazeteyi arayarak, yazı dizisini hazırlayan Ahmet Çelik'i işçi düşmanlığıyla suçlamış. Radikal sermayenin gazetesidir bu doğru. Ama söz konusu yazı dizisi her ne kadar sınıf bakış açısıyla kaleme alınmamış da olsa, işçi düşmanlığı yapıldığı söylenemez. Yazı dizisinde sadece başlığında ifade edildiği gibi Kardemir'deki kirliliği anlatılıyordu. Bu oyunla işçilerin de iktidara yürümek... olması gereken sendikaların, Şube

Başkanı'nın kirliliğin oyunlarının deşifre edilmesinden rahatsızlık duyması oldukça çarpıcı. Yazıdan rahatsız olduğuna göre demek ki kendisi de bu kirliliğin bir parçasıdır.

Bu ayrıntıları sadece, yazıda yer alan bilgilerin kirliliği oyunu tezgahlayanlar tarafından teyid edilmesi bağlamında aktardık.

Yazarın kirliliğin oyunu olarak açıkladığı, asıl, hisselerin el altından satılmasıdır. Bu da bir kirliliğin oyunu ama, diğerlerinin yanında oldukça masum kalır. Nihayetinde 22 Şubat'tan bu yana hisse satışı serbesttir. Ve bu güne kadar, ola ki hisseler sırf yasalara uyma kaygısıyla satılmamış olsaydı bile, 22 Şubat'tan itibaren kesinlikle satılacaktı. Çünkü Kardemir'de sözümona “patron” olan işçinin başka çıkar yolu yoktur. Yaşadığı ekonomik darboğaz onu hisse satmaya zorlamaktadır.

Ama Kardemir'deki kirliliğin oyunu çok daha iğrenç ve çok daha kapsamlıdır. Birincisi; özelleştirme karşıtı olması gereken sendikaların patronluğa soyunması işçi sendikasının varlık koşuluna aykırı olduğu kadar, sınıfın bilincini bulandıran bir işleve de sahiptir.

İkincisi; işçinin “patron” olduğu yalanına rağmen işgücü sömürsü, kurulan kumpas sayesinde hiç bir karşı koyuşla karşılaşmadan arttırılmıştır.

Üçüncüsü; Şube Başkanı'nın “yüzakı” olarak ifade ettiği taşeron firma kurularak, taşeron işçi çalıştırılması, bu işçi düşmanı uygulama rasyonalize edilmeye çalışılmıştır.

Şimdi Kardemir pratiğinden yola çıkarak kısa bir özelleştirme tanımı yapabiliriz:

Özelleştirme, işsizlik, örgütsüzlük, soygun, talan, dalavere, sınıf bilincinin bulandırılması, yani tek kelimeyle işçi sınıfının düşmanı bir uygulamadır. Ve yine Kardemir pratiği gösteriyor ki, işçi sınıfı ya özelleştirmeye cepheinden karşı olur ya da teslim... Bunun ortası yoktur. “İlle de satılacaksa işçiler alsın” gibisinden bir ortayolculuk, işçi sınıfının iş gücünü sömürüttüğü yetmez gibi, özel sermayeyi kendi sırtından şirket sahibi yapmak anlamına da gelmektedir.

Sermayenin de Kardemir pratiğinden çıkardığı sonuçlar var elbette. Sermaye sınıfı sonuçtan öylesine memnun ki, şimdi de İsdemir'de aynı oyunu tezgahlamayı hedefliyor. İsdemir işçisi uyanık davranmadığı takdirde Kardemir işçisiyle aynı kaderi yaşayacaktır.

Son söz olarak yinelemekte yarar var: İşçi sınıfı özelleştirme saldırısına karşı cepheinden bir saldırıyı örgütlemek zorundadır. Bunun orta yolu yoktur. Kardemir pratiği ortayolculuğun ne anlama geldiğini çok net göstermiştir. İşçi sınıfının tek çıkar yolu vardır; yüzünü devrim ve sosyalizme dönmek, komünist işçi partisinin kızıl bayrağı altında sermayeye karşı savaşım

Yazı: Mehmet Arslan

Muharrem Kurşun

İnsan hakları, J. Shattuck ve Leyla Zana

Leyla Zana'nın 28 Şubat tarihli Ülkede Gündem gazetesinde, “sayın John Shattuck başlığı ile başlayan ve saygılarımla ibaresiyle biten bir köşe yazısı yayınladı. Köşe yazısında, sömürgeci sermaye devletinin insan hakları ihlalleri örneklerle anlatılıyor. Bu anlatım içerisinde ise susurluk raporuyla kabul edilen kontr-gerilla örgütlenmesinin, İtalya'da Goladio'nun ve İspanya'da GAL'ın “çökertilmesi, sorumlularının cezalandırılması” süreçleri ile benzeşmediğinden bahsediyor. Yani kontr-gerilla örgütlenmelerini kuran ABD'nin bir bakan yardımcısına bu durum şikayet ediliyor. Tabi İtalya'da ve İspanya'da kontr-gerillanın tam olarak tasfiye edilmediği gerçeği yadsınarak.

Anlatının sonuna doğru da “Afrika İsrail-FKÖ, İngiltere-IRA...gibi demokratikleşme, diyalog ve barış süreçleriyle çözüm aşamasına” gelen benzer sorunların, Türkiye'de savaşta ısrar edilerek çözülmek istendiğinden yakınıyor.

Köşeyazısının ilk paragrafı ise şöyle: “sizi burada görmekten duyduğumuz memnuniyeti, öncelikle ifade etmek istiyoruz. Türkiye'yi insan hakları, özgürlükler ve demokrasi açısından, çok yakından izlediğinizi ve çeşitli kesimlerden görüş alarak toplumsal nabız tutmaya çalıştığınızı biliyoruz. Ancak gelişmelerin, bir kez daha anlatımlarımızla değerlendiriliyor ya da değerlendirilecek olması umudu taşıyor ve bu nedenle görüşmeyi önemsiyor ve anlamlı buluyoruz.”İşte, J. S'ye Leyla Zana'nın yüklediği anlam bu.

İş, daha çok iş!

İç yazışmalar
İç çatışmalar

İSİD
1992

Almanya'da işsizler eyleminin ikincisi gerçekleşti

"Yeni hükümet değil, yeni bir politika istiyoruz!"

5 Mart günü, binlerce işsiz "Artık sokağa! Yeni A-sınıfı!" sloganıyla, 250 kentte, iş bulma kurumları, bankalar, devlet kurumları ve parti büroları önlerinde işsizliğe karşı gösteriler gerçekleştirdiler. Farklı eylem biçimleriyle sermayenin Kohl hükümetine karşı tepkilerini ifade ettiler. Mönchengladbach'ta bankaların bulunduğu sokakta, München kentinde borsanın önünde gösteriler yapıldı. "Sayın Kohl yakında siz de işsiz kalacaksınız!" dövizini taşıyan işsizler, Hamburg'da coşkulu ve kalabalık bir eylem gerçekleştirdiler. Birçok kentte ise çöp torbalarını giyerek "Kapitalist uygarlığın çöpleri" resmini çizdiler. Oldenburg ve Aşağı Saksonya'da ise Deutsche Bank'ın birkaç yerel binasını işgal ettiler.

Eylemlere katılım bir ay öncesiyle karşılaştırıldığında, özellikle büyük kentlerde beklenenin altında oldu. Fakat genel katılım 50 ile 60 bin arasında idi. Son eylemlerde daha çok Doğu Almanya kentleri öne çıktı. 7 milyona varan resmi işsiz sayısı pek çok kesimi umutsuzluğa itmekte, eylemlerin Kohl hükümeti üzerinde etkili olmayacağı düşüncesi katılımı etkilemektedir. Hükümet de eylemlere katılımı düşürmek için sistemli bir çaba harcamaktadır.

İşsizlik yalnızca işsizleri etkilememekte, bütün işletmelerde sömürü sürecinde etkili olmaktadır. Örneğin son iki yıl içinde hasta raporu alanların sayısının hızla düşmesi dikkat çekmektedir. Bunun gerisinde işsiz kalmak korkusu vardır. "Rezerv ordusunun" milyonlara varması sermaye sahipleri tarafından bir baskı unsuru olarak kullanılmaktadır. Tekellerin hükümeti tarafından da aynı silah kullanılmakta, işsizlerin işsizlik parasıyla eşdeğerde ücret veren işlerde

çalışmaları zorunlu hale getirilmektedir. Mesleği ne olursa olsun işsiz her kişi önerilen işi kabul etmek zorunda bırakılmakta, önerilen işleri kabul etmeyenlerin işsizlik paraları kesilmektedir. Aynı uygulamalar sosyal yardım alanlara da getirilmektedir. Bu koşullarda genel bir işsizlik hareketinin gelişmesi uzun ve sistemli bir politik çalışma gerekmektedir.

İşsizlerin eylemi yaygınlaşacaktır

20 Ocak '98'de sendika üyesi işsizler sendikalarla birlikte işsiz ve sosyal yardım inisiyatiflerinin her ay eylem yapmak üzere birleşmesi yönünde bir çağrı yaptı. Bu çağrı değişik emekçi kesimler içinde küçümsenemeyecek bir yankı buldu. Çağrıdan kısa süre sonra birçok kentte yöresel ilk eylemler gerçekleşti. 200 ayrı kentte 50 bin insanın katıldığı bu ilk işsizler eylemi her kesimi şaşırttı. İşsiz olduğunu, sosyal yardım aldığını gizleyen insanlar cesaretle sokağa çıktılar ve seslerini duyurdular. Fransız işsizlerinin kitlesel gösterilerinin Alman işsizleri üzerindeki etkisi saymak gerekiyor bu gelişmeyi. Ancak Fransa ile karşılaştırıldığında, Almanya'da işsizlik hareketinin üzerinde yükselebileceği çok cılız bir altyapı mevcuttu. Denilebilir ki ilk eylemle bu altyapının ilk taşlarını döşedi. Yapılan bir ankette işsizlerin %65'i bu eylemlere katılacakları yanıtını verdiler. 5 Şubat'ta yapılan ilk eylem işsizliğe, artan yoksullaşmaya ve dışlanmaya karşı bir sosyal hareketlilik özellikleri kazandı. Eylemler her ay yinelenecek ve finalini 11 Eylül'de Berlin'de yapılacak olan gösteri oluşturacak.

İşsizlerin bütün yıl sürecek olan gösterilerinin seçim yılına rastlaması eylemliliğe farklı bir politika programı kazandırmaktadır. İşsizler işsizliğe

ilişkin somut çözüm arayışı içindedirler. Bu durum hiçbir somut önlem ortaya koyamayan yeni hükümet adayı Sosyal Demokrat Parti (SPD) ve Yeşiller'i zor durumda bırakmaktadır.

SPD adayının başarısı işsizlere umut vermiyor

8 Mart günü Bochum Üniversitesi kampüsünde toplanan ve 330 farklı toplumsal örgütü temsil eden 500 kişi, eyalet seçimlerini kazanan SPD'nin yeni bir hükümet çağrısını reddedercesine bir kampanya başlattılar. "Yeni hükümet değil, yeni bir politika

istiyoruz!" talebiyle açıklama yapan temsilciler, 20 Haziran günü için işsizleri, sendikacıları, öğrencileri, kilise inisiyatiflerini ve diğer sosyal grupları Berlin'de gerçekleştirilecek büyük işsizler gösterisine çağırdılar. 100 binin üzerinde katılımın beklendiği gösteriyi gerçekleştirmek için birçok kentte hazırlık komiteleri oluşturulmaya başlandı. Çağrıda serbest pazar ekonomisinin emekçilere yönelik acımasız saldırıları teşhir edilerek, sosyal-demokrat partinin yumuşak bir neo-liberal ekonomik-politikanın temsilcisi olduğu belirtildi. Ayrıca sendikalara çağrı yapılarak yıllardır egemen sınıflarla sürdürdükleri diyalog ilişkisine son vermeleri istendi. Bütün toplumsal kesimlerin katılımını hedefleyen "Bochum Çağrısı", burjuva partilerinin yerine emekçilerin inisiyatifi ele almalarını amaçlamaktadır. Emekçiler artık sosyal-demokratların demagogilerine inanmamaktadırlar.

SPD'nin başbakan adayının seçim başarısı Kohl hükümetinin çözülmesi olarak yorumlansa da, emekçilerin yaşam koşullarında bir değişiklik beklemenin büyük bir yanılgı olduğunu en iyi Alman emekçileri bilmektedirler. Son eyalet seçimlerinde sosyal-demokrat adayın elde ettiği oy başarısı sundukları programa değil,

Kohl hükümetinin artık büyük bir yük haline gelmesi gerçeğine bağlıdır. Sermaye sınıfının çıkarlarını savunmada büyük bir başarı gösteren Kohl hükümeti artık sermayenin bazı kesimleri tarafından da tercih edilmemektedir. Toplumda biriken tepkiyi düzen kanallarına akıtmak, sertleşen sınıf çelişkilerini yumuşatmak için bir hükümet değişikliği gerekli görülmektedir. Alman büyük tekelleri grupları 2. Dünya Savaşı sonrasında hedefledikleri mevzileri kazanmış bulunmaktadır. ABD ve İngiltere'de olduğu gibi "muhafazakar" hükümetlerin yerine "demokrat" ya da "sosyal-demokratlar"ın getirilmesi Almanya açısından da bir ihtiyaç olarak görülmektedir. Nitekim SPD'nin programı ile Kohl hükümetinin programı bazı nüanslar dışında bir farklılık taşımamaktadır. Çocuk parasının yükseltilmesi vb. talepler dışında emekçilerin temel sorunlarına ilişkin olarak somut hiçbir şey ortaya konulamamaktadır. Sosyal-demokratlar Alman sermayesinin emperyalist rekabette güçlü olmasını sağlayacak bütün önlemlerin savunucusu olacaklarını her fırsatta vurgulamaktadırlar. Eyalet seçimlerinde 200 bin seçmenin sandığa gitmemesinin ardında sosyal-demokratların da bir umut olamaması yatmaktadır. Popülist propaganda artık etki gücünü yitirmiştir. Önümüzdeki dönemde sosyal-demokrat demagoji etkisini tümüyle yitirecek, işsizlerin eylemleri yaygınlaşacaktır. Zira hükümet adayı SPD her ay büyümekte olan işsizler ordusunu küçültbilecek hiçbir programa sahip değildir. Sınıf mücadelesi dinamiklerinin SPD hükümeti tarafından paralize edilmesi kolay olamayacaktır. Yeni hükümet mücadeleye yalnızca ivme kazandıracaktır.

Alman Yeşiller Partisi'nin “ehlileşme” süreci tamamlandı

hazır olduklarını göstermek için özellikle temel sorunlarda “sermayeye karşı yumuşak” davrandıklarını kamuoyu önünde açıkladılar. Yeşiller bugüne kadar tartışma dışı bıraktıkları “gen teknolojisi”nin dahi “insanlara yararlı olduğu” süreci desteklenebileceği” kararı aldılar. Atom enerjisinin radikal reddi yerine, “atom enerjisini terketmenin başlatılması” formülasyonu kabul gördü. Yalnızca, dışişleri bakanı aday olarak görülen Fischer’in NATO denetiminde Alman askerlerinin görev

alması talebi kabul edilmedi. Ancak bu da Alman askerlerinin “kriz bölgeleri”nde görev almayacakları anlamına gelmemektedir. Nitekim bu konuda karar alma yetkisine sahip olan parlamentodaki Yeşiller fraksiyon, daha önce Yugoslavya’ya askeri müdahaleyi savunmuş ve onaylamıştı. Dahası Yeşiller temsilcileri Bosna’daki Alman askerlerini ziyaret ederek moral destek

vermişlerdi.

Son program tartışması Alman Yeşilleri’nin bakanlık, devlet sekreterliği vb. görevleri üstlenmek için kuyruğa girdiklerini gösteriyor. Parlamento dışı bir küçük-burjuva protestocu muhalefetten sermayenin çıkarlarını savunan bir yönetim partisine yaşanan bu evrim, egemen tekellerin övgüsüyle karşılanmaktadır. Burjuva parti temsilcileri ve büyük tekelleri tarafından Yeşiller’in kapitalist düzenin çıkarlarını savunmak için güvenilirliklerini ispatladıkları tekrarlanmaktadır. Nitekim Yeşiller 15 yıllık parlamento sürecinde görev aldıkları belediye ve eyalet yönetimlerinde sermayenin kendisini üretmesi için alınan bütün ekonomik-politik kararlarda emekçilerin aleyhine davranmışlardır. Devletin önemli yönetim kademelerine Yeşil kökenlilerin getirilmesi tekil bir olay değildir. Münster kentinin polis müdürlüğüne getirilen tanınmış Yeşil temsilcisinin ilk işi, atom çöplerinin transportunu engellemeye çalışan kitle inisiyatiflerinin bastırılması yönünde tehditler savurmak olmuştur. Yeşiller görev aldıkları eyalet hükümetlerinde de diğer burjuva partilerinden farklı hiçbir politika izlememişlerdir. Kapitalist toplumun yönetim aygıtının temel kurumlarına entegre olan Yeşiller büyük sermayenin çıkarlarını savunan politik güçlerden biri haline gelmişlerdir.

Son parti kongresinde kapitalist düzenle tam bütünleşmeyi ifade eden

yeni konum tüm açıklığıyla ortaya konulmuştur. Tekelci medyanın kongreyi canlı yayından vermesi ve Yeşilleri SPD’nin koalisyon ortağı olarak sunması da bu yeni konumla bağlantılıdır. Parti kongresine katılan delegelerin ezici çoğunluğu devlet kademelerinde görev alan yöneticilerden oluşmaktadır.

Bu partinin gerçek niteliğini programatik düzlemde ortaya koyması devrimci güçler açısından demagogik sol söylemli bir engelin ortadan kalkması demektir. Uzun bir dönem aldatmayı başardığı muhalif kesimler kendisinden uzaklaşmaktadır. Bağımsız emekçi inisiyatiflerinin gelişmesi Yeşillere duyulan tepkinin bir ifadesidir. Yeşillerin emekçi kitlelerin her geçen gün büyüyen ekonomik, sosyal vb. temel sorunlarına çözüm getirmek doğrultusunda herhangi bir önerileri yoktur. Sadece benzin fiyatlarının on yıl içinde 5 marka çıkarılacağı kararını alarak, sözde otomobil sanayine karşı tavır almışlardır.

Tekellerin egemenliğini kayıtsız şartsız savunan, onun çıkarlarını dış politika alanında da en iyi temsil edeceklerini teyit eden bu burjuva güç, ancak politik arenada kaybolmaya yüz tutan Liberal Demokrat Parti’nin (FDP) yerini alabilir. Parlamentoda üçüncü bir güç olarak SPD veya Hristiyan Demokratik Birlik’in (CDU) yardımcısı olabilir. Yeşiller kendisine biçilen bu rolle yetinmek zorunda. Alman sermayesi şimdilik bu kadarına izin veriyor.

Bulgaristan solunda gelişmeler

Bulgaristan Komünist Partisi’nin devamı olan Bulgaristan Sosyalist Partisi’nin (BSP) bünyesinde yer alan farklı politik eğilimler başlangıçta ülkenin kapitalist mafyacı gruplarca satılmasına karşı ortak tavır alabilmışlerdi. Fakat BSP seçimlerde elde ettiği başarıdan hemen sonra yönetimi Batı yanlısı “Demokratik Güçler Birliği”ne bırakmak zorunda kaldı. Parti içinde farklı eğilimler arasındaki çatışmalar belirginleşti. Sosyalist Parti’nin üye sayısı kısa sürede bir milyondan 300 bine düştü. Şimdi Bulgaristan’da sol güçler ortak bir politik platform oluşturma çabası içindeler. Marksist Alternatif, Sosyal Demokrasi İçin Birlik, Sosyalist Partiyi Birleştirme ve Yenileştirme Hareketi ve birkaç farklı örgüt bir sol

program oluşturmaya çalışıyorlar. ‘97 seçimlerinin kaybedilmesinin ardından yaşanan tartışmalar Sosyalist Parti’nin bundan sonra izlemesi gereken politik program üzerinde yoğunlaştı. Bazı gruplar Sosyalist Parti başkanı Georgi Parvanov’un 4 Şubat ‘97’de hükümetin kurulmasını sağ güçlere bırakma kararını “işçi sınıfı davasına ihanet” olarak niteliyorlar. Sosyalist Parti önderliği halk arasındaki hoşnutsuzluğu, yaygınlaşan grevleri ve sokak gösterilerini gerekçe göstererek hükümetin buna dayanamayacağını belirtmiş, sorumluluk üstlenmekten kaçınmıştı. Hükümetin Batı kuklası güçlere bırakılması, solun paralyze olmasına yol açtı. Sol güçler üzerinde baskı uygulanmakta, birçok işletmede

politik düşüncelerinden dolayı çalışanların işlerine son verilmekte, sol dergiler sürekli saldırıların hedefi olmaktadır.

Bulgaristan Sosyalist Partisi 1 Mayıs’ta 43. kongresini yapmaya hazırlanıyor. Parti yönetiminin “birlik” çağrılarına rağmen kongrenin bir ideolojik-politik hesaplaşmaya dönüşmesi bekleniyor. Kongre alternatif devrimci güçlerin çıkıp çıkamayacağını gösterecek.

Devrimci bir önderlikten yoksunluk, önemli bir mücadele geleneğine sahip olan Bulgaristan işçi sınıfının, politik mücadele alanına çıkamamasının en önemli nedeni. Ancak köklü bir geçmişe sahip komünist hareket bu ülkede er geç yeniden ayağa kalkacaktır.

‘68 öğrenci hareketinin ardından Almanya’da yaşanan politik atmosferde doğan “Yeşiller” geleneksel politik yönetim normlarını reddederek, kapitalizm dışı bir toplumsal eşitliğin savunuculuğuna soyundular. Heterojen toplumsal muhalefet inisiyatiflerini bünyelerinde toplamayı başardılar. Daha önce parlamento içinde politika yapmayı dahi reddeden bu akım, “parlamento dışı hareketi” yaratmayı esas amaç edindi. Radikal söylemler, kapitalizmin küçük-burjuva eleştirisi ve sunulan politik ütopyalar, özellikle kurumsallaşmış politik partilere tepki duyan kesimler için çekici oldu.

Ancak kapitalizm dışı yaşam tarzını öneren bu akım burjuva parlamentosunun çekiciliğine dayanamayacağını kısa sürede gösterdi. 15 yıl önce yapılan genel seçimlerde parlamentoya girmeyi başaran Yeşiller, boğazlı kazaklarının üzerine kravat takarak “aykırılıklarını” vurgulasalar da, kısa sürede takım elbise giymeye de alıştılar.

6-8 Mart ‘98’de Magdeburg kentinde yapılan parti kongresinde ilk kez hükümete hazır olduklarını vurgulayan bir program yayınladılar. Program tartışmalarında, eski parti toplantılarında olduğu gibi, karşıt görüşlerin (radikal, gerçekçi vb.) çatışması yaşanmadı, Sosyal-Demokrat Parti (SPD) ile hükümeti oluşturma hazırlıkları üzerinde duruldu. Yönetime

Çürüyüp tükenmiş bir rejim: Suharto diktatörlüğü

Muhammed Suharto, yarısından fazlasını doğrudan atadığı ve diğer kesimini de seçtiği bin delegeden oluşan Halk Danışma Meclisi tarafından yeniden devlet başkanlığına seçildi ve olağanüstü yetkilerle donatıldı. Böylece, 76 yaşındaki Suharto, Asya kıtasının en yaşlı politikacısı sıfatıyla 2003 yılına kadar dünyanın en büyük islam ülkesinin başında kalacak. Tabii bu mümkün olabilir! İktidar koltuğunun ateşten bir gömleğe dönüşmüş olduğunu en iyi Suharto'nun kendisi bilmektedir. Ancak Endonezya burjuvazisi ve Suharto aşireti o kadar sıkı ilişkiler içindedir ki, bu çıkar koalisyonunun Suharto'yu zorla işbaşında tutmaktan başka alternatifi bulunmamaktadır.

Yeniden görevi devralma töreninde yaptığı konuşmada, "son çeyrek asır boyunca tanık olduğumuz kalkınma hızından artık yararlanmayacağız", "ulus olarak kemerleri sıkmak zorundayız" diyen Suharto, "yükü beraber taşıyalım!" çağrısında bulundu. Suharto'nun emekçi kitlelere taşımayı salık verdiği yükün ağırlığı çok, bedeli yüksektir. Ve ülkede yaygınlaşan isyan ve protesto gösterilerinden de anlaşıldığı gibi emekçilerin kemerlerini daha fazla sıkmaya hiç de niyetli olmadıkları anlaşılmaktadır.

Endonezya parası rupi altı ay içinde %80 oranında değer kaybetmiş bulunmaktadır. 140 milyar dolar olarak açıklanan dış borcun 74 milyarı özel sektörün spekülasyon ve üretken olmayan yatırımlar için edindiği borçlardan oluşmaktadır. Bu miktarın 59 milyarının bu yıl içinde ödenmesi gerekiyor. Buna karşılık dünyada hiçbir ülke veya kuruluş Endonezya imzalı veya Endonezya çıkışlı senet ya da herhangi bir ödeme aracı kabul etmiyor.

Japonya ve Güney Kore bankaları milyarlarca dolar tutarındaki borçlarını tahsil edememektedirler. Hong Kong'un başta gelen bankası Peregrine, Endonezya'ya yaptığı yatırımlar yüzünden iflas bayrağını çekmek ve

kapılarına kilit vurmak zorunda kaldı. Ülkede her on şirketin dokuzunun kasaları tam takır. Bankalar müşterilerinin paralarını ödeyemez durumdadır. Ocak ayı ortalarından bu yana temel tüketim maddelerinin fiyatlarında eşî görülmemiş bir artış gözlemlenmekte, bu durum "açlık isyanları" diye adlandırılan kitle hareketlerinin patlak vermesine neden olmaktadır. IMF reçetelerinde önerildiği gibi, temel tüketim maddelerine (şeker, un, vb.) uygulanan devlet sübvansiyonlarının 1 Nisan '98'den itibaren kesilmesi durumunda, fiyat artışlarının % 250 ile % 500 arasında bir

artış göstermesi beklenmektedir. Aylık enflasyon oranı % 20'yi aşmıştır. Döviz rezervlerinin düzeyi ise güneşe bırakılmış bir buz parçasının durumuna benziyor.

Endonezya birçok bakımdan, deyim yerindeyse, savaş sonrası bir manzarayı andırmaktadır. Sekiz aydır hüküm süren ekonomik kriz ülkeyi 20 yıl geriye taşıdı, yoksul sayısı ikiye katlandı. İthal edilmesi gereken hammadde ve ara ürün kıtlığından ötürü ülke ekonomisinin önemli sektörleri tamamen durmuş vaziyettedir. Yedek parça yokluğundan dolayı kullanılamayan taşıma araçlarının sayıları günden güne artmaktadır. Piyasada sanayi ürünleri hiç bulunmamaktadır. Pamuk ithalatı yapılamadığı için toplu işten atılmalar yaşanmakta ve tekstil fabrikaları ardı ardına kapanmaktadır. Endonezya işlediği ve tükettiği pamuğun %95'ini ithal etmekte ve tekstil sektörü ülke ekonomisinde petrolden sonra ikinci sırada gelmektedir. Ulusal paranın dolar karşılığında değer kaybetmesi sonucu ithal edilen pamuk fiyatları dörde katlandı.

Kağıt fiyatları da benzer bir seyir izlemektedir. Fiyatlar kısa süre içinde dörde katlandı ve günlük gazeteler sayfa sayılarını düşürmek zorunda kaldılar. İlaç fiyatları %45 ile %300 arasında değişen bir artış kaydetti.

Bu durumun bir sonucu olarak, resmi rakamlara göre, son altı ay içinde iki milyon emekçi işini kaybetti. Bazı uzmanlar bu rakamın önümüzdeki aylarda beşe katlanacağını öngörmektedirler.

Düzen her bakımdan çaresizlik içinde kıvrınmaktadır. Örneğin hükümet, ayaklanan kitleleri Çin kökenli esnaf ve işadamlarına yönlterek, esas sorunu saptırmak ve hedefi şaşırtmak istedi. Düzenin can simidine sarılır gibi başlattığı bu ırkçı-şoven kampanyaya basıncı, ırkçı imamı, meslek kuruluşları,

politikacılar, kısacası rejimin tüm örgütsel ve toplumsal dayanağı odaklar katıldılar. Örneğin, Ticaret ve Sanayi Odaları Başkanı Abdurizal Bakri; "Endonezya şirketlerinin mülkiyetini Primubiler'e (asıl Endonezyalılar'a) dağıtmanın zamanı gelmiştir" diyerek, yabancı kökenlilerin mülkiyetlerine elkonmasını önermiştir. Ancak bu ırkçı kampanyanın hesap edilenden çok daha farklı sonuçlar yarattığı anlaşılmaktadır. Çünkü nüfusun % 5'ini oluşturan Çin kökenli kesim toplam ülke zenginliğinin üçte ikisinin mülkiyetine sahiptir. Düzenin başlatığı ırkçı kampanya üzerine, bu kategoride yer alan esnaflar ve sermaye sahipleri mülklerini hızla Avustralya'ya transfer ettiler. Yüz milyonlarca dolarla ifade edilen bu sermaye kaçıışı mevcut krizi daha da derinleştirmekten başka bir sonuç yaratmadı.

Suharto'nun IMF ile neden arası bozuldu?

Suharto'nun 15 Ocak '98 tarihinde IMF ile imzaladığı anlaşmayı uygulamaya koymakta ayak sürmesi, krizin daha da derinleşmesinin diğer bir nedeni sayılmaktadır. Aslında bir dönemler Asya'nın maliye bakanı diye hitap edilen Suharto ile IMF arasında danışıklı bir dövüş söz konusudur. Tüm barutunu tüketmiş Suharto'ya, basit bir formalite de olsa, seçimlerin arifesinde bir hareket alanı tesis etmek gerekiyordu. Söyleyecek bir şeyi olmayan, çıkıp gitmekten başka yapacak bir şeyi kalmamış Suharto'nun son çabasına yapay da olsa bir ciddiyet vermek gerekiyordu. Onun için Suharto IMF reçetelerini imzladıktan sonra tartışma konusu etti, dolar/rupi arasındaki dengeyi iradi olarak sabit tutacak bir Mali Konsey oluşturacağını açıkladı. Bu sadece itibar kazanmak için ortaya atılan boş bir iddiadır. Dünya ölçeğinde bütünleşmiş kapitalist yapının bir kenarında bağımsız durmak ve, yaşamını sürdürmek mümkün değildir. Onun ancak tam karşısına geçilebilir. Bu nedenle Suharto'nun IMF kararlarına kısmen karşı çıkması, bir nevi mali bağımsızlık talep etmesi ciddiye alınmaz bir iddiadır. Dolayısıyla, Suharto'nun bu tavrına karşı IMF'nin kredi musluklarını kapatmasına, 3 milyar dolarlık kredinin verilmesinin ertelenmesine, "danışıklı dövüş" ötesinde bir anlam yüklenemez.

Ancak sorunun gözardı edilemeyecek bir başka boyutu daha vardır. Gerek iktisadi gerekse politik bakımdan geleceği son derece sallantıda bulunan Endonezya'ya borç vermenin sakıncaları ortadadır. IMF müdahalelerinin sadece iktisadi ve mali alanla sınırlı olmadığını sayısız örnek kanıtlamaktadır. Endonezya büyük ölçekli politik ve sosyal gelişmelere gebe olduğu gibi, bu ülkenin egemen sınıfları da düzen içi bazı tercihler yapmanın arifesinde bulunmaktadır. Uluslararası sermaye IMF aracılığı ile kendi tercihlerini dayatmak istemektedir. Bu nedenle IMF'nin

Suharto'nun demagojisine misilleme olarak kredi musluklarını geçici olarak kapatması, daha çok geleceğe ilişkin endişe ve hesaplardan kaynaklanıyor olabilir. Endonezya Dışişleri Bakanı Ali Alatas ve IMF'nin yerel temsilcileri, hızlanan gelişmeler karşısında güncelliğini kaybeden istikrar paketinin olduğu gibi uygulanacağını ileri sürmekte, teminatı vermektedirler.

Neden yeniden Suharto?

Endonezya'da egemen güçlerin, tüm yıpranmışlığına rağmen, Suharto'yu yeniden devlet başkanlığına seçtirmekten başka bir alternatifleri olmadığını söylemiştik. Düzen mevcut kriz koşullarında selametini ancak kurucusu etrafında kenetlenerek bulabilir. Mevcut rejim, Suharto önderliğinde '66'da gerçekleştirilen askeri bir darbe ve onu izleyen bir milyonu aşkın komünistin katliamı üzerine inşa edilmiştir. 32 yıldır devlet başkanlığını sürdüren ve yedinci kez yeniden seçilen Suharto, politik açıdan bu uzun ömrünü, sürdürdüğü dizginsiz terör politikasının yanı sıra emperyalizme borçludur. Suharto Asya'nın bir Mobutu'su, bir Pinochet'sidir. Kapitalist dünyanın önderi ABD emperyalizmi Vietnam'da çamura gömülüp hezime uğrarken, ona en büyük desteği, toplu bir komünist kırımını gerçekleştirerek Suharto vermiştir. İşte bu hizmetin karşılığında Endonezya rejimi uluslararası sermayeden on yıllardır yıllık 5 milyar dolarlık mali yardım almakta, ondan politik hiçbir destek esirgenmemektedir.

Bugün Suharto'nun politik ömrünü tamamlaması olması ve bunun ciddi bir iktisadi kriz ortamıyla çakışması, alternatif oluşumunu güçleştirmektedir. Geride on yıllar boyu birikmiş bir miras, bir gelenek, bir pratik mevcuttur. Bel kemiğini Suharto'nun oluşturduğu bu miras toplum açısından her bakımdan bir enkazı andırırken, egemen güçler için de içiçe geçmiş bir çıkarlar ilişkisi. Suharto'nun başta çocukları olmak üzere ailesi, kabilesi ve yakın çevresi, oluşturulan iktisadi, mali ve politik yapının merkezinde yer almaktadırlar. Ülke ekonomisinin talanında aslan payını Suharto ailesi almakta, toplam servetleri 50 milyar dolar olarak tahmin edilmektedir. Batılı bir diplomat bu ilişkileri şöyle tanımlamaktadır: "Endonezya'da iktidar piramidinin tepesinde Suharto oturmaktadır, ama içinden bir kıl çekersen hepsi yıkılır."

Yani Suharto bir devlet başkanı değil, dev bir ülkenin zenginliklerini talan eden bir çetenin başıdır. Çete başının devre dışı kalması düzen içi bir hesaplaşmayı kaçınılmaz olarak gündeme getirebilir. Bu nedenle, hiçbirinin tek başına baskın çıkamadığı çetenin değişik kollarının, birarada egemenliklerini sürdürebilmeleri ve hassaslaşan düzenlerinin iç barışını koruyabilmeleri için aşiret reisi

Kosova sorunu ve emperyalist ikiyüzlülük

Yoğun ama tamamen ikiyüzlü diplomatik protestolara rağmen, Kosova'da masum insan kanı dökülmeye devam edilmektedir. Aralarında çok sayıda kadın ve çocuğun bulunduğu onlarca insan daha Sırp özel polis güçleri tarafından katledildi. Belgrad'ın estirdiği terörü ve sürdürdüğü katliam politikasını teşhir etmek amacıyla Kosovalılar 9 Mart sabahı sokaklara döküldüler. "Teröre son!", "Şiddete son!", "Biz terörist değiliz!", "Onur bizde kutsaldır ya saygı gösterilir ya ölünür!" şiarlarıyla yankılanan Kosova, 1981 isyanından bu yana son yılların en güçlü kitle gösterilerine sahne oldu.

Diğer taraftan, Temas Grubu Londra'da toplanarak gelişmeleri değerlendirdi ve Belgrad yönetimine bir "ülmatom" verdi. ABD, Rusya, Almanya, Fransa, İngiltere ve İtalya'dan oluşan Temas Grubu'nun Londra'da 9 Mart günü Kosova krizi konusunda yaptıkları toplantının sonuçları, emperyalistlerin yerel savaşlar karşısındaki geleneksel tavrını hatırlatmaktan başka bir içerik taşımamaktadır. Sırp güvenlik güçlerinin Kosova'da yaptıkları katliamın ardından belli başlı başkentlerde yoğun bir protesto ve kınama dalgası yükselmisti. Örneğin İngiltere Dışişleri Bakanı Rubin Cook "Apartheid"a benzettiği Belgrad rejimini dizginlemek için "hiç bir seçeneğin dışlanmayacağını" vurgularken, Bayan Madeleine Albright, Kosova olaylarının "yeni bir etnik ayıklamanın başlangıcını" oluşturduğunu iddia etmişti. Fransız dışişleri bakanı Hubert Vedrine ise, gelişmelerden sorumlu tuttuğu Yugoslavya Federasyonu Başkanı Slobodan Miloseviç'e karşı "güçlü, berrak ve net" bir yaptırıma gidilmesini önermişti.

Bu ve buna benzer ilk sert tepkilerin ardından, Temas Grubu'nun Londra'da yaptığı olağanüstü toplantıda net bir tavır alınacağı ima edildi. Ve dünya kamuoyu nezdinde, Balkanlar'da yeni bir soykırıma göz yumulmayacağı, seyirci kalınmayacağı görüntüsü yaratıldı.

Ancak Temas Grubu toplantısında çok daha farklı bir dil kullanılmaya başlandı. Zirvede alınan kararlardan da anlaşılacağı üzere, emperyalist güçler yeni bir Balkan savaşına yol açabilecek Kosova'daki gelişmeler karşısında alınması gereken tavrın asgarisini göstermektedirler. Rubin Cook, "Barışçıl bir harekete karşı şiddet kullanımını destekleyemeyeceğimizi açıkça söyledik" diyerek üzerine düşeni yaptığını ifade etmeye çalışırken, Madeleine Albright benzer bir formülle, "istediğimiz sonuçları elde edemedik kabul edilemez bir davranış olan

Miloseviç'e bedeli olan yaptırımları uygulayabileceğimizi kanıtlamamız gerekecek" diyerek, suya-sabuna dokunmayan bir tavır takındı. Fransız delegasyonu da zirvedeki pazarlıkları şöyle özetlemektedir: "Dengeyi bulmak zor olmaktadır. Kosova'nın bağımsızlığını ne destekleyebilir ne de destekliyormuş intibası verebiliriz. Ama, aynı zamanda da mevcut statükoyu kabullenemeyiz."

Toplantıya katılan ve isimlerinin açıklanmasını istemeyen diplomatların tepkileri çok daha açık. Ültimatoma öngördüğü sözde yaptırımlar serisini "bir havuç yığının" benzeten, yaptırımların "göstermelik" olduğunu itiraf eden diplomatlar, "sorun Miloseviç'e baskı uygulama olanaklarının sınırlılığından (yani Temas Grubu bünyesindeki anlaşmazlıklardan ve özellikle de Rusya'nın Belgrad'a sağladığı destekten) kaynaklanmaktadır", demektedirler.

Temas Grubu'nun Belgrad'a verdiği ültimatoma ana hatları şöyledir:

1) Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, Federal Yugoslavya Cumhuriyeti'ne karşı uluslararası nitelikte toplu bir silah ambargosunun uygulanması konusunda "düşünecek".

2) Sırp güvenlik güçlerinin Kosova'da ya da terörist eylemlerde kullanabilecekleri teçhizatların satışına ambargo konulacak.

3) İspanya eski başbakanı Felipe Gonzalez "aracılık yapma misyonu" ile görevlendirilecek.

4) Makedonya'da bulunan Birleşmiş Milletler askerlerinin görev süresi uzatılacak.

5) Kosova'da şiddet kullanımında taraf olmuş Sırlara vize verme işlemleri askıya alınacak ve Federal Yugoslavya Cumhuriyeti'ne yapılan mali yardımlara, doğrudan yatırım finansmanlarına ara verilecek. (Rusya bu iki önlemin hemen yürürlüğe konmasına karşı olduğunu belirtti).

6) Belgrad'dan, "on gün içinde Kosova'daki katliamdan sorumlu özel polis güçlerinin geri çekilmesi, bölgeye Kızıl Haç, Temas Grubu ve başka insani yardım örgütleri temsilcilerinin giriş çıkışlarının serbest bırakılması, Kosovalı Arnavut yöneticilerle bir diyalogun başlatılmasına resmen söz verilmesi" talep edilecek.

7) La Hey'de bulunan Uluslararası Ceza Mahkemesine, "Kosova'daki şiddet eylemlerinin kendi yetki alanına girip girmediklerinin belirlenmesi amacıyla bilgi ve belge toplamaya" çağıran bir talep iletilecek.

8) Ayrıca, Temas Grubu'nu oluşturan altı devlet, "Kosova'nın bağımsızlığına ve mevcut statükoya karşı olduklarını, daha ileri düzeye çıkartılmış bir özerk statüden yana olduklarını" hatırlatarak, "Kosova Kurtuluş Ordusunun veya başka bir grubun ve bireylerin başvurdukları terörist eylemleri mahkum ettiklerini" belirtmektedirler.

Bir ültimatoma çok esnek bir niyet beyanatına benzeyen bu kararlara Belgrad'ın verilen on günlük süre içinde göstereceği tepkiyi ve Kosova'daki gelişmelerin seyrini görüşmek üzere Temas Grubu 25 Mart günü Washington'da yeniden toplanacak.

Ancak hemen belirtmek gerekir ki ABD emperyalizmi Balkanlarda Kosova şahsında yeni bir barut fıçısının tutuşmuş olmasına iyi gözle bakmaktadır. Kosova'daki bazı Arnavut grupların "USA, you can help us!" şiarları atmaları Balkanlarda mevzi edinmek isteyen Washington için körüklenmesi gereken bir umut ışığı olarak görünmektedir. Arnavutların bu talebinin daha güçlü ifade bulması ise, kuşkusuz Miloseviç'in terörün dozunu daha da arttırmasına bağlıdır. Onun için bir yandan Miloseviç'i tehdit etme, Belgrad yönetimine yaptırım uygulama izlenimi verilirken, öte yandan da kan dökülmesini engellemek için herhangi bir somut önlem almaktan özenle kaçınılmaktadır.

Suharto'ya halen ihtiyaçları vardır. Çünkü Suharto, bir rejim muhalifinin tanımladığı gibi, başlı başına bir kurumdur; sorun "ülkenin bir numaralı problemine dönüşen Suharto'nun nasıl kovulacağı sorunudur". Bir başka muhalif Yusuf Wanandi; "Endonezya Titanic gibidir. Tarihi bir Yunan trajedisini andırmaktadır. Barışçıl bir değişimin olabileceğine inanmıyorum. Çünkü Suharto müsaade etmez", demektedir.

Bu söylenenlere şunu ekleyebiliriz: Emekçi kitlelerin başkaldırmaya başladığı, isyanların sayısının arttığı, ülke geneline yayıldığı bir dönemde, egemen sınıfların Suharto sonrasına hazırlamak için bir iç çekişmeye girmesi geleceği açısından bir tehliktir. Bir muhalifin tanımladığı gibi, günümüzde "Suharto'nun konumu kaplanla yan yana ilerleyen kralın konumudur. Eğer kral atından inerse kaplan onu yer!". "Kaplan" terimi ile emekçi kitleler kastedilmektedir.

Ancak ülkede muhalefet Suharto'yu kovabilecek konumda değildir. Devrimci akımların konumu ve güçleri hakkında sağlıklı bir bilgi edinmek zordur. Son dönemde seslerini duyurmaya çalışan legal muhalefet örgütleri ise net bir politik kimlikten yoksundur. Çünkü bu toplum onyıllar boyu koyu bir terör eşliğinde apolitikleştirildi. Bugün insanlar politik nedenlerle değil, maddi sıkıntılar yüzünden isyan etmektedirler. Bu gerçeği, yani mevcut politik örgütlenmelerin zayıflığını legal muhalefetin önderlerinden Megawati Sukarnoputri; "Eğer ülkede bir ayaklanma yaşanırsa, biz ayaklanmaya önderlik etme durumunda değiliz. Sakin olmaya çağırıyoruz. Suharto'nun ölmesini bekliyoruz", diyerek özetlemektedir. "Açlık isyanlarından" hareketle kendiliğinden gelişecek bir ayaklanma Suharto'yu pekala götürebilir. Bu ihtimali ciddiye alan Suharto'nun, Cakarta'nın güneyindeki bir havaalanında üç uçağı hazır bulundurarak, her an ailesini yurt dışına kaçırmak için beklettiği iddia edilmektedir.

Endonezya toplumu hızla bir yol ayrımına doğru ilerlemektedir. Dinci muhalefetin önderlerinden Amien Rais toplumun bu konumunun önünde duran perspektifleri isabetli bir tarzda ve şöyle tanımlıyor: "Bizim ülkemiz için üç değişim teorisi mevcuttur: Askeri darbe, devrim ya da demokratik yolla değişim. Kan dökülmesine meydan vermemek için biz üçüncü yolu seçmiş bulunuyoruz". Batılı bir gözlemci ise Endonezya konusunda şu değerlendirmeyi yapmaktadır: "Unutmamak gerekir ki, Batılılar muhalifleri konuşmaya teşvik etmekte ama onlara ne para ne de silah temin etmektedirler. Görece bir istikrar adına ABD üstü kapalı bir tarzda Suharto'yu desteklemeye devam etmektedir."

Suharto'nun yeniden devlet başkanlığına seçilmesi vesilesiyle batılı bir gözlemcinin yaptığı şu analiz mevcut durumu ve yakın geleceği özlü bir biçimde özetlemektedir: "Çok sayıda insan yeni hükümetin iktisadi sorunların baskısı karşısında ancak birkaç ay dayanabileceğini düşünmektedir. Ordunun yeniden müdahale etme riski mevcuttur. Suharto rejimi başladığı gibi çökebilir. İflas etmiş bir ülkeyi kan gölüne dönüştürerek!"

Meksika: Emperyalistler Chiapas'a yönelik katliam hazırlıklarına destek veriyorlar

Zapatist hareketi imha hazırlıkları sürüyor

200 kişilik uluslararası komisyonun iki haftalık Chiapas gözlemleri geçtiğimiz hafta yapılan bir basın açıklamasıyla dünya kamuoyuna duyuruldu. Tanınmış aydınlardan oluşan komisyon üyeleri gezi süresince devlet güçlerinin büyük engellemeleriyle karşılaştılar. Yanı sıra bizzat devlet medyası, gezi boyunca sürdürdüğü “yabancılar ülkemizi işgal ediyor” kampanyasıyla, sürekli olarak paramilitarist güçleri aydınlara karşı kışkırttı.

Meksika'da egemen oligarşik güç, ABD emperyalizminin desteğini de arkasına alarak, Zapata Ulusal Kurtuluş Ordusu'nu (EZLN) askeri yöntemlerle bastırma, kızılдерili halkın her türlü direnişine son verme kararlılığında. Zapatalara destek veren birçok köyün paramilitarist güçlerce ablukaya alındığını belirten gözlemciler, köylere her gün saldırılar düzenlendiğini, halk içinde EZLN'ye aktif destek veren kişilerin katledildiğini belirtmekte, kilise kökenli insan hakları savunucularının dahi hedef haline getirildiğine dikkat çekmektedirler.

Oligarşinin oyalama taktiği

1 Ocak '94 ayaklanmasından bu yana hükümet, EZLN'yi yalnızlaştırmak, desteğini kesmek ve yormak için oyalama taktiğini başarılı bir şekilde uygulamaya koydu. Dünya kamuoyunun artan baskısı ve Meksika'da yaygınlaşan kitle direnişi karşısında hükümet EZLN ile sorunun çözümü için barış görüşmeleri başlattı ve bu görüşmeleri uzun bir sürece yayarak dünya kamuoyunun ilgisini zayıflatmayı başardı.

Gelinen yerde bir taraftan EZLN üzerinde askeri çözüm doğrultusunda baskılar yoğunlaşırken, diğer taraftan içişleri bakanı Francisco Labastida '96 yılında hükümetle Zapatalar arasında imzalanan uzlaşma taslağının yeniden masaya yatırılması gerektiği üzerine açıklamalar yapmaktadır. Hükümet özellikle ilk anlaşmada kararlaştırılmış

bulunan kızılдерili halkın yaşadıkları bölgeler üzerinde kendi denetimlerini (otonomi) öngören paragrafların değiştirilmesini talep etmektedir. Bu maddelerin değiştirilmesi, gerçekte EZLN ile imzalanan anlaşmanın tümüyle boşa çıkması anlamına gelmektedir. İçişleri bakanı Zapataların bu öneri üzerinde düşünmelerine dahi tahammül edememektedir. Hükümet aracısının öneriyi Zapatalara bildirmesinin ardından Chiapas'ın bütün bölgeleri yoğun askeri güçlerle takviye edilmiştir. Bu askeri yığınak devlet güçlerinin yeni bir saldırı hazırlığı yaptığını göstermektedir.

Ocak ayında gerçekleştirilen bu askeri yığınak Zapataların anlaşmayı imzalamaları için yalnızca bir baskı aracı olarak kullanıldığı biçiminde yansıtıldı. Egemen güçler bir yandan saldırı hazırlıkları yaparken bir yandan da askeri bir saldırıya niyetli olmadıkları görüntüsünü vermeye çalışıyorlardı.

Sonuçta Zapatalar ya egemen güçlerin istediği doğrultuda yeni bir antlaşma imzalamak ya da “yok edilmek” ikilemi ile karşı karşıya bırakıldılar. Bu dayatmaya karşı çıkan Zapatalar daha önce imzalanan

anlaşmanın virgülünü dahi değiştirmeye yanaşmayacaklarını belirterek hükümetin önerisini reddettiler.

Bunun üzerine devlet güçleri askeri saldırı hazırlıklarına giriştiler. Devlet başkanı Zedillo, *New York Times*'ta, 22 Aralık '97'de gerçekleştirilen saldırıda yaşamını kaybeden 45 kişinin sorumlusunun Zapatalar olduğunu açıkladı. Bu açıklama saldırının niyetinin açıkça ortaya konulmasıydı. Nitekim bu açıklamanın ardından paramilitarist güçlerin Chiapas bölgesindeki saldırıları yoğunlaşmaya başladı. Bu saldırılara son vermek gerekçesiyle bölgeye askeri güç yığan Zedillo hükümeti Zapataları tasfiye etme koşullarını da yaratmış oldu.

Gelinen yerde Zapataların üsleri olarak bilinen birçok yer askeri olarak çembere alınmış durumdadır. Ancak oligarşik güçler planladıkları askeri saldırı sonucunda gerçekleştirecekleri katliamlara yabancı gözlemcilerin tanık olmasından epeyce rahatsız olmaktadır. Bu nedenle sistematik bir biçimde bu gözlemcilerden dolayı “ulusal çıkarlarımız tehlikede” propagandası yürütülmektedir. EZLN'nin esas olarak dış güçler tarafından yönlendirildiği iddia edilerek, kitlelerin verdiği desteğin önü kesilmeye çalışılmaktadır. Sözde yabancıların Chiapas bölgesindeki çelişkileri kullanarak burayı yabancı

güçlerin denetimine vermeyi amaçladıkları propaganda edilmektedir.

Bu kampanya ile EZLN'nin haklı direnişi ve kızılдерili halkın meşru talepleri karartılmaya çalışılmaktadır. Meksika hükümetinin bu sistematik propagandası sayesinde rahatlayan birçok batılı emperyalist güç de askeri saldırıya olumlu sinyal vermektedir. Bütün batılı merkezler askeri bir saldırının uzak olmadığı bilgisine sahip durumdadırlar. Zamanlama konusunda ABD emperyalizminin işaret vermesini beklemektedirler. Zira ABD yönetimi Chiapas ayaklanmasından bu yana “yatırımcıların epeyce zarar gördüklerini” belirterek, uzun bir zamandır ayaklanmanın bastırılmasını talep etmektedir.

Bu noktadan sonra Zapatalara nefes aldirtacak, askeri saldırının önüne geçecek tek güç Meksika işçi sınıfı ve emekçilerinin direnişi olabilir. Bu gerçeğin bilincinde olan devrimci güçler Chiapas'la dayanışmak, Zapata hareketinin bastırılmasını engellemek için bir kampanya başlatmış bulunmaktadır. Birleşik bir kitle eylemi bugün için bir askeri saldırıyı engellemeyi başarsa da, son tahlilde belirleyici olan Zapataların üzerinde yükseldikleri politik platformdur. İktidarı hedeflemeyen bir silahlı devrimci gücün “barış” koşullarında varlığını sürdürebilmesinin hiçbir güvencesi yoktur.

Netanyahu'nun Avrupa gezisi

“Ortadoğu barış süreci” oyalama taktikleri ile sürüyor

İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu, izlediği “barış karşıtı” çizgiye karşı gelişen uluslararası tepkiyi yumuşatmak için, dört gün içinde Madrid, Bonn, Oslo ve Londra'yı ziyaret etti. Güney Lübnan'dan çekilecekleri imajını vermeye çalıştı.

Netanyahu Oslo Antlaşması'nın tıkanmasının esas sorumlularının Filistinliler olduğunu iddia etmektedir. İsrail'e göre Filistin yönetimi İsrail'in güvenliğini korumaya yönelik önlemleri almaya yanaşmamaktadır. Bu, İsrail'in güvenliğinin nasıl sağlanacağına, Oslo Antlaşması'nın nasıl gerçekleştirileceğine İsrail'in karar vermesi anlamına gelmektedir. ABD emperyalizminin tam desteğini alan Netanyahu şimdi de Avrupalı emperyalistleri izlediği politikaya destek vermeye ikna etmeye çalışmaktadır.

“Lübnan İnisiyatifi” adı altında yeniden gündeme gelen İsrail-Filistin görüşmeleri Oslo Antlaşması'nın detaylarının tartışılmasını amaçlasa da, gerçekte zaman kazanmaya yönelik bir taktiktir. Bunun bilincinde

olan Filistinli emekçiler bu yeni “barış oturumları”nı protesto etmekte, bu sürecin çıkmaza girmesinde Filistin burjuvazisini de sorumlu tutmaktadırlar. Yeni Filistin burjuvazisi barış görüşmelerinde Filistin halkının ekonomik-politik çıkarlarını değil kendi çıkarlarını gözetmektedir.

Filistinli emekçilerin artan tepkileri üzerine, Filistin delegasyonu sözcüsü, Oslo Antlaşması'nın yerine getirilmediği koşullarda sonuçlar üzerinde bir tartışmaya yanaşmayacakları doğrultusunda bir açıklama yapmak zorunda kaldı. Tam bu süreçte Netanyahu da İsrail'in BM Güvenlik Kurulu'nun 425 no'lu kararını kabullenmeye hazır olduklarını açıkladı. Amaç “barış süreci” inisiyatifi ele geçirmektir. Bu karar İsrail'in 1978 yılında işgal ettiği güney Lübnan “güvenlik şeridi”nin boşaltılmasını talep etmektedir. Bu “güvenlik şeridi”ne karşı İsrail'de de tepkiler yoğunlaşmaktadır. Zira bu bölgede şimdiye kadar çok sayıda İsrail askeri yaşamını yitirmiştir. Bir güvensizlik bölgesine dönen bu saha

İsrail açısında çoktandır çekiciliğini yitirmiştir. Ayrıca bu şeridin ön kısmında uzun bir dönemden beri oluşturulan yerleşim bölgeleri güvenliği sağlamayı üstlenmiş bulunmaktadır.

Netanyahu bu çekilme karşılığında birçok koşul ileri sürmektedir. “Güvenlik şeridi”ni terketmek için Lübnan ordusunun güvenliği üstlenmesini ve Hizbullah güçlerini silahsızlandırmasını talep etmektedir. İsrail Haziran 1967'de işgal ettiği topraklar üzerindeki varlığını “ulusal güvenlik”lerini sağlamak üzerinden savunuyordu. Bu süre içinde oluşturulan ve stratejik bir amaca hizmet eden yerleşim birimleri yeni “ulusal güvenlik” alanı olma işlevini üstlenmiştir.

Ortadoğu “barış süreci” sadece Filistin'deki devrimci güçlerin paraliz edilmesine, Filistin devriminin engellenmesine hizmet etmiştir. Bu emperyalist strateji başarı sağladığı andan itibaren de bir oyalama taktikine dönüşmüştür. Netanyahu nun son Avrupa gezisi de buna hizmet etmektedir.

Öykü... Öykü... Öykü... Öykü.. Öykü... Öykü...Öykü..

KENDİ ELLERİMİZLE KÜREYECEĞİZ BU TOPRAĞI...

(1. BÖLÜM)

Otoyolda bir sürü arabanın içinde bir tanesi özellikle dikkat çekiyordu. Son model, siyah bir mercedesti bu. Ne ki dikkat çekmesi son model mercedes olmasından değil, sağa sola yalpalayarak yol almasındandı. Halbuki yol üzerinde en az iki tane kontrol noktası vardı. Trafığın bu arabayı durdurulması, durdurulursa şoförün ehliyetine el koyup, arabayı çekmeme olukça şaşırtıcı. Şaşkınlığa vesile olan şeyi, rüşvet gibi adli bir olayla açıklamak pekala mümkün ama, işin aslı hiç de öyle değil.

Sözü fazla uzatmadan arabanın içinde ehemmiyetli şahsiyetlerin olduğunu söylemekte yarar var. Bunu söyledikten sonra trafığın bu arabayı neden çekmediği, çekemediği anlaşılır oluyor. Ne de olsa her yasa gibi trafik yasaları da normal vatandaş için geçerliydi. Böylesi ehemmiyetli şahsiyetler için ise yasa masa hak getire. Rahatlıkla kafayı çekip araba kullanabilirler. Yeter ki damarlarında alkolün yanında bir miktar "halis Türk kanı" da dolaşıyor olsun. Gerisi faso fiso...

Arabayı kuş bakışı izlemeyi bırakıp, şöyle bir içine seyirtiyoruz. Dört adet muhtelif ebatlarda şahsiyet var içerde. Biri dişi, üçü er kişi. Yüzler hiç yabancı gelmiyor. Bu yüzleri bir yerden tanıyoruz, ama nereden?

Konuşmalarına kulak verelim biraz, belki nereden tanıdığımızı çıkarabiliriz.

"Gonca yenge bu Reis var ya çok sağlam biridir çokook!..Ben bunca insan içinde Reis gibisini görmedim." dedi arabayı kullanan. Hemen yanında oturan da başını emme basma tulumba gibi sallayarak onu onayladı. Bu tulumba herhalde spastik özrüldü. Gözleri yuvalarından fırlamış, fıldır fıldır dönüyordu. İnsanın yüreğinde güvenden yana ne varsa silip süpürüyordu o gözler. Birazdan öğrenebiliriz belki ama, sanki kendi halkına ihanet ediyor gibi bir hali vardı. Daha doğrusu gözleri böyle bir izlenim veriyordu.

Biz yine arabanın bütününe dönelim. Arka koltukta oturan dişi kişi bunca övgünün itkisiyle, yanındaki Reis'in koluna dolanıp, başını omzuna dayadı. Reis o sıra kokain çekmekle meşgul olduğundan dişi kişinin bu kedimsi ilgisini pek algılayamadı.

"Hüseyin sen de ister misin biraz?" dedi şoföre.

"Yok Reis ben şimdi almayayım. İçkiyle karıştırınca kötü çarpıyor."

"Ya sen pörtlek (dostları ona böyle derlermiş!), sen ister misin?"

"Hayır bende almayayım. Bu merete bir türlü alışamadım. Arada bir akşamdan akşama sarıyorum çift kağıtlı

bir ciğaralık, o bana yetiyor."

Reis sinsice güldü. Zaten o hep böyle gülermiş.

"Köftehor! Demek sadece kendi ticaretini yaptığın malı kullanıyorsun. Ara sıra bizim maldan da kullan. Kullan ki dostlar alışverişte görsün. Bak bu son parti mal bir harika."

"Seni mi kıracağım Reis. Ama sonra alayım." Pörtlek (biz dostu olduğumuzdan değil, başka bir şekilde ifade edecek bir isim henüz bize ulaşmadığından böyle diyoruz. Spastik desek daha mı iyiydi yani!), mal konusunda gönlünü aldıktan sonra, o da Reis'e şapır şupur övgüler düzmeye başladı.

"Ha ... Gonca yenge, bak ben Reis'in bütün arkadaşlarını tanırım. İdi Amin'i, Çelik'i, İmparator'u da gıyaben tanırım. Allah seni inandırсын hiçbirisi Reis'in eline su dökemez. Ha ...Gerçi İdi Amin de yaman adamdır. Bahçelievler'de bir komünisti askı teliyle boğacak kadar gözükara, vatanperver bir adamdır, ama yine de Reis kadar olamaz."

"Bahçelievler'de onların başında ben olmasaydım, İdi Amin zor yapardı o işi." dedi Reis, eylemi kıskançlıkla sahiplenerek.

"Ben de onu diyordum Reis. Ha, herşey sende bitiyor. Valla ben bizim orada bir iki teröristi patoza atıp parçalattım ama, bu askı teliyle boğmanın yanında pek orjinal bir fikir değil."

"Yok ya patoza canlı canlı mı attın adamları?" Hüseyin ihya olmuş bir halde sormuştu soruyu.

"He valla !..Az bile yaptım?"

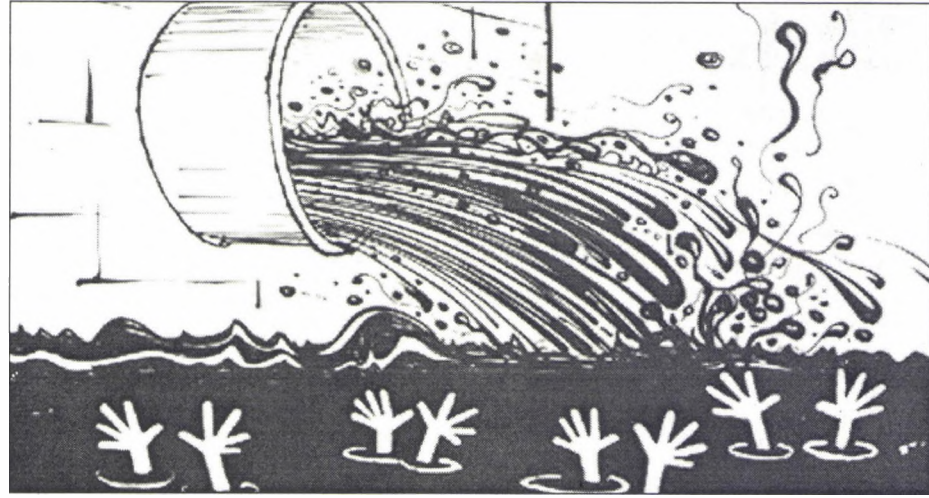
"Yakışır sana pörtlek, yakışır." dedi Reis, ağzı gözlerinde pörtleğe, sırtını sıvazlayarak.

Bir süre sessizlik hakim oldu arabaya. Bu hakimiyeti yine Hüseyin sarstı.

"Ya Reis, ne diyordum. Teslim olsan iki, çok çok üç ay yatar çıkarsın. Çoğu davan zaman aşımına uğradı zaten. Uğramayana da bir hal yoluna koyarız. Diyeceğim o ki, rahat hareket edersin. Di mi pörtlek?"

"Hüseyin doğru söylüyor. Ama şimdi olmaz. Ha, kamuoyunu oyalayacak bir gündem yaratalım önce. Millet gündemle uğraşırken biz de Reis'in işini hallederiz."

"Hayır canım, niye teslim olayım?" diye çıkıştı Reis. "Şimdikinden daha rahat nasıl olabilirim? İstedğim zaman yurtdışına çıkıyorum, yeşil pasaportum var. Meclis'e desen, belki de vekillerden çok gidiyorum. İstedğim vekille de görüşüyorum. Emniyet desen ikinci adresim gibi. Memlekette tanımadığım emniyet müdürü PDF Kitap Arşivi <https://ranney.org> sıralar azalsa da, arada bir de bir iki

terörist öldürüyorum. Silah desen her daim belimde. Daha sayayım mı? Bundan daha rahat nasıl olunur?"

"Sen de haklısın. Reis."

Konuşma hoş-beş derken nasıl olduysa Yüksekova çetesine geldi. Daha yeni yakalanmıştı onlar da.

Hüseyin birkaç saniye kafasını toplamaya çalıştı. Ancak ondan sonra Reis'in sorusunu yanıtlayabildi.

"Hiç sorma Reis. Yine teşkilatlar arası iletişimsizlikten patladı olay. Bunların bir kısmı JİTEM'ci, bir kısmı bizden, özel timci. Ama emniyetin bunlardan haberi yok. Kalkmış bunlar birini kaçırmış, fidye istemişler. Emniyet de ne bilsin, gitmiş yakalamış bunları. Hatırlamıyor musun? Seni bile kaç kere yakalamışlardı. Ama sende gerekli adamların imzasını almış belgeler olduğundan kolay yırtıyordun. Onlarda böyle belgeler yok tabi. Hangisine vereceksin ki, adamların bazısı itirafçı, bazısı korucu, sen alınma pörtlek, sen başkasın. Aslında yine olayın üstü örtülürdü hemen, ama, birileri medyaya bilgi sızdırmış. Şimdi de örtülür ama hem biraz zaman alacak, hem de bir ikisi kurban edilecek."

"Yalnız iletişimsizlik değil, arada bir itilaf da var Hüseyin. Bak ben yıllarca MİT'e çalıştım. Sonra baktım ekmeğin büyüğü emniyette var, hemen kapağı oraya attım. Çekemedi MİT'çiler, ardından şu hercai Doğu'ya hakkımda bilgi sızdırdılar. Biliyorsun Doğu onlara daha yakın durur."

"Haklısın Reis" diyerek onayladı pörtlek kadim dostunu. "Ha ... O bir yana da, bence Yüksekova işini basına itirafçılar sızdırmıştır. Onlara hiç güvenim yok. Herkesi satar onlar valla !.. Ha ... Yaman savaşıyorlar. Tamam. Kullan bir-iki operasyonda, sonra sık kafasına bir tane gönder ölmüşlerinin yanına ..."

"Öyle deme pörtlek. İtirafçılar epey işimize yaradı. Hem teröriste karşı savaştırıyoruz, hem de ayak işlerimizi yaptırıyoruz. O kadar uyuşturucunun hamallığını kim yapıyor sanıyorsun?"

"İyi de, o zaman bunları sıkı

denetlemek gerek ..."

Sohbetleri bu minvalde bir süre daha devam eder. Arkada oturan dişi kişi bu sohbetten sıkıldığından, ortalığı renklendirmek için ilginç bir soru atar ortaya.

"Ne düşündüm biliyor musunuz? Şimdi tam şu Susurluk'a girdiğimiz sıra bir kaza geçiresek, üçümüz ölse birimiz sağ kalsa, mesala sen pörtlek sağ kalsan, ne yaparsın sonra? Başın belaya girer mi?"

"Hiçbir şey olmaz." dedi pörtlek kendinden emin. "Hatta biraz iyileşince çıkarım televizyona çatır çatır Reis'i savunurum. Bizim Behiç var. O da teşkilattan sayılır. Onun programına çıkarım. Daha sonra belki dava açarlar. Bilemedin çok çok mecliste bir komisyon oluşturulur. Gider orada da herşeyi unuttum derim, gözlerinin içine baka baka."

"Bu gözlerle?.."

"He ...Bu gözlerle."

"Yutarlar mı peki?"

"Yutarlar, yuttukları gibi yuttururlar da. Ha ...Bir ikisi çıkar da yutmadım derse, biz yutturmasını biliriz. Hem hiçbirisi böyle birşey diyemez. Hepsinin de en az bir iki kozu var elimde. Muhalefet partileri çıkar, hesabını soracağız der bunun , laf olsun diye işte. Maksud millet teröristin kucağına gitmesin. Onlar hesabını soracağız der, millet de onların peşi sıra seğirtir. Ha ...Ne olur böylece ? Herkes uyur ve söylediğim herşeyi yutar."

"İnanamıyorum?" dedi dişi kişi.

"İnan yenge inan. Sen beni bırak, başbakanımız bile çıkar mecliste Reis'e şerefli der. Millet de mel mel bakar ona ..."

"Mehmet'in başı biraz ağrır belki. Bende ruhsatta onun imzası var ya." dedi Reis .

"Ona bir şey olmaz." dedi Hüseyin. Adamın bin operasyonda imzası var. Onu harcamayı kimse göze alamaz. Çok çok biraz geriye çekerler belki. O da bir süreliğine. Aman yenge nereden bulup çıkarıyorsun bu orjinal fikirleri..."

Araba bu arada Susurluk'a vamiştı...

EKİM

*İşçi sınıfının kurtuluşu
kendi eseri olacaktır!*

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN!

Sayı:187, 15 Şubat '98, Başyazı

Baharı kilometre taşı yapalım

Dönemin olanakları ve sorumlulukları

'98 bahar dönemi önümüzde uzanıyor. Sancılı, gel-gitli yılların ardından, devrimci bir sınıf ve kitle hareketinin ciddi olanaklarının biriktiği bir evreden geçiyoruz.

Günün devrimci imkanlarına ve sorumluluklarına bakmadan önce geçen sürecin özelliklerine bir gözatalım.

İşçi sınıfı hareketinin kendiliğinden gelişimi, '91 sonrasında, sermaye ve devletin saldırıları altında kırılmıştı. Sonraki yıllar işçi sınıfı hareketinin mevzi direnişlerle çıkış arayışlarına tanıklık etti. Bu aynı süreçte '95 Mart'taki Gazi halk direnişi bir dönemci işaretledi. Biriken yoğun ve karmaşık çelişkiler toplumun ezilen sınıf ve katmanlarında güçlü arayışlara zemin döşüyordu. Yoğun bir sömürünün yolaçtığı ağır bir yoksullaşma ve sefalet ile buna eşlik eden yoğun devlet terörü bu arayışı sürekli tazelemektedir. '95 Gazi direnişi, sermaye devletin iğrenç bir oyununun açığa çıkarılması ve devrimci kitle şiddetiyle yanıtlanmasıydı. Bu ezilen yığınların çıkış arayışları için yeni bir soluk oldu. Sonuçlarını '95 ve '96 1 Mayıs'larında ortaya koydu.

'95 Mart'taki Gazi direnişinden '96 1 Mayıs'ına ve '96 1 Mayıs'ından günümüze olan süreç, iki temel olguyu bütün açıklığıyla gözler önüne sermiştir. Birincisi, toplumun işçi sınıfı dışındaki ezilen yığınlarında da güçlü bir mücadele istek ve azmi mevcuttur. '96 1 Mayıs'ında doruğuna çıkan arayış ve istek bunun dolaysız ifadesidir. Ama bu aynı istek ve arayışın diğer yüzü, güçlü ve gerçek bir önderlik ihtiyacıdır.

Buradan ikinci temel olguya geliyoruz. '95'ten '98'e bu aynı süreç, küçük-burjuva devrimciliğinin güçlü ve gerçek önderlik ihtiyacına yanıt vermenin yapısal olarak ne kadar uzağında olduğuna tanıklık etmiştir. Kazanılan asgari başarı ve süreçten güçlenilerek çıkmış olması bu gerçeği değiştirmiyor. Zira, '80'ler ve '90'ların başında dünyada ve Türkiye'de boy veren iki gerici dalganın etkileri ve düzenin çok yönlü hazırlık ve tahkimatı koşullarında, devrimci kitle hareketinin ihtiyaçlarına yanıt vermenin sorunlarıdır söz konusu olan. Bu, bütün ezilen ve sömürülenlere işçi sınıfının önderliği, doğal olarak da işçi sınıfına devrimci önderlik demektir. Sürecin somut seyri bu temel doğrunun yeniden ve tersten bir doğrulanması olmuştur. 1 Mayıs '96 sonrası düzenin cepheden ve çok yönlü saldırısı kitle hareketinin geri çekilmesine yetmiştir. Cezaevlerindeki ölüm orucu direnişinin pervasız hücum ruhu dahi bu durumu esastan değiştirmeye yetmemiştir. '97 1 Mayıs'ı ışığında daha açık görülür hale gelen bu olgu, 1 Mayıs '96'dan '98'e gelen dönemin temel bir özelliği olmuştur. '96'nın sonunda gündemleşen

Susurluk bu tablonun üzerine oturmuş, ona esastan yeni boyutlar eklemiştir. İşçi sınıfının ve ezilen yığınların hareketinin bunca sancılı seyrettiği yıllarda Kürt ulusal özgürlük mücadelesi neredeyse tek başına düzeni ağır sorunlar ve açmazlarla yüzyüze getirmeye yetmiştir. Burjuva cumhuriyeti bir kontr-gerilla cumhuriyeti haline gelmiş, siyasal düzlemde artık hemen bütün düzen partileri ezilenler için umut olmaktan çıkmıştır. Bir dönem düzen eliyle beslenen, sosyal demagojiyle ezilen yığınları kendine bağlayan RP, düzen için olmasa da rejim için ciddi bir sorun olmaya başlamıştır. Ve daha önemlisi, sermaye düzeninin onulmaz yapısal ekonomik sorunları onun istikrar paketlerine rağmen ısrarla su yüzüne vurmaktadır.

Susurluk ve 28 Şubat MGK toplantısının, bütün bu tabloyu, ekonomik ve siyasal düzeyde bir yeniden düzenleme operasyonu olduğu bugün daha açıktır. Bu operasyon amacı ve çapı bakımından ancak 12 Mart ve 12 Eylül'le kıyaslanabilir. Sınıf ve kitle hareketindeki ağır sancı ve gel-gitler, sermaye düzenine Susurluk restorasyonu-tahkimatını zamana yayılan bir tarzda ve görece "yumuşak" bir biçimde yapma imkanı vermektedir.

'98 baharını, baharın zirvesi olarak 1 Mayıs'ı, mevcut tabloyu işçi sınıfı ve devrim cephesi için yeniden düzenleyecek ve süreci farklı bir rotaya oturtacak bir evrenin güçlü bir ilk adımı yapmanın imkanları nerededir?

'96 1 Mayıs'ı sonrası geri çekilen ve Susurluk dönemi boyunca laiklik-şeriat ekseninde önemli ölçüde hareketsiz bırakılan emekçi kitle hareketi, yeni bir evrenin başında olduğunun açık işaretlerini vermektedir. MGK-TÜSİAD'ın Anasol-D hükümetinin uygulamalarının pratikte görülmesi ve az-çok yaşanarak sınanmasının ardından, kamu çalışanları hareketi, öğrenci hareketi ve nihayet işçi hareketi önemli işaretler vermiş bulunmaktadır. Kamu çalışanları hareketi '91 sonrası işçi hareketinin kırılması döneminde, dinamizmiyle '91-94'lere kadar ezilen yığın hareketine hep taze bir soluk ve moral kaynağı oldu. Reformist-icazetçi bir önderliğin sendikaların merkez yönetimlerini önemli ölçüde tutması, hak alma süreçlerini hükümetlerle pazarlıklara endekslemesinin sonucu olarak hareket bir dönem yorgunluk-durgunluk dönemine girdi. Bu aslında hareketin geldiği noktada sadece kendi içinden devrimci bir önderlik çıkarması sorunu değil, toplumda kendisine önderlik edecek başka bir siyasal kuvvet/sınıf aramasının ifadesiydi. Bu

yorgunluk-durgunluk döneminin esasta bir yenilgi değil soluklanma evresi olduğunu, gerek bugüne kadar geçen süreç içinde kısmi çıkışlarla, gerek 11 Aralık'ta gerçekleşen geniş katılımlı genel greviyle ortaya koymuştu. Sermayenin programının dolaysız ürünü olarak gündemleştirilen kamu çalışanları sendika yasa tasarısı yaygın ve militan bir eylemlilikle karşılandı.

Öğrenci hareketi '90 sonrası sancılı gelişme sürecini nihayet '96 başında kırmıştı. Sonraki süreçte düzenin kapsamlı saldırılarıyla karşılaştı (devlet terörü, hukuk terörü, sivil terör, ÖTK saldırısı, soruşturmalar vb.). Ama ciddi önderlik sorununa rağmen düzenin saldırılarının hareketi kıramadığı, tersine alttan alta ciddi bir tepki biriktirdiği görülüyor. 17 Aralık'ta Ankara'da gerçekleşen öğrenci eyleminin katılım düzeyi ve militanlığı gözetildiğinde, hareketin güçlenerek sürmesinin imkanları tartışmasıdır. Semtlerdeki hareketlilik, önderlik açısından yaşadığı sorunlar bir yana bırakılırsa, ortaya koyduğu enerjiyle belli bir mevzinen ifadesidir.

Nihayet, işçi sınıfı hareketi hala taşıdığı ağır sorunlara ve sancılara rağmen, bir önderlik arayışı içinde olduğunu bir dizi veriyle ortaya koymaktadır. Önderlik sorununun sağlıklı bir çözümü için atılacak ilk ciddi adımların ardından, şu veya bu tempoyla, ama muazzam bir enerjinin açığa çıkacağından şüphe duymamak gerekiyor.'DİSK'in Aralık ayındaki Ankara yürüyüşü vesilesiyle açığa çıkan umutla sahiplenme ve enerji, inatla patlayıp süren mevzi direnişler, maden-enerji işçilerinin özelleştirme karşıtı eylemleri, son Körfez krizi nedeniyle gündeme gelen tepki ve eylemlilikler, Harb-İş üyesi tersane işçilerinin geçtiğimiz aylarda yaptıkları eylemler; her biri arayış ve mücadele isteginin dolaysız göstergeleridir.

Bu toplam tablo sermaye ve uşaklarını harekete geçirmekte gecikmedi. Susurluk sonrasında MGK'nın emriyle RP karşıtlığında harekete geçen beşli çete, bu sözde sivil inisiyatif (Türk-İş, DİSK, TOBB, TESK, TİSK), muhalefet hareketinin zehirlenmesinde ve düzene yedeklenmesinde uğursuz bir rol oynadı. Daha sonra bu ihanetlerine kurumsal bir biçim verme pervasızlığı da göstererek, TÜSİAD-MGK hükümetiyle ESK'da bir araya geldiler. Hükümetin kuruluşundan bu yana geçen süreç, işçi sınıfı ve emekçilerin bu sınıf ihanetini ve işbirliğini kendi deneyimleriyle yaşayıp gördükleri bir dönem oldu. Kitlelerin şimdi yeniden hareketlendiği ve talepleriyle ortaya çıkmaya başladığı bir evrede, hükümetle ve ESK'yla devam etmek sendika bürokrasisi için sorun haline

gelmeye başladı. Şimdi yeniden sözde hükümetten yollarını ayırıyor, "sivil inisiyatif" olarak ortaya çıkıyorlar. "İnisiyatif"te zerrece "sivillik" olmaması, doğrudan Genelkurmay-MGK'nın inisiyatifi ile gerçekleşmesi işin bir yönüdür. Asıl zehirleyici olan ise, hükümete karşı sözde bir muhalefet platformuyla ortaya çıkmaları, bunu sermayeyle sınıf işbirliği içinde yeni bir ihanetin zeminine çevirmeleridir. Bu çabayı, CHP'nin bir taraftan hükümeti ayakta tutarken diğer taraftan "ciddi muhalefet" yapıyor görüntüsü tamamlamaktadır.

İmkanlar ve sorumluluklar orta yerde durmaktadır. Herşey işçi sınıfının ortaya koyacağı siyasi enerjiye bağlıdır. Bu özellikle orta vadede süreçlerin devrim cephesi açısından yerli yerine oturabilmesi için vazgeçilmez önemdedir. "İşçi-memur elele, genel greve!", "İşçi gençlik elele!" vb. sloganlar emekçi sınıf ve katmanların işçi sınıfının devrimci önderliğine duydukları ihtiyacın da bir dışavurumudur. Görev bellidir. Bahar dönemini ve zirvesi olarak 1 Mayıs'ı, işçi sınıfının, ezilenlerin önder gücü olarak mücadele alanına çıkmasına önderlik edebilmek! İmkanların biriktiği yerlerden başlayarak, bunun ilk güçlü adımlarını atabilmek! Bunu diğer emekçi kesimler ve gençlik içindeki enerjik çabayla tamamlayabilmek!

İşçi sınıfının diğer emekçilere ve ezilenlere önderlik misyonunu yerine getirebilmesi, dönüp kendi dışına bakabilmesini gerektirmektedir. Bunun temel esasları bellidir ve yeterince somuttur. Kamu çalışanlarının grevli-TİS'li sendika hakkına, öğrenci gençliğin özerk-bilimsel-demokratik-parasız eğitim istemine, ezilen kardeş Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkına ve özelleştirmeden mezarda emekliliğe, sefalet ücretinden işsizliğe işçi sınıfının kendisini ve bütün emekçilerin acil yaşamasal sorunlarına sahip çıkan bir mücadele platformu, Susurluk'taki düzen ve devletin gerçeğine karşı koyma ve devlet terörüyle hesaplaşma iradesiyle ortaya konmak durumundadır. Ve bu platform, istemlerini ve tarzını düzen solundan (CHP ve sendika bürokrasisi) ve onun kuyruğu olmaya heveslenen sosyal-reformizmden ayırdığı ölçüde, gerçek ve güçlü bir platform olacaktır.

Görev işçi sınıfının devrimci enerjisini, önderlik kapasitesini ortaya çıkarabilmenin ilk güçlü ve anlamlı adımlarını atmaktır. Bu attığımız tarihi parti adının somuttaki/günceldeki karşılığıdır.

EKİM

(Bu yazı Ekim'in 15 Şubat 1998 tarihli 187. sayısının başyazısıdır.)

MÜCADELE POSTASI... MÜCADELE POSTASI...

Çete devleti suçlarına devam ediyor, bin operasyon sürüyor

4 Mart 1998 Çarşamba günü okurumuz Taylan Genç devlet güçleri tarafından kaçırıldı.

KESK'in düzenlemiş olduğu eyleme katılmak için Kızılay'a gelen Genç, üç sivil polis tarafından bir arabaya bindirildi. Yaklaşık bir saat Güvenpark'ın önünde bekletilen Genç Yüzüncü Yıl tarafında ormanlık bir alana götürüldü. Burada hakaret ve kaba dayığa maruz kalan Genç'e ayrıca silah çekilerek ölüm tehdidinde bulunuldu, ajanlık teklif edildi. Genç daha sonra Kurtuluş'ta bırakıldı.

Okurlarımıza ve diğer devrimcilere yönelik benzeri saldırıların son dönemde tekrar tırmandığı, "derin devlet" in tüm çirkinliğiyle suç işlemeye devam ettiği görülüyor. Sermayenin çete devleti, aynı zamanda bu suçlarının hesabının sorulacağına da farkında

olduğunu, kitle hareketine karşı gösterdiği aşırı tahammülsüzlükte ortaya koyuyor. Temin ederiz ki korktuğunun başına gelmesi uzun zaman almayacaktır. "Çetelerden hesabı emekçiler soracak" sözümüz boş bir söz kalıbı değil, bir tarihi zorunluluğun formülüdür. Dün Kızılay'da; "Çatlı'nın itleri yıldırılmaz bizleri!" şiarını devlet terör güçlerinin suratına bir şamar gibi indiren kamu emekçi eylemi bile bu tarihi hesabın işaretidir.

Terör devletin gizli ya da açık güçleri!

Benzeri bir suç planları ya da uygularken bunu unutmayın. Örgütlü proletaryanın ihtilali tüm suçlarınızın mahkemesini sokakta kuracak...

Baskılar Bizi Yıldırılmaz!

S.Y.K.B./ Ankara

MANİSA DAVASI

Davacı : Manisalı gençler
İddia : İşkence
Davalı : İşkenceci polisler
Yargılayan : Susurluk devleti
Karar : Beraat

Bir senaryonun özeti bu. Bu senaryoda işkencenin cezası yoktur. Göstermelik bir kararla o polisler cezaevine de konulsalardı otele gider gibi gidip, otelden çıkar gibi çıkacaklardı. Kontrgerillanın bir biriminde vatan için kurşun sıkmaya devam edeceklerdi.

Ama göstermelik bir kararla dahi olsa ceza verilmeyişi, bu ülkede işkencenin yasal olduğunun kanıtıdır. Her karakol birer işkence merkezidir ve bu işkence merkezleri durmaksızın çalışmaktadır. Amaçları düşünmeyen beyinler ve eylemsiz kitleler yaratmaktadır. Hem de en iğrenç, en soysuz metodlarla. Genç kızlara, erkeklere ve tüm insanlık değerlerine tecavüz ederek, öldürerek ve kaybederek... Burjuvazi ve onun bu köpek sürüsü için iğrençleşmenin sınırı yoktur. Bunlar işkence yapmaya ve öldürmeye şartlanmıştır. Çünkü Türkiye burjuvazisi için önündeki en küçük engel bile yok edilmelidir. Bu 7 yaşında bir çocuk, 70 yaşında bir ihtiyar, gencecik liseliler olabilir. Onlar görevini yapmaktadır. Onlar görevlerini yapıyorlar.

Nerede bir işçi eylemi, bir grev, nerede bir memur mitingi, nerede bir protesto gösterisi, yani nerede sömürüye karşı bir ses, zulme karşı insani bir soluk varsa onlar orada görevlerini yapıyorlar. Faşizmi korkudan bir kale gibi toplumun bütün gözeneklerine örmeye çalışıyorlar. Çünkü sömürenler, boyun eğmiş kölelere ihtiyaç duyuyorlar ve insanlığı çürütmeden yaşayamıyorlar.

Bu durumda insanlığın bir arınmaya, mutlak bir arınmaya ihtiyacı var. Bunun tek bir anlamı var; devrim. Bunun dışında her şey bir saçmalıktan ve kötü bir senaryodan ibarettir.

Bu ülkenin insanları sömürsüz, işkencesiz, çetesiz, polissiz, savaşsız bir dünya istiyorlarsa eğer, devrimci sınıf partisi onlara dosdoğru kurtuluşun biricik yolunu, sosyalizmi gösterecektir.

Kendi mahkemelerinden beraat eden işkenceciler, sosyalizme yürüyen insanlığın devrimci öfkesinden ve şiddetinden kurtulamayacaklardır.

Özgürlük savaşan işçilerle gelecek!

İzmir'den bir Kızıl Bayrak okuru

Sistemin sömürü cennetleri

Atöyelerde üretim yoğunlaştırılması ve fason üretimin artırılmasındaki temel neden ucuz işgücünün cazibesi ve işçi sınıfını bölme, örgütsüzleştirme hesaplarıdır

Atöyelerin çalışma koşulları insan yaşamına uygun değildir. Bodrum katlarında tozlu-rutubetli ortamların yanında, havalandırma sistemleri ya yoktur ya da yetersizdir. Temizlik ve sağlık açısından da aynı uygunsuz koşullar söz konusudur. Bu iş yerlerinin amacı maliyeti ucuzlatmak, artı-değeri yükseltmek için, işgücü sömürüsünü son sınırına kadar yoğunlaştırır. Giderleri kısarlar, sosyal haklarından yoksun bırakmak anlamına gelir. Ki bu atöyelerde çalışan işçiler neredeyse 15 saat çalışmaktadırlar. Bu atöyelerde sınıfsal çelişkilerin yoğun yaşanması sınıf mücadelesine ivme kazandıracak olanakları yaratırken, tersinden örgütlenmede zorluk yaratmakta, örgütsüz olmaları bu sömürüyü ve ağır koşulları kanıksamayı getirmektedir.

Bu atöyelerdeki örgütsüzlük, örgütlenmedeki zorluklar ve çalışma koşullarının ağırlığı işçilerin sosyal hayatını sıfırlamaktadır. İşçiler uyku ile iş arasında bir yaşam sürdürmektedir. İşçiler arasında, makinecilerin bir atölye sahibi olma, ortacı ya da ütücülerin iyi makineci olma istemleri kendi aralarında rekabeti getirmekte, bu da birbirlerine tavır ve davranışlarını belirlemektedir. Aynı zamanda patron-işçi ilişkisi yerine usta-çırak ilişkisi hakim durumdadır. İşyeri sahibinin işçilerle birlikte çalışması, işçilerin sayısının azlığı, bir direniş veya hak mücadelesini baştan kıldığı için işçilerin ortak hak arama mücadelesini zorlaştırmaktadır. Üretimden gelen gücünü açığa çıkartmakta güçlük çektiği gibi patronu gibi bir atölye kurma, kendi işyerine sahip olma hayalini yeşertmektedir. Bu işçilerin,

çoğunlukla köyden göçen 12-20 yaşlarında çocuk ve genç işçilerden oluşması, çocukluğundan beri ağır koşullarda çalışan bu işçilerin kültürel anlamda yozlaşmaları, patronların orman yasalarıyla hareket etmelerini ve bunu da iş yasası olarak adıyla uygulamaları, güçlü olanın zayıf olanı ezmesi, makinecilerin ortacılara bağıp, hakaret ederek iş yaptırmaları, arabesk kültürü yaşantıyı hakim kılmaktadır. Atöyelerin hak alma ve örgütlenme mücadeleleri diğer atöyelerle bütünleşmediği sürece zor ve imkansızdır. Bu işçilere sınıf bilincini verebilir ve sosyal haklarını almanın tek yolunun örgütlü mücadeleden geçtiği anlatılabilirse mücadelede tutarlı davrandıkları görülmüştür. Ama şu gerçek vardır ki kendi hakkını arayamayan, sınıf bilinci oldukça geri bu işçiler toplumsal olaylara ve sınıf kardeşlerinin mücadelesine de yabancılaşacaklardır. Bu koşulda da kendi çıkar mücadelesini sınıf mücadelesinin önüne koyup bu mücadelenin önünü karartacaktır. Bu aradaki uçurumu kırmamanın yolu, farklı atöyelerde çalışan işçilerle ortak toplantılar örgütlemek ve yaşam alanlarını ortaklaştırabilmektir. Eğlence, piknik, tiyatro vb. aktiviteleri organize etmek, farklı atöyelerin sorunlarını ortaklaştırmak ve çözümde ortak bir eksen yaratmaktır. Atöyelerde yaşanan sorunlarla çevre, aile vb. sorunları işçilerle konuşmak, sosyal hayatlarına girmek, direniş yerlerine ziyarete götürmek, onların sınıf bilincinde gelişme yaratacaktır. Tek tek atöyeler değil, ya bölgesel ya da siteler üzerinde yürütülecek bir çalışma bu işçilerin mücadele birikimi ve politikleşmelerinde sıçrama tahtası olabilecektir.

EKİM 3. Genel Konferansı

Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler

**K
İ
T
A
P
Ç
İ
L
A
R
D
A**

**Gazi'de düşenler
kavgamızda yaşıyor!**

**Gazi ruhuyla
partili mücadeleye!**

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>